

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
КИЇВСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ ЛІНГВІСТИЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ

В. О. Коломієць

**ТИПОВІ ПОМИЛКИ ПРИ ВИВЧЕННІ
АНГЛІЙСЬКОЇ МОВИ**

**навчальний посібник для студентів
немовних спеціальностей закладів вищої
освіти**

Друге видання, перероблене і доповнене

Київ – 2020
Видавничий центр КНЛУ

УДК 811.111(075.8)

К 61

Рекомендовано до поширення через мережу Інтернет вченою радою Київського національного лінгвістичного університету (протокол № 14 від 02 березня 2020 року)

Рецензенти: *I. Р. Буніятова*, доктор філологічних наук, професор, завідувач кафедри германської філології Інституту філології Київського університету імені Бориса Грінченка;
О. Р. Валігура, доктор філологічних наук, професор, завідувач кафедри східної філології Київського національного лінгвістичного університету;
Н. М. Талавіра, кандидат філологічних наук, доцент кафедри германської філології та методики викладання іноземних мов Ніжинського державного університету імені Миколи Гоголя

КОЛОМІЄЦЬ В. О.

К 61 Типові помилки при вивченні англійської мови : навч. посіб. для студентів немовних спеціальностей закладів вищої освіти [Електронний ресурс] : локальне електронне видання / В. О. Коломієць. – 2-ге вид., перероб. і доповн. – Електрон. текст. дані. – К. : Вид. центр КНЛУ, 2020. – 147 с. – Назва з титул. екрана. -- Мови укр., англ.

ISBN 978-966-638-342-9

Подано основні відомості про особливості використання близько 200 слів і граматичних конструкцій, вживання яких часто становить труднощі при вивченні англійської мови. Вміщено вправи для активізації навчального матеріалу та ключі до них.

Для студентів немовних спеціальностей закладів вищої освіти. Стане у пригоді вчителям, а також тим, хто вивчає англійську мову самостійно.

УДК 811.111(075.8)

ISBN 978-966-638-342-9

© В. О. Коломієць, 2020

© Вид. центр КНЛУ, 2020

ПЕРЕДМОВА

Мета посібника – дати основні відомості про специфіку вживання лексичних одиниць і граматичних конструкцій, під час засвоєння яких нерідко виникають труднощі в тих, хто вивчає англійську мову, і тим самим сприяти запобіганню типовим помилкам.

Лексико-граматичні одиниці, вміщені в посібнику, відібрані внаслідок аналізу типових помилок в усному і письмовому мовленні студентів різних спеціальностей закладів вищої освіти. Критерієм відбору слугувала частотність помилок у вживанні лексичних одиниць і граматичних конструкцій. Наведені пояснення охоплюють не всі значення і випадки вживання лексичних одиниць і граматичних конструкцій, а лише ті з них, які становлять найбільші труднощі при вивченні англійської мови.

Матеріал подано у двох розділах: “Лексичні помилки” та “Лексико-граматичні помилки”, яким передує діагностичний тест, що допоможе організувати роботу з посібником. Пояснення значення і вживання лексичних одиниць і граматичних конструкцій проілюстровано достатньою кількістю прикладів. Для унаочнення наведено неправильні варіанти, яких слід уникати. За необхідності проведено зіставлення лексичних одиниць і граматичних конструкцій англійської мови з відповідними явищами української мови. Вміщені в посібнику пояснення стосуються британського варіанта англійської мови. Наведено також інформацію про особливості вживання певних слів і конструкцій в американському варіанті.

Посібник містить вправи, спрямовані на активне опанування викладеним у ньому матеріалом і контроль його засвоєння. Наявність ключів до вправ дає змогу користуватися посібником у самостійній роботі.

У додатках наведено відомості про те, як правильно писати й називати числа і дати, використовувати пунктуацію

при прямій мові, як правильно сказати котра година, подано британсько-американські відповідники.

Перевірте себе

Знайдіть і виправте помилки у реченнях, поданих у лівій колонці. Якщо Ви не можете знайти помилку, перечитайте правила вживання відповідних лексичних одиниць і граматичних конструкцій у вказаному в правій колонці параграфі.

*You may return the money at any day of this week.	<i>At, in</i> чи <i>on</i> ? (у часовому значенні)
*I can't afford going to Italy for a holiday.	Герундій чи інфінітив?
*A woman with very little teeth left in her mouth was looking at me from the photo.	Займенники <i>few, a few, little</i> і <i>a little</i>
*He speaks English good.	Прикметники і прислівники після дієслів
*Have you guessed what does it mean?	Непрямі питання
*I saw some people who was looking for something.	Сполучні займенники <i>which</i> і <i>who</i>
*Have not you seen this film?	Порядок слів у питально-заперечних реченнях
*Dictate us these sentences.	Непрямий додаток з прийменником <i>to</i>
*They left early so that to get to the station on time.	Сполучники <i>so as</i> і <i>so that</i>
*Did you see what she wore on the party?	<i>At, in</i> чи <i>on</i> ? (у просторовому значенні)
*The end of the story was terrific: the girl died.	<i>Terrific</i>
*I wonder why are you late?	Непрямі питання
*I went to Prague and than to Amsterdam.	<i>Than</i> чи <i>then</i> ?
*The police hasn't arrived yet.	Узгодження присудка з підметом
*He has a few friends, that's why he feels lonely.	Займенники <i>few, a few, little</i> і <i>a little</i>
*When Bart came to see Jan the other persons pretended to be busy reading books.	<i>Persons</i> чи <i>people</i> ?
*She has made a good progress.	Артиклі
*She is lying on the sun.	<i>At, in</i> чи <i>on</i> ? (у просторовому значенні)
*We acquainted long ago.	Дієслово <i>acquaint</i> і прикметник <i>acquainted</i>
*I dreamt to go to London.	Дієслово <i>dream</i>
*If you borrowed me this book I'd read it in two days.	<i>Borrow</i> чи <i>lend</i> ?
*There are many peoples in the street.	Число іменників
*I did my homework until she returned.	<i>By</i> чи <i>until</i>
*The doctor advised me to keep to a diet.	<i>Advice</i> чи <i>advise</i> ? <i>Practice</i> чи <i>practise</i> ?
*He was sick and tired of repeating the things he had learnt long ago.	<i>Ago</i> чи <i>before</i> ?
*At first I felt very alone and often cried.	<i>Alone</i> чи <i>lonely</i> ?
*I have many English books.	Займенники <i>many</i> і <i>much</i>
*The quickest mean of travelling is by plane.	Число іменників
*Let us see how many games do you know.	Непрямі питання
*I have sent the letter just now.	Прислівники <i>just</i> і <i>just now</i>
*You may be had problems with this text.	Прислівник <i>maybe</i>
*I don't like football. – So do I.	Конструкції типу <i>so do I</i> і <i>neither do I</i>
*We must have good knowledges of English.	Число іменників
*It was nothing interesting at the party.	Підмети <i>it</i> і <i>there</i>
*Children like to play at the street.	<i>At, in</i> чи <i>on</i> ? (у просторовому значенні)
*We were in Kyiv then and he went to see us.	<i>Come</i> чи <i>go</i> ?
*There is much snow in the yard.	Займенники <i>many</i> і <i>much</i>
*He has two brothers. But none of them goes to school.	Займенники <i>none</i> і <i>neither</i>
*We congratulated our teacher on New Year's Day.	<i>Congratulate</i> і <i>congratulations</i>

*I did many mistakes in my test.
 *He behaved himself badly at the party.
 *I haven't finished to do my work.
 *She told that she lived in Kyiv.
 *I have been waiting here from seven o'clock.
 *She is a so pretty girl.
 *I have other few free days.
 *Since now Prince Charming will rule life for me.
 *My house is far from the railway station.
 *You look beautifully in this dress.
 *I propose you to make a tour of the city.
 * We walked far.
 *At first the doctor tested my blood pressure. Then he gave me an injection.
 *I forgot my book at home.
 *We went to the club to dance and hear pop music.
 *I visited several historical places.
 *I was not let to go to the disco.
 *1,200 dollars are a large sum.
 *I have little books at home.
 *Have you seen your ill friend?
 *First I didn't want to join them, but then I changed my mind.
 *Who of you knows the answer
 *He told that they would say the secret.
 *Have you learnt when the train arrives?
 *And in no other country I will be able to find such a variety of scenery.
 *I felt miserably.
 *He rose his hat.
 *Has anything happened with him?
 *I tried to see a TV programme but Billy began to cry.
 *This blouse is made from silk.
 *How many examinations will you pass in summer?
 *Hadn't I lost his address, I would have written to him.
 *I have been here for a half of an hour.
 *I didn't pass my examinations very well.
 *There were few persons at the lecture.
 *She doesn't allow to take her books.
 *The text is at page 32.
 *I am tired after a two-days' journey.
 *Bohdan Stupka plays very well. He is my favourite actor.
 *You did it so good.
 *Could you lend me your book? – Yes, please.
 *I saw her brother, a five years old boy.
 *Describe me your room.
 *The temperature is 40 degrees in the shadow.
 *The play was a great success with the spectators.
 *He often takes part in sport competitions.
 *Speak louder so as we can hear you.

До чи *make*?
 Дієслово *behave*
 Герундій чи інфінітив?
 Дієслова *say* і *tell*
During, for, from чи *since*?
 Займенник *such* і прислівник *so*
 Займенники *another* і *other*
During, for, from чи *since*?
Far чи *a long way*?
 Прикметники і прислівники після дієслів
 Дієслова *offer, suggest* і *propose*
Far чи *a long way*?

First чи *at first*?
Forget чи *leave*?
Hear чи *listen*?
Historic, historical чи *history*?
 Інфінітив без частки *to*
 Узгодження присудка з підметом
 Займенники *few, a few, little* і *a little*
Ill чи *sick*?

First чи *at first*?
 Питальні займенники *who* і *which*
 Дієслова *say* і *tell*
Know, learn, find out чи *get to know*?

 Інверсія
 Дієслово *feel*
Raise чи *rise*?
 Дієслово *happen*
Look at, see чи *watch*?
Made from чи *made of*?
Pass чи *take*?

 Інверсія
 Іменник *half*
Pass чи *take*?
Persons чи *people*?
 Дієслово *allow*
At, in чи *on*? (у просторовому значенні)
 Складні прикметники

Play чи *act*?
 Прикметники і прислівники після дієслів
Please
 Складні прикметники
 Непрямий додаток з прийменником *to*
Shade чи *shadow*?
Spectators чи *audience*?
Sport чи *sports*?
 Сполучники *so as* і *so that*

*My friend knows English better than my sister.
 *The Ivan Franko Theatre came here on tour last week.
 *The only thing that matters is your health.
 *I went to bed at midnight as usually.
 *Have you already had your dinner? – No. – Then let's go to a café.
 *Seventy percents of the population live in towns.
 *I can't afford such expensive book.
 *I am too happy today. My granny is feeling better.
 *I visited Lviv, Ternopil, and others cities.
 *I was eager to go home. What about Lucy, she didn't mind staying with her granny for another two days.
 *How does he look like?

 *Everybody of you has favourite subjects.
 *It was a good news.
 *Would you mind to be our baby-sitter?
 *I used to getting up early.
 *Recently we've bought a new equipment.
 *Everyone of your teachers values such students.
 *What are you doing? – You always ask silly questions. Don't you see? I'm watching TV.
 *You gave me a good advice.
 *There were a lot of stars on the sky.
 *There were less mistakes in my last composition.
 *There were a lot of animals at the farm.
 *I suggest to go to the cinema.
 *Our historic museum is not far from the centre.
 *After the baby had drunk some milk it stopped to cry?
 *We look forward to see you.
 *He dreamt to be a painter.
 *Yesterday I felt myself better.
 *I am pleased with your choice. – So do I.
 *Are you used to live in such a big house?
 *I acquainted with him last week
 *I am agree with you about this.
 *Come to the front and take your book with you.
 *The money are on the table.
 *I waited for my friends since two o'clock but they didn't come.
 *The boy didn't agree with my suggestion.
 *Half of the apples is bad.
 *Did anyone of you hear the commentary?
 *They don't know how to behave with children.
 *Have you scrambled eggs for breakfast every morning?
 *I tested my blood and X-rayed my lungs.

 *Doctor, how long have I to stay in bed?
 *I am used to see him every day.
 *I want that you go shopping.

Than чи *then*?

Theatre чи *company*?
 Сполучні займенники *what* і *that*
Usual чи *usually*?
 Прислівники *already* і *yet*
 Іменник *per cent*
 Займенник *such* і прислівник *so*
Very чи *too*?
 Займенники *another* і *other*

What about чи *as for*?
What is he like? What does he look like? How does he look?

 Займенники на *-body* і *-one*
 Артиклі
 Герундій чи інфінітив?
 Дієслово *used* і прикметник *used*
 Артиклі
 Займенники на *-body* і *-one*

 Вживання *present continuous* з *always*
 Артиклі
At, in чи *on*? (у просторовому значенні)
 Займенники *less* і *fewer*
At, in чи *on*? (у просторовому значенні)
 Дієслова *offer, suggest* і *propose*
Historic, historical чи *history*?

 Герундій чи інфінітив
 Герундій після *to*
 Дієслово *dream*
 Дієслово *feel*
 Конструкції типу *so do I* і *neither do I*
 Герундій після *to*
 Дієслово *acquaint* і прикметник *acquainted*
 Дієслово *agree*
Bring чи *take*?
 Узгодження присудка з підметом

During, for, from чи *since*?
 Дієслово *agree*
 Іменник *half*
 Займенники на *-body* і *-one*
 Дієслово *behave*

 Дієслово *have*
 Дієслово *have* + об'єктний дієприкметниковий комплекс
 Дієслово *have* + *to* + інфінітив
 Дієслово *used* і прикметник *used*
 Дієслово *want*

*He offered us to go to the park.
 *He made me to work hard.
 *He knows all.
 *Didn't you suggest him your help?
 *I said to him to shut the window.
 *My parents didn't let me to join my friends.
 *All said the same thing.
 *Have you explored all the sights of the town? – No, I've explored only it's churches so far.
 *What other poems do you know beside "If"?
 *My aunt was making her hair.
 *A good actor must have talent except a charming face.
 *I couldn't go to another places.
 *There is a little milk left. So we can't make a cake.
 *Nobody of them heard me.
 *I have no any tender feelings towards him.
 *Those were the Roman invaders that built a bridge across the Thames.
 *Did you go to Japan yourself or with your brother?
 *I don't know the reason of that decision.
 *Only then she understood everything.
 *What did you do on your last lesson?
 *I visited my grandmother in the end of July.
 *Were not he greedy, he would have given the beggar a penny.
 *Did you hear him to say it?
 *Let's go to swim.
 *The box was too heavy to lift it.
 *How did you manage to keep them silent during an hour?
 *I fell ill and was taken to the hospital.
 *I felt hungry and tired after a two days' journey.
 *I saw this film last year. – So I did.
 *It is the first time I am in London.
 *One of the students have passed the exam.
 *I'm sure I've done the wrong choice.
 *Why not to go to the cinema?
 *I went to bed at midnight as usually.
 *I think she is not at home.
 *Have you congratulated Peter with getting a diploma in agriculture?
 *My mother is a good cooker.
 *One of my classmate knows Italian.
 *He is in the room 325.
 *Oksana is in the hall, between her guests.
 *They suggested us that we should leave at once.
 *I visited my grandmother in the end of July.
 *He fell in love at the first sight.
 *There is a good hotel besides the lake.
 *He decided to know who had done it.
 *Write why do you think so.

Дієслова *offer, suggest i propose*
 Інфінітив без частки *to*
 Займенник *all*
 Дієслова *offer, suggest i propose*
 Дієслова *say i tell*
 Інфінітив без частки *to*
 Займенник *all*
 Займенник *its i скорочення it's*
Beside чи *besides?*
Do чи *make?*
Besides чи *except?*
 Займенники *another i other*
 Займенники *few, a few, little i a little*
 Займенники на *-body i -one*
 Заперечний займенник *no*
 Зворот *it is ... that*
 Зворотні займенники
 Іменник *reason*
 Інверсія
At, in чи *on?* (у часовому значенні)
At the end чи *in the end?*
 Інверсія
 Інфінітив без частки *to*
 Конструкції *go + -ing i go for a ...*
 Інфінітив після *too i enough*
During, for, from чи *since?*
 Артиклі
 Артиклі
 Конструкції типу *so do I i neither do I*
 Конструкція *it/this is the first time*
 Конструкція *one of + іменник*
Do чи *make?*
 Конструкція *why (not) + інфінітив*
Usual чи *usually?*
 Місце частки *not* у заперечних реченнях
Congratulate i congratulations
Cook чи *cooker?*
 Конструкція *one of + іменник*
 Артиклі
Among чи *between?*
 Непрямий додаток з прийменником *to*
At the end чи *in the end?*
 Артиклі
Beside чи *besides?*
Know, learn, find out чи *get to know?*
 Непрямі питання

*I liked Ada Rohovtseva's play.
 *It was a meeting yesterday.
 *Since then the dentist is my best friend.
 *What does he look like now?
 *What train are you taking: the 6:18 or the 8:25?
 *Will she help us? How do you think?
 *I like reading historic novels.
 *He was offered a good work.
 *I woke up earlier than usually.
 *I spent the evening watching the photos.
 *How do you call this flower?
 *I think she is more prettier than her sister.
 *Why did not the teacher correct that error?
 *She was very kind with me.
 *When I was at the first course I lived a long way from the university.
 *There are two pens on the table. Take any of them.
 *She has a beautiful hair.
 *You look happily today.
 *You must listen your teacher.
 *Has she been laying in the sun long?
 *He crossed the road in a wrong place.
 *Where were you on Christmas?
 *The exercise is easy enough for them to do it.
 *Now she is quiet, now she is exciting.
 *May be he doesn't remember me.
 *I don't like milk, too.
 *There is a number of small boats there.
 *In the morning of 31st August I was in London.
 *You'll get everything what you like.
 *The news are worse than I expected.
 Don't you know the rule? – *Yes, I don't know it.
 *The doctor gave me many advices.
 *Look here, Nick! Is there a theatre in your town?
 *I'll follow your advise.
 *My friend which lives in Kyiv is coming to see me.
 *Our lessons never begin in time.
 *The soup smells wonderfully.
 *I explained him how to get to the station.

Play чи *act*?
 Підмети *it* і *there*
During, for, from чи *since*?
What is he like? What does he look like? How does he look?
 Питальні займенники *what* і *which*
 Питальні слова *how* і *what*
Historic, historical чи *history*?
 Артиклі
Usual чи *usually*?
Look at, see чи *watch*?
 Питальні слова *how* і *what*
 Порівняльний ступінь прикметників
 Порядок слів у питально-заперечних реченнях
 Прийменники *with* і *to* після прикметників
Course чи *year*?
 Займенники *any* і *either*
 Артиклі
 Прикметники і прислівники після дієслів
Hear чи *listen*?
Lay чи *lie*?
 Артиклі
At, in чи *on*? (у часовому значенні)
 Інфінітив після *too* і *enough*
 Прикметники на *-ed* і *-ing*
 Прислівник *maybe*
 Прислівники *too* і *either*
 Сполучення *a number of* і *the number of*
At, in чи *on*? (у часовому значенні)
 Сполучні займенники *what* і *that*
 Число іменників
 Частки *no* і *yes*
 Число іменників
Look here!
Advice чи *advise*? *Practice* чи *practise*?
 Сполучні займенники *which* і *who*
At, in чи *on*? (у часовому значенні)
 Прикметники і прислівники після дієслів
 Непрямий додаток з прийменником *to*

ЛЕКСИЧНІ ПОМИЛКИ

ADVICE ЧИ ADVISE? PRACTICE ЧИ PRACTISE?

Типові помилки: *The doctor **advised** me to keep to a diet.
*I'll follow your **advise**.

Advice [əd'vaɪs] – це іменник, а **advise** [əd'vaɪz] – дієслово:

The doctor gave me some advice.

I'll follow your advice.

The doctor advised me to keep to a diet.

Who advised you to take an aspirin?

У британському варіанті англійської мови **practice** ['præktɪs] є іменником, а **practise** ['præktɪs] дієсловом:

I managed to put my plan into practice.

You should practise for several hours every day if you want to be a good pianist.

В американському варіанті англійської мови **practice** може бути як іменником, так і дієсловом.

Вправа 1. Виберіть із дужок потрібне слово:

1. Follow your doctor's (advice, advise) if you want to get well soon. 2. Have you tried putting these methods into (practice, practise)? 3. I (advice, advise) you to give up smoking. 4. If you take my (advice, advise) and work hard you'll pass the examination. 5. How often do you (practice, practise) the piano? 6. Piano-playing needs a lot of (practice, practise). 7. What would you (advice, advise) me to do? 8. It takes years of (practice, practise) to become a good violinist. 9. Didn't your doctor (advice, advise) a complete rest? 10. It takes a lot of (practice, practise) to be really good at sport.

AGO ЧИ BEFORE?

Типова помилка: *He was sick and tired of repeating the things he had learnt long **ago**.

Ago означає “тому назад” і вживається для вказівки на момент або період часу в минулому, який відраховується від моменту мовлення:

I left school two years ago.

How long ago did it happen?

We last saw our brother a week ago.

Для вказівки на момент або період часу, який відрховується від якогось моменту в минулому вживається **before** (раніше, до того):

He was sick and tired of repeating the things he had learnt long before.

She said she had read the book long before.

He said it had rained in the village the night before.

Napoleon died in 1821, he had lost the battle of Waterloo six years before.

Вправа 2. Замість крапок вставте ago або before:

1. My friend said he had bought a bicycle the week 2. When we arrived at the station we were told that the train had left two minutes 3. How long ... did it happen? 4. I saw your friend a minute 5. You've missed your train. It left five minutes 6. We began learning English a year 7. She said she had translated that novel into Ukrainian three years 8. This metro line was built 10 years 9. My aunt said it had rained two days ... in their town. 10. We talked to our teacher ten minutes

ALONE ЧИ LONELY?

Типова помилка: **At first I felt very alone and often cried.*

Alone означає "один, сам, наодинці, на самоті":

After the accident Pat asked us to leave her alone.

Don't go home alone.

Is she alone in the room?

Lonely означає "одинокий, самотній, чужий":

At first I felt very lonely and often cried.

After her father's death, Debbie was very lonely.

She was so lonely on holiday that she came back early.

Вправа 3. Замість крапок вставте alone або lonely:

1. My neighbour is going to buy a dog because he feels 2. I don't want to see anybody. Please, leave me 3. She spends most of her time ... in her room. 4. Why do you dislike living ... ? 5. The child was afraid of being left 6. My mother says that our house seems rather ... without me. 7. When I came here I felt so ... that I often cried. 8. He says he never feels ... with a book to read. 9. Why are you sitting here all ... ?

AMONG ЧИ BETWEEN?

Типова помилка: **Oksana is in the hall, **between** her guests.*

Прийменник **between** (між) вказує на знаходження між двома чи більше особами або предметами, які не є групою:

Oksana is sitting between Olga and Mary.

Divide it between your two sons.

There is a wall between his house and mine.

Ukraine is situated between Russia, Belarus, Poland, Hungary, Slovakia, Roumania and Moldova.

Для вказівки на знаходження серед трьох і більше осіб або предметів, які розглядаються як одна група, вживається прийменник **among** (серед, між):

Oksana is in the hall, among her guests.

Did you notice him among the crowd?

We were among friends.

There was a famous singer among his guests.

Divide the cake among all the children.

Вправа 4. Замість крапок вставте among або between:

1. I hate living ... strangers. 2. ... all the books on the desk there was none that interested me. 3. Divide the sweets ... your two children. 4. Who is that fair-haired girl wandering ... the passengers? 5. My nephew divides his time ... English, Physics and Russian literature. 6. Would you like to sit ... John and Bob? 7. The USA is situated ... Canada to the north and Mexico to the south. 8. She was standing ... a crowd of journalists. 9. Are there any girls ... his close friends? 10. Let us stop there, ... the cinema and the cafe. 11. She walked into the room ... her mother and father. 12. There was no-one from Ukraine ... the tourists on the plane. 13. Mary found her ring ... the clothes in the suitcase. 14. I saw something ... the wheels of the car. 15. She stood there ... piles of suitcases looking for a taxi.

AT, IN ЧИ ON? (у просторовому значенні)

Типові помилки: **Children like to play **at** the street.*

Did you see what she wore **on the party?*

The text is **at page 32.*

She is lying **on the sun.*

There were a lot of stars **on the sky.*

Прийменник **at** вказує на знаходження в певному місці, прийменник **on** – на знаходження на лінії або поверхні, прийменник **in** – на знаходження всередині або в межах чогось:

Our car is at the second crossroads after the bridge.

Let us hang the picture on the wall.

I met some nice people on the road.

We live on the river Oster.

Your cat is in the kitchen.

Who is that up in the tree?

There's been another flood in Great Britain.

Якщо місцезнаходження розглядається як пункт, а не тримірний простір, вживається прийменник **at**:

We'll meet you at the station.

I was at the theatre last night.

They stopped at Heathrow airport.

Порівняйте:

(a) *She must be at/in the office. Try phoning her.*

She is in the office, but you'll have to wait. She's talking on the phone.

(б) *He lives in Lviv.*

He stopped in/at Lviv on his way to Kyiv.

(в) *I stopped at the bank on the way home.*

I was in the bank when it started raining.

Для вказівки на знаходження в машині вживається прийменник **in**:

I read a newspaper in a taxi on the way to the station.

Для вказівки на знаходження в автобусі, літаку, поїзді звичайно вживається прийменник **on**. Прийменник **in** вживається, щоб підкреслити знаходження всередині транспортного засобу. Порівняйте:

There were no Ukrainians among the tourists on the coach.

Hurry up! Your sister is already in the coach.

Щоб позначити місцезнаходження осіб або предметів, які є частиною лінії, вживається прийменник **in**:

Who is that beautiful girl in the second row?

There is a misprint in the last line.

Прийменник **at** вживається з назвами групових видів діяльності (**at the party, at the**

lecture, at the meeting, at the match, at the concert, at the conference):

Did you see what she wore at the party?

У сполученні з іменником у присвійному відмінку прийменник **at** означає “в чиємусь домі/магазині/кабінеті”:

Where is Tom? - He's at his parents'.

I saw her at the dentist's.

Англійці говорять **on a farm**:

There were a lot of different animals on the farm.

Зверніть увагу на різницю між **in the corner** (в кутку) і **on/at the corner** (на розі):

The boy was sitting in the corner (of the room).

Hurry up! He is waiting for you at the corner (of the street).

Перед іменником **page** вживаються прийменники **on** і **at**. Порівняйте:

The text is on page 32.

Open your books at page 32.

“На вулиці” перекладається на англійську мову **in/on the street**. Перед назвою вулиці також вживається **in/on**:

Children like to play in/on the street.

She lives in/on Shevchenko Street.

Американці вживають прийменник **on** з назвою вулиці:

George lives on 16th Avenue. (AmE)

Якщо вказано не лише назву вулиці, але й номер будинку, вживається прийменник **at**:

She lives at 7 Shevchenko Street.

George lives at 12 16th Avenue.

Англійці говорять **in a picture, in a photograph** та **in the sky**:

There were a lot of stars in the sky.

How many people do you see in this picture?

Прийменник **in** вживається у виразах **in the cold, in the heat, in the rain, in the sun, in the wind**:

She is lying in the sun.

Children shouldn't go out in this heat.

Do you really like walking in the rain?

Запам'ятайте вирази з прийменниками **at** та **in**:

in bed

at home

in hospital

at work

in prison

at church

in court

at school (BrE)

at college (BrE)

at university (BrE)

Американці говорять **in school, in college, in university**.

Вправа 5. Замість крапок вставте at, in або on:

1. Is Ms Smith ... home? 2. My relatives live ... the seaside. 3. Are you sure that the poem is ... page 9? 4. Doesn't he live ... a little village called Hrushevka? 5. They had a nice cottage ... the river. 6. You mustn't lie ... the sun so long. 7. I used to go to the cinema ... the corner of our street. I used to sit ... the first row. 8. We stopped ... a lovely motel right ... the beach. 9. Your towel is ... the drawer. 10. Our children are playing ... the street. 11. I have a pain ... my throat. 12. Does your uncle live ... Boiko Street? – No, he lives ... Okipna Street. 13. Is he still ... hospital? – No, he has already recovered. 14. See you ... our party. 15. She must be standing ... the wind waiting for us. 16. What can you see ... the picture? 17. Open your books ... page 54. 18. Leave your suitcases ... the corner. 19. Crows make nests ... the trees. 20. Let's meet ... the corner of Shevchenko Street and Peremoha Avenue. 21. Doesn't she work ... a farm? 22. He turned up early to make sure he had a seat ... the plane. 23. I saw her this morning but she was ... her car so I couldn't say hello. 24. We were stuck ... the plane for hours in Warsaw. 25. It was raining so he decided to shelter ... the station. 26. We went to wave him off ... the station. 27. We got ... the train and headed for Kyiv. 28. There has been a serious accident ... the motorway near London. 29. She's just moved from her flat ... 38 Kirov Street.

AT, IN ЧИ ON? (у часовому значенні)

Типові помилки:

You may return the money **at any day of this week.*

****In** the morning of 31st August I was in London.*

Where were you **on Christmas?*

Our lessons never begin **in time.*

What did you do **on your last lesson?*

Прийменник **at** звичайно вживається для позначення моменту часу:

I get up at seven and go to bed at ten.

У розмовному мовленні у питаннях, які починаються з (**At**) **what time ...?**, прийменник **at** звичайно випускається:

What time do you usually get up? – Seven o'clock.

At вживається у виразах **at night, at that time, at lunchtime/dinnertime/breakfast time**:

Many students work at night.

Some people prefer to have their main meal at lunchtime.

How about going for a drink at dinnertime?

Прийменник **in** вживається у виразах **in the morning/afternoon/evening, in the early morning, in the late afternoon**, а також для позначення періоду часу (**in the summer, in January, in 1993**):

We met in the late afternoon.

I did most of the work in the evening.

Якщо уточнюється, про який ранок/день/вечір/ніч ідеться, або подається опис ранку/дня/вечора/ночі, замість **in** вживається прийменник **on**:

I shall see you on Monday morning.

On the morning of 31st August I was in Warsaw.

We met on a cold afternoon in January.

I saw her on the night when I came here.

Прийменник **on** вживається перед назвами днів і датами:

We'll dine out on New Year's Day.

He gave a wonderful party on his birthday.

My birthday is on 1st May.

При зазначенні святкового періоду часу вживається прийменник **at**:

Where were you at Christmas?

Англійці говорять **at the weekend**, американці – **on the weekend**:

What are you doing at the weekend?

We go out once in a while after work and at the weekend.

In вживається у виразах **in the last/next lesson**:

What did you do in your last lesson?

We shall be writing a test in the next lesson.

При зазначенні періоду часу, на протязі якого щось відбувається або після якого щось відбудеться, вживається прийменник **in**:

I ran 100 metres in 13 seconds. (Я пробіг 100 метрів за 13 секунд.)

See you in a week. (Побачимось через тиждень.)

Зверніть увагу на відмінність між виразами **in time** і **on time**. **On time** означає “точно в призначений час, пунктуально”, **in time** – “вчасно”:

Our lessons never begin on time.

Nowadays buses seldom leave on time.

I got to the station in time to have a snack before the train left.

I failed to get the job because I didn't send my application in time.

Прийменники звичайно випускаються:

а) у виразах зі словами **next** або **last**:

I'll see him next Sunday.

Where were you last Friday?

б) у виразах із словами **this** або **that**:

Were you unwell that week?

I have seen her this morning.

в) перед **tomorrow**, **yesterday**, **the day after tomorrow**, **the day before yesterday**:

We are leaving tomorrow morning.

г) перед **one**, **any**, **each**, **every**, **some**, **all**:

You may return the money any day this week.

д) перед **following** або **previous** у виразах часу:

They left the following morning.

Вправа 6. Замість крапок вставте at, in або on, якщо потрібно:

1. Do you always lock the doors ... night? 2. Did you go to the cinema ... last Sunday? 3. It always takes me ages to get up ... the morning. 4. We arrived in London ... the evening of 16th August. 5. He bought this suit a week ago, ... 7th April. 6. Who wants to play football ... this afternoon? 7. What happened ... John's birthday? 8. What were you doing ... this time yesterday? 9. Will you be free ... Saturday evening? 10. We are going to start ... sunrise. 11. You'd better stay indoors ... such a windy day. 12. She said that her mother had arrived ... the previous evening. 13. My sister was born ... 2nd December. 14. The police came ... time before the thief could escape. 15. ... that year we lived abroad. 16. Let's have a party ... one evening ... next week. 17. ... another ten minutes it'll get dark. 18. Despite the bad weather our plane left ... time. 19. She passed her exam ... the day before yesterday. 20. We have English ... Wednesday. 21. Where will you be ... this time next week?

AT THE END ЧИ IN THE END?

Типова помилка: *I visited my grandmother **in** the end of July.

In the end означає “нарешті, врешті-решт”:

I tried to enter university several times and in the end became a student.

She tried many ways of earning a living; in the end she became a waitress.

At the end означає “в кінці, наприкінці”:

I visited my grandmother at the end of July.

The passage is at the end of the book.

Вправа 7. Замість крапок вставте at the end або in the end:

1. ... the police let him go home. 2. She tried many times to pass the driving test and ... she succeeded. 3. Will he really go to France ... of December? 4. We tried a lot of different medicines but they didn't do any good. ... we had to agree to an operation. 5. The book is a bit dull 6. At first they didn't get on well together but ... they made friends. 7. They live in the big house ... of the street. 8. Mr Black will be back ... of the month. 9. He is likely to leave us ... of the term.

BESIDE ЧИ BESIDES?

Типові помилки: **There is a good hotel **besides** the lake.*

 What other poems do you know **beside “If”?*

Прийменник **beside** означає “поряд, біля”:

There is a good hotel beside the lake.

She was standing just beside me.

Прийменник **besides** означає “крім, крім того, на додаток”:

I have two other dictionaries besides this one.

What other poems do you know besides “If”?

I don't want to go out. Besides, I must help my mother.

Вправа 8. Замість крапок вставте beside або besides:

1. Come and sit ... me. 2. Would you like anything ... steak? 3. I don't eat ice-cream in winter. ..., it is expensive. 4. My house stands right ... road. 5. I don't feel like going for a walk. ..., it is too late. 6. I have some other work to do ... translating the text. 7. If I had a lot of money I would buy a house ... the sea. 8. What subjects do you study ... English and German? 9. ... the money, the criminals stole a fur coat. 10. Let me sit ... the fire.

BESIDES ЧИ EXCEPT?

Типова помилка: **A good actor must have talent **except** a charming face.*

Прийменник **except** означає “крім, за винятком, за виїмком” і вживається для вказівки на об'єкти або особи, яких не стосується висловлення:

All the boys except John began to laugh.

He gets up early every day except Sunday.

All the tests are good except John's.

Everybody is going to the concert except Mary, who has to work.

Прийменник **besides** означає “крім, до того, на додаток”:

A good actor must have talent besides a charming face.

What shall we have besides steak?

I have six English books here besides the two that I left at home.

Порівняйте:

All the students were late except me. (= Крім мене, жоден із студентів не прийшов вчасно.)

Three other students came on time besides me. (= Крім мене, ще три студенти прийшли вчасно.)

Вправа 9. Замість крапок вставте besides або except:

1. He answered all our questions ... the last one. 2. Who was there ... you and Oksana? 3. My niece eats everything ... meat. 4. What other languages do you know ... English and Spanish? 5. All the girls ... Jane had a lot of make up on. 6. I know everybody ... this boy. 7. I have done all the exercises ... the first one. 8. Their office is open every day ... Sunday. 9. What cities have you visited ... London?

BORROW ЧИ LEND?

Типова помилка: *If you **borrowed** me this book I'd read it in two days.

Дієслово **borrow** означає “брати в позику”. Воно вимагає прийменника **from**:

Can I borrow your book? I left mine at home.

Don't borrow books from me, borrow them from the library.

Дієслово **lend** означає “давати в позику”:

If you lent me this book I'd read it in two days.

Вправа 10. Замість крапок вставте borrow або lend:

1. May I ... your pencil? 2. Could you ... me your book? 3. Why didn't he ... you his knife? 4. Don't ... things from others. 5. Please, ... me your dictionary. 6. Why not ... three dollars from your neighbour? 7. They never ... me anything. 8. I'll ... you a dollar but you should pay it back tomorrow. 9. When I came back she said she would ... me some money. 10. May I ... your dictionary for a few days? 11. Who could ... me a bag for an hour?

Вправа 11. Перекладіть на англійську мову, використовуючи borrow або lend:

1. Коли я зайшов до кімнати, вона читала книжку, яку я їй дав. 2. Він позичив трохи грошей у свого друга. 3. Деякі люди не люблять позичати сусідам гроші. 4. Ваш друг уміє позичати, але не вміє віддавати. 5. Я не пам'ятаю, кому дав той журнал. 6. Чому ти не хочеш позичити ці гроші у батька?

BRING ЧИ TAKE?

Типова помилка: **Come to the front and **take** your book with you.*

Дієслово **bring** означає “приносити, приводити” і вживається для позначення руху до місця, де знаходиться, знаходився або буде знаходитись мовець, або до місця, де знаходиться, знаходилась або буде знаходитись людина, про яку йдеться:

Come to the front and bring your book with you.

The teacher brought our compositions to the classroom this morning.

When you come to our place on Saturday bring your sister with you.

Дієслово **take** (в одному зі значень) вживається для позначення руху в інших напрямках і перекладається “відносити, відвозити, брати з собою”:

Go to your place and take your book with you.

Would you like me to take you home?

У телефонних розмовах, листах **bring** може вживатися для позначення руху як у напрямку до того, хто говорить/пише, так і в напрямку до того, хто слухає/читає:

Come and stay for a month and bring your daughter. – Thank you. Can we bring our pets, too?

Вправа 12. Замість крапок вставте дієслова bring або take у відповідній формі:

1. Helen came here an hour ago. She ... a box of sweets. 2. Yesterday I ... my dress to the dry-cleaner's. 3. You've come at last. Have you ... the medicine? 4. Go away and ... your dog with you. 5. Don't forget to ... your umbrella when you go out. 6. The cook asked me to ... some food to the beggars standing at the door. 7. I've ... some books. 8. If you behave yourself I'll ... you to the circus. 9. Helen is still in hospital. We should ... her some fruit. 10. This climate is not good for your children. You'd better ... them to the seaside. 11. ... it here. 12. Could you ... the chair over there? 13. I went to her party and ... her three roses.

BY ЧИ UNTIL?

Типова помилка: **I did my homework **until** she returned.*

Прийменник **until** (до, аж до) вживається для позначення моменту часу, до якого буде

тривати/тривала ситуація або стан:

The ticket is valid until June.

We'll stay here until Saturday.

Для позначення терміну, до якого відбудеться або відбулась дія, вживається прийменник **by** (до; не пізніше, ніж). Якщо у реченні вжито позначення часу з прийменником **by** (**by five o'clock, by Saturday, by the end of the month, by the time you come** тощо), дієслово звичайно вживається в одному з часів групи Perfect:

I had done my homework by the time she returned.

The document will be ready by next Friday.

We'll have done everything by the time you come back.

Вправа 13. Замість крапок вставте by або until:

1. I waited ... seven o'clock, and then I went home. 2. It must be finished ... Monday morning. 3. They will be staying at the hotel ... Saturday. 4. I'll be ready ... the time they get here. 5. She'll stay here ... five o'clock. 6. I'll have it ready ... midday at the latest. 7. Don't move ... I tell you. 8. The application must be in ... the 3rd. 9. ... the time the police arrived at the airport, the plane had already taken off. 10. Don't wait ... it's dark, because ... then we'll be too tired. 11. I hope you'll have finished this exercise ... dinner time. 12. You won't be able to do this exercise ... you have learnt the rules. 13. I honestly think you should have rung your parents up ... now. 14. You can borrow my car ... the end of the month. 15. It will take me at least ... the end of the week to write the report. However, I should have written it ... then. 16. ... nine o'clock everybody had gone home. 17. You have to bring my car back ... the end of the month. 18. ... three o'clock I was exhausted, but the party was still going on. 19. The party went on ... after three o'clock.

COME ЧИ GO?

Типова помилка: **We were in Kyiv then and he **went** to see us.*

Дієслово **come** (приходити, приїжджати) означає рух до місця, де знаходиться, знаходився або буде знаходитись мовець або той, про кого йдеться. **Go** (іти, їхати) означає рух в інших напрямках:

We were in Kyiv then and he came to see us.

May I come and see you?

I came here yesterday but you were out.

A tall man came into his office.

Let's go to the beach.

I must be going. It's late.

Where's Pete? – He's gone to school.

Come (іти, їхати) також може вживатися, коли йдеться про приєднання до того, хто говорить або слухає:

I'm going to the disco. Would you like to come (with me)?

Are you going to the cinema? May I come with you?

Вправа 14. Замість крапок вставте дієслова *come* або *go* у відповідній формі:

1. When did you ... to live here? 2. He often ... to see me. 3. Who is the girl who ... to see you in the office this morning? 4. ... away. I don't want to see you. 5. Where is Helen? – She ... to get some fresh bread. 6. Here ... your bus. You'll be at the station on time. 7. It's your turn to ... to the shop for milk. 8. As I was looking through the newspaper the secretary ... into the room and asked me to ... to the dean's office at break. 9. We are having a party tonight. Would you like to ...? 10. I am ... to the cinema. Would you like to ... with me? 11. It's late, I must 12. Why have you ... here?

CONGRATULATE I CONGRATULATIONS

Типові помилки: **We congratulated our teacher on New Year's Day.*

**Have you congratulated Peter with getting a diploma in agriculture?*

Congratulate і **congratulations** вживаються, якщо йдеться про особисті досягнення або про важливу подію в особистому житті. І **congratulate**, і **congratulations** вимагають прийменника **on**:

Congratulations on passing your examinations.

Have you congratulated Peter on getting a diploma in agriculture?

Congratulations! You have a son.

Вираз **I congratulate you ...** вживається в офіційних ситуаціях спілкування. У неофіційних ситуаціях спілкування вживається **congratulations**.

Congratulate і **congratulations** не вживаються для привітання зі святом. Для кожного важливого традиційного свята є спеціальне привітання:

(A) *Happy/Merry Christmas!*

(A) *Happy New Year!*

(A) *Merry Christmas and a Happy New Year!*

(A) *Happy Easter!*

(A) *Happy Birthday!*

(A) *Happy Independence Day, Ukraine!*

Many happy returns of the day!

We wished our teacher a Happy New Year.

Вправа 15. Перекладіть на англійську мову:

1. Вітаю з підвищенням! 2. Ти вже привітав свого вчителя з Новим роком? 3. Вітаю, Олеже! Ти склав іспит. 4. У мене син. – Вітаю. 5. Чому ти не привітав свого брата з днем народження? 6. Ми повинні піти і привітати її з народженням доньки. 7. Давай привітаємо нашу команду з перемогою. 8. Сьогодні твій день народження? Вітаю! 9. Вітаю з Днем учителя! 10. Він сказав, що вже привітав свою бабусю з Різдом.

COOK ЧИ COOKER?

Типова помилка: **My mother is a good **cooker**.*

Cooker в британському варіанті англійської мови означає “кухонна плита”:

We bought a new cooker last week.

В американському варіанті англійської мови замість **cooker** вживається **stove** або **range**.

“Повар” перекладається на англійську мову **cook**:

My mother is a good cook.

Вправа 16. Замість крапок вставте cook або cooker:

1. Are you a good ... ? 2. The milk is in the blue saucepan on the 3. The ... puts too much salt in the food. 4. My mother would prefer an electric ... to a gas one. 5. Every ... praises his own broth. 6. He is a ... in the local restaurant. 7. My mother is going to buy a new gas

COURSE ЧИ YEAR?

Типова помилка: **When I was **at the first course** I lived a long way from the university.*

Іменник **course** в освітньому контексті вживається у значенні “курс навчання”:

He took a four-year history course.

Dr. White is giving a course of lectures on modern English literature.

“Рік навчання” перекладається на англійську мову **year**:

When I was in my first year I lived a long way from the university.

She is in the second year at university.

She took Latin in her first year at college.

She is a second-year student.

What year is she in?

Are you in your final year?

Вправа 17. Перекладіть на англійську мову:

1. На якому ти курсі? – На першому. 2. Ти складав іспит з історії на першому курсі? 3. Хто буде читати курс лекцій із сучасної англійської літератури? 4. Хіба вона не на четвертому курсі? 5. У третьокурсників зараз збори. 6. Вона прослухала дворічний курс математики.

DO ЧИ MAKE?

Типові помилки: **I **did** many mistakes in my test.*
 I'm sure I've **done the wrong choice.*
 My aunt was **making her hair.*

Глагол **do** означає “робити, бути зайнятим чимось, виконувати якусь дію”:

What are you doing?

What would you do in my place?

Do звичайно вживається, коли йдеться про роботу:

I haven't done my homework yet.

Do you dislike doing housework?

У неформальних ситуаціях спілкування **do** часто вживається замість дієслів **arrange (flowers)**, **cook (a curry)**, **cut (nails/hair)**, **make (beds)**, **tidy (a desk/room)** тощо:

Who did the room yesterday?

Have you done your teeth yet, Bobby?

Make означає “робити, виготовляти, виробляти” і вживається, коли йдеться про створення, конструювання:

Yesterday my mother made a cake.

When I entered the room my daughter was making a paper box.

Вивчіть такі вирази:

to do one's best

to do business (with someone)

to do damage (to something)

to do one's duty

to do evil

to do exercises

to do housework

to do (someone) an injury

to do a job

to do justice (to someone or something)

to do research

to do right

to do (someone) a favour
to do good
to do one's hair
to do (someone or something) harm
to do homework

to do (someone) a service
to do wonders
to do work
to do wrong

to make an agreement
to make an announcement
to make an application
to make an appointment
to make an arrangement
to make an attack (on someone)
to make an attempt
to make the best (of something)
to make certain (of something)
to make a change
to make a choice
to make a comment
to make a complaint
to make a confession
to make a contribution
to make a copy (of something)
to make a decision
to make a demand
to make a difference
to make a discovery
to make an effort
to make an enquiry
to make an excuse (for)
to make faces (at someone)
to make a fool (of someone)
to make a fortune
to make friends
to make a habit of doing something
to make an impression

to make a list
to make a mistake
to make money
to make the most (of something)
to make a movement
to make a noise
to make an observation
to make an offer
to make a phone-call
to make a plan
to make a point
to make preparations
to make a profit
to make progress
to make a promise
to make a proposal
to make a reduction
to make a reference (to something)
to make a remark
to make a report (on something)
to make a request
to make sense
to make a sound
to make a speech
to make a suggestion
to make sure (of something)
to make a trip
to make trouble
to make a will

to make an inquiry

to make a voyage

to make a journey

My aunt was doing her hair.

I'm sure I've made the wrong choice.

I made many mistakes in my test.

Вправа 18. Замість крапок вставте do або make у відповідній формі:

1. She has ... her hair for the party. 2. He ... the shortest speech I had ever heard. 3. I ... the wrong decision then. 4. Your friend didn't ... very well in his exam. 5. I like to ... cakes. 6. Don't ... such a loud noise! 7. What you say ... no sense. 8. Have you ... an appointment with your dentist? 9. He promised to ... his best to help us. 10. Is she ... money by baby-sitting? 11. I'm afraid you ... several mistakes in this exercise. You had better ... it again. 12. Is there anybody who hasn't ... his homework? 13. He said he didn't want to ... a fool of himself. 14. If you don't ... an effort you won't improve your English. 15. Could you ... me a favour? I've got to ... a speech tonight. Would you have a look at it and ... any changes you think necessary? 16. We need to ... certain that he keeps his word. 17. What does your company ... ? – We ... spare parts. 18. They are ... a lot of work in Poland at the moment. Are they ... profit? 19. They say you ... a lot of business in Western Europe.

Вправа 19. Перекладіть на англійську мову, використовуючи do або make:

1. Що ти тут робиш? 2. Будь ласка, зроби мені послугу. 3. Хто зробив ці іграшки? 4. Ти завжди робиш багато граматичних помилок. 5. Ти вже зробив уроки? 6. Я спробую помиритися з жінкою. 7. Ми зараз складаємо плани на майбутнє. 8. Вона виявляє успіхи в роботі. 9. Коли вони зробили це видатне відкриття? 10. Я зробив вибір. 11. Я щоденно роблю ранкову гімнастику. 12. Чому він зараз нічого не робить?

DURING, FOR, FROM ЧИ SINCE?

Типові помилки:

- *How did you manage to keep them silent **during** an hour?
- *I have been waiting here **from** seven o'clock.
- *I waited for my friends **since** two o'clock but they didn't come.
- *Since then the dentist **is** my best friend.
- ***Since** now Prince Charming will rule life for me.

Прийменник **during** означає “протягом, під час” і вживається для позначення періоду часу, протягом якого відбулась якась подія. Він відповідає на питання “коли?”:

We bathed in the river every day during the summer.

The telephone rang twice during the night.

Прийменник **for** означає “протягом” і вживається для позначення тривалості дії або стану в теперішньому, минулому або майбутньому. Він відповідає на питання “як довго?”:

I once studied the piano for three years.

How did you manage to keep them silent for an hour?

I go to Poland for a week every summer.

I have known you for three years.

My parents will be away for the next two months.

При позначенні періоду часу, який почався у минулому і ще продовжується у момент мовлення, прийменник **for** вживається з дієсловом у Present Perfect або Present Perfect Continuous:

I have lived in this town for twenty years.

I have been waiting for two hours.

Прийменник **for** може випускатися, особливо перед **all**:

She exercises (for) two hours every day.

He has been gardening all day.

Прийменник **for** не випускається на початку речення, після заперечення, а також у тих випадках, коли дія дієслова відбувається з перервами:

For several years my family lived in poverty.

I haven't seen him for two years.

I taught him French for three years.

Прийменники **from ... to** або **from . . . till/until** вживаються для позначення початку і кінця дії або стану:

I was asleep from 3 to 7.

Якщо момент закінчення дії не вказано, вживається тільки прийменник **from**:

I shall be here from three o'clock.

I waited for my friends from two o'clock but they didn't come.

From now Prince Charming will rule life for me.

Прийменник **since** вживається у значенні “з” при зазначенні початкового моменту дії або стану, що продовжується до моменту мовлення або продовжувалась/продовжувався до певного моменту в минулому. **Since** відповідає на питання “з якого моменту?” і звичайно вживається з дієсловом у Present/Past Perfect або Present/Past Perfect Continuous:

I have been here since 12 but nobody has come yet.

I have been waiting here since seven o'clock.

Since then the dentist has been my best friend.

He said he had been living there since the beginning of the term.

Вправа 20. Замість крапок вставте *during, for, from* або *since*:

1. John has been working here ... 1992. 2. My friend was in hospital ... 3 weeks ... the summer.
3. I have known him ... years. 4. I have been wearing glasses ... I was twenty. 5. I shall be in the lab ...
midday. 6. I saw him ... my stay in Moscow. 7. I haven't seen my friends ... July 2nd. 8. There was a
storm ... the night, it rained ... 4 hours. 9. The church was destroyed ... the war. 10. I have been waiting ...
2 hours. 11. I stayed with them ... a week ... the autumn. 12. Mary lived in Konotop ... a year. 13. It's
ages ... my boy-friend took me out. 14. I played a lot of badminton ... the summer.

Вправа 21. Перекладіть на англійську мову:

1. Я не бачив його 8 років. 2. Більшість моїх друзів живуть тут з 1990 року. 3. Я буду
вдома з шостої години. 4. Дитина тричі прокидалась уночі. 5. Цей магазин відкритий з дев'ятої
до шостої. 6. Моя бабуся гостювала у нас два тижні, з 22 вересня по 6 жовтня. 7. Я вивчаю
англійську мову три роки, з 1998 року. 8. Літом я поїду на два тижні в Карпати. 9. Я не бачила
їх уже п'ять років. 10. Я знаю цього лікаря з 1996 року.

FAR ЧИ A LONG WAY?

Типові помилки: **My house is far from the railway station.*

* *We walked far.*

Прислівник **far** (далеко) звичайно вживається у питальних і заперечних реченнях. У стверджувальних реченнях **far** вживається після **too** і **so**, у конструкції **as far as**. В інших випадках замість **far** вживається **a long way**. Порівняйте:

My house is not far from the railway station.

We walked as far as the bridge.

I am afraid you walked much too far.

How far is your house from the railway station? – A long way.

Did you walk far? – Yes, we walked a long way.

My house is a long way from the railway station.

Вправа 22. Замість крапок вставте *far* або *a long way*:

1. Is the post office ... from your house? 2. His office is not ... from the centre. 3. The theatre is
... from here. 4. Is the university ... from the railway station? 5. The school isn't 6. Did you walk
... ? – Yes, we walked We walked as ... as the tower. 7. We are ... from the town. 8. Zagorsk isn't
... from Moscow, is it? 9. I thought Boryspil was ... from Kyiv. 10. Is Lviv ... from Kyiv? – Yes, it's
... from it.

FIRST ЧИ AT FIRST?

Типові помилки: ***First** *I didn't want to join them, but then I changed my mind.*
 ***At first** *the doctor tested my blood pressure. Then he gave me an injection.*

Прислівник **first** означає “спочатку, передусім, перш за все”. Він уживається при зазначенні послідовності виконання дій:

First think, then speak.

I must finish doing my homework first.

First the doctor tested my blood pressure. Then he gave me an injection.

Прислівник **first** може також вживатися у значенні “вперше”:

When did you first see him?

At first означає “спочатку, спершу, по-первах” і вживається в описах зміни стану, відношення тощо:

At first I didn't want to join them, but then I changed my mind.

At first we didn't like our new teacher, but now we do.

At first my stepmother was kind to me, but then she became cruel.

Вправа 23. Замість крапок вставте first або at first:

1. ... read the explanation and then do the exercise. 2. ... it was difficult for me to understand my new friends. But then I got used to their accent. 3. ... ask him if he will join us and then book the tickets. 4. ... I didn't want to go to the concert, but then I agreed. 5. ... I didn't like the Italian cuisine but then I got used to it. 6. ... do your homework and then play football. 7. ... I liked him, then I began to hate him.

FORGET ЧИ LEAVE?

Типова помилка: ***I forgot** *my book at home.*

Якщо вказано, де саме був забутий якийсь предмет, слід вжити **leave** замість **forget**.

Порівняйте:

I forgot my book.

I forgot to bring my book.

I left my book at home.

Вправа 24. Замість крапок вставте дієслова forget або leave у відповідній формі:

1. I'm sorry to disturb you. I've ... my key. 2. Are you sure that you ... your umbrella in the library? 3. You are always ... your notebook! 4. Where did you ... your pen? 5. I ... my dictionary in

the staff-room.

HEAR ЧИ LISTEN?

Типові помилки: **You must **listen** your teacher.*
 We went to the club to dance and **hear pop music.*

Hear відповідає українському “чути”, тобто “сприймати звуки, які досягають нашого слуху”:

I heard loud music.
Can you hear me?
Did you hear that strange noise?

Listen відповідає українському “слухати”, тобто “приділяти увагу, концентруватися, намагатися почути”. Після дієслова **listen** вживається додаток з прийменником **to**:

You must listen to your teacher.
We went to the club to dance and listen to pop music.
Listen to me saying it.
We were listening to the teacher but we could hear a lot of noise outside.

Вправа 25. Перекладіть на англійську мову:

1. Я чую, як моя сусідка лається з чоловіком. 2. Слухайте уважно, будь ласка. 3. Я чую її голос, але не слухаю, що вона каже. 4. Джон, ти мене слухаєш? 5. Хтось слухає зараз радіо? 6. Хіба ти не чув, як гавкав уночі твій собака? 7. Ти мене чуєш? 8. Ти любиш слухати легку музику? 9. Послухай, як я це кажу.

HISTORIC, HISTORICAL ЧИ HISTORY?

Типові помилки: **I visited several **historical** places.*
 Our **historic museum is not far from the centre.*
 I like reading **historic novels.*

Historic означає “історичний, який має важливе історичне значення” (a historic battle/day/event/meeting/speech/victory/year) або “який має довгу історію” (a historic building/place/tradition):

I visited several historic places.
It was a historic change.

Historical означає “історичний, реальний, не видуманий, який мав місце в історії” (a historical document/event/fact/figure/film/novel/painting/play) або “який має відношення до

історії” (historical approach/development/evidence/method/research/society):

I like reading historical novels.

He used to work in historical archives.

There are a few manuscripts of historical interest in our museum.

У деяких словосполученнях замість **historic** або **historical** вживається іменник **history** (a history faculty/department, a history museum, a history book/exam/lecture/lesson/student/teacher):

Our History museum is not far from the centre.

He wants to enter the history department of our University.

Вправа 26. Замість крапок вставте historic, historical або history:

1. I dislike reading ... novels. 2. The Battle of Trafalgar was a ... victory for the British fleet. 3. Let's go to our ... Museum. 4. Where did he make his ... speech? 5. Doesn't she teach at the ... department? 6. Have you passed your ... exam? 7. ... films are about ... events. 8. 1991 was a ... year. 9. He spoke about the ... development of science. 10. Do you like your new ... teacher? 11. I want to make a tour of all the ... places of the city.

ILL ЧИ SICK?

Типова помилка: **Have you seen your ill friend?*

Прикметник **ill** у значенні “хворий” вживається тільки у функції іменної частини складного іменного присудка:

My friend has been ill for a week.

У функції означення вживається прикметник **sick**:

Have you seen your sick friend?

Зверніть увагу на те, що **ill** вказує на тимчасове нездужання, тоді як прикметник **sick** у функції означення свідчить про тривалу хворобу.

Прикметник **sick** також може вживатися у функції іменної частини складного іменного присудка, проте він має різне значення в британському і американському варіантах англійської мови. У британському варіанті **be sick** означає “нудити”:

She was sick twice during the night. (Її двічі знудило вночі.)

I was sea-sick. (Мене знудило./Мене нудило.)

В американському варіанті **be sick** означає “хворіти”:

AmE: *I have been sick for a week.* (= BrE: *I have been ill for a week.*)

Вправа 27. Замість крапок вставте ill або sick:

1. Most of the ... people are old. 2. How long has she been ... with pneumonia? 3. She has been looking after her ... aunt for a few months. 4. I always feel ... on board the plane. 5. My grandfather is a ... person. 6. I am sure the food was bad. I was ... after I had eaten it. 7. Why is she absent? – She is 8. When are you going to visit your ... uncle? 9. When we are ... we send for a doctor.

KNOW, LEARN, FIND OUT ЧИ GET TO KNOW?

Типові помилки: **He decided to know who had done it.*
 **Have you learnt when the train arrives?*

Know означає “знати, бути знайомим”:

I know who did it.

Do you know Kyiv?

Know не вживається у значенні “дізнаватися”. Дієслово “дізнаватися” перекладається **learn, find out** або **get to know**.

Learn означає “дізнатися (випадково), почути, прочитати”:

I am so sorry to learn of his illness.

I learnt about your marriage from your mother’s letter.

Find out означає “дізнаватися, доклавши спеціальних зусиль, розпитувати, з’ясувати”:

Have you found out when the train arrives?

He decided to find out who had done it.

Get to know означає “з’ясувати, що хтось/щось собою являє, познайомитися ближче”:

You’ll like him when you get to know him better.

The best way to get to know the city is to visit it on foot.

Вправа 28. Замість крапок вставте дієслова know, learn, find out або get to know у відповідній формі:

1. I am sad because I’ve just ... that my friend is ill. 2. How did your parents ... that you continued to date Olga? 3. Congratulations! I’ve just ... about your victory. 4. Have you ... why they didn’t come to see us yesterday? 5. I’d like to ... him. 6. You ... about my arrival from my brother, didn’t you? 7. I’m going to the dean’s office. I want to ... why Petrenko has been absent from the lectures. 8. We ... about your marriage only yesterday. 9. ... why they have brought flowers. 10. Do you ... when the meeting begins? 11. You’ll change your opinion of him when you ... him better. 12. How did you ... why he had divorced his wife?

LAY ЧИ LIE? RAISE ЧИ RISE?

Типові помилки: **Has she been **laying** in the sun long?*
 He **rose his hat.*

Не плутайте перехідні дієслова **lay** і **raise** с неперехідними дієсловами **lie** і **rise**.

Перехідне дієслово **lay (laid, laid, laying)** означає “класти”:

Don't lay my things on the floor.

She laid the baby down on its bed.

Неперехідне дієслово **lie (lay, lain, lying)** означає “лежати, лягти”:

Has she been lying in the sun long?

The doctor asked me to lie on my side.

Перехідне дієслово **raise (raised, raised, raising)** означає “піднімати, підвищувати”:

He raised his hat.

Our landlady has raised the rent again.

Неперехідне дієслово **rise (rose, risen, rising)** означає “вставати, піднімати, підвищуватися”:

The curtain rose at last.

The sun rises in the East.

Вправа 29. *Із дієслів, які стоять у дужках, виберіть потрібне і використайте його у відповідній формі:*

1. The children (lay, lie) their toys on the carpet when they had finished playing. 2. I found him (lay, lie) on the sofa. 3. The prices (raise, rise) considerably lately. 4. She was very tired, so she decided to (lay, lie) down for half an hour. 5. Don't (lay, lie) in bed all day. 6. Pupils in Ukrainian schools usually (raise, rise) to greet their teacher. 7. The shop-assistant (lay, lie) several rings on the counter but we didn't like any of them. 8. I (raise, rise) my head when I heard somebody open the door. 9. We (lay, lie) the books on the shelf and went to the kitchen. 10. They (raise, rise) the prices yesterday. 11. (Raise, rise) your hand if you want to ask a question. 12. The teachers are going on strike because the Ministry of Education has refused to (raise, rise) their wages.

LOOK AT, SEE ЧИ WATCH?

Типові помилки: **I tried to **see** a TV programme but Billy began to cry.*
 I spent the evening **watching the photos.*

Look at означає “дивитись, подивитись”:

I spent the evening looking at the pictures.

Look at what the child is doing.

See означає “бачити, сприймати зором” і вживається в тих випадках, коли результат важливіший, ніж процес:

I saw a good film on television yesterday.

Did you see anybody there?

Have you seen the new photos?

Watch означає “дивитись, спостерігати за чимось, що міняється, рухається, розвивається”:

I tried to watch a TV programme but Billy began to cry.

We watched the sun set.

Вправа 30. *Замість крапок вставте дієслова look at, see або watch у відповідній формі:*

1. We have developed the habit of ... TV at night. 2. He has been ... the portrait for an hour. 3. They went to Kyiv to ... Pechersk. 4. My father is ... a football match now. 5. Did you ... “Little Vera” on television last night? 6. I used to sit at the window and ... people go along the street. 7. ... this spider, it’s a real daddy-long-legs. 8. Would you prefer to play football or ... it? 9. That street-vendor is suspected of robbery and the police are going to ... him from now on. 10. Can you ... in the dark? 11. ... what he does and how he does it. 12. She was ... the stars.

LOOK HERE!

Типова помилка: **Look here, Nick! Is there a theatre in your town?*

Look here! – це сердитий вигук, який вживається, щоб привернути увагу людини, дії чи висловлення якої дратують мовця:

Look here! I don’t mind your borrowing my books, but you should ask me first.

Just look here. If you say that again ...

Look here, John! I’ve had enough of that!

Look here! What do you think you are doing with my camera?

Look here! I’m fed up with this noise.

У сучасній англійській мові замість **Look here!** звичайно вживається **Look!**

Щоб привернути увагу людини, у якої потрібно щось спитати, слід покликати її на ім’я.

В неофіційних ситуаціях спілкування можна вжити **Hey**:

Nick! Is there a theatre in your town?

Dr. Goodwin, have you got a minute?

Hey, Nick, what’s the time?

Щоб привернути увагу незнайомця вживаються вирази **Excuse me!** (британський варіант) або **Beg your pardon!** (американський варіант):

Excuse me, does this bus go to the station?

“Поглянь сюди” перекладається на англійську мову як **look this way** або **look at this**.

Вправа 31. Замість крапок вставте Look (here), Hey або Excuse me:

1. ..., I am not going to take orders from you. 2. ..., does this bus go to the market? 3. ... Pete, are you doing anything special tonight? 4. ..., I am sick and tired of all this noise. 5. ... Dima, how many schools are there in your city? 6. ..., Helen. How about going to the cinema? 7. ..., if you don't stop clowning I'll report you to the headmaster. 8. ..., it's not your book! Stop tearing it! 9. ..., this is the last time I'm warning you. 10. ..., how could I get to the railway station? 11. ..., I've just had enough from you.

MADE FROM ЧИ MADE OF?

Типова помилка: **This blouse is made from silk.*

І **made from**, і **made of** вживаються при зазначенні матеріалу, з якого зроблено якусь річ.

Made from вживається в тих випадках, коли вихідні матеріали були повністю змінені в процесі виготовлення кінцевого продукту:

Bread is made from corn.

This pair of shoes is made from an old rubber tyre.

Made of вживається в тих випадках, коли вихідні матеріали все ще можна впізнати в готовому продукті:

This blouse is made of silk.

Are these shoes made of rubber?

Вправа 32. Замість крапок вставте from або of:

1. What is this ring made...? Gold or platinum? 2. The table is made ... wood. 3. Artificial silk is made ... a kind of plastic. 4. Is the dial on the telephone made ... plastic? 5. Whisky is made ... barley and rye. 6. Cheese is made ... milk. 7. Bread and cakes are made ... flour. 8. Wine is made ... grapes. 9. Is it true that man was made ... clay? 10. This rug is made ... scraps of old clothes. 11. Is this bag made ... leather? 12. What is your dress made ...?

PASS ЧИ TAKE?

Типові помилки: **How many examinations will you **pass** in summer?*

I **didn't pass my examinations very well.*

Pass a test/an examination означає “скласти іспит”. “Складати іспит” перекладається **take a test/an examination**:

How many examinations will you take in summer?

30 students took the examination, but only 22 passed it.

Those who failed the examination have to take it again.

“Добре/погано скласти іспит” перекладається **do well/badly in the examination**:

*I **didn't** do very well in my examinations.*

Вправа 33. Перекладіть на англійську мову:

1. Коли ти повинна складати іспит з психології? 2. Я склав іспит. – Вітаю! 3. Влітку ми будемо складати два іспити. 4. Чому ти так погано склав іспити? 5. Тільки три студенти склали екзамен з педагогіки. Інші повинні складати його знову.

PERSONS ЧИ PEOPLE?

Типові помилки: **There were few **persons** at the lecture.*

When Bart came to see Jan the other **persons pretended to be busy reading books.*

Іменник **persons** вживається в офіційних ситуаціях спілкування. Він відповідає українському “особи”:

Alcoholic drinks may not be served to persons under the age of 21.

У неофіційних ситуаціях спілкування, коли йдеться про кількох людей, звичайно вживається іменник **people**:

There were few people at the lecture.

У тих випадках, коли говорять тільки про чоловіків або тільки про жінок, бажано вживати **men, women, boys, girls** замість **people**:

When Bart came to see Jan the other girls pretended to be reading books.

Вправа 34. Замість крапок вставте persons або people:

1. The ... in the village liked the new teacher. 2. Some ... spend a lot of money on clothes. 3. The maximum load for this vehicle is three 4. Few ... can afford such expensive things now. 5. ... leaving litter in the park will be prosecuted. 6. There were a lot of ... in the square.

PLAY ЧИ ACT?

Типові помилки: **Bohdan Stupka **plays** very well. He is my favourite actor.*
I liked Ada Rogovtseva's **play.*

Дієслово **play** вживається в тих випадках, коли йдеться про ігри або музичні інструменти:

Can you play chess?

Let's play a dressing up game.

The children are playing hide-and-seek in the garden.

Jane plays the violin very well.

Коли йдеться про акторську гру в п'єсі або фільмі, вживається дієслово **act**:

Bohdan Stupka acted very well. He was my favourite actor.

I'd love to act in "Othello".

Wouldn't you like to act Hamlet?

Дієслово **play** також може означати "грати (у виставі)". В цьому значенні воно вживається у виразах **to play a part, to play in a film** або з іменем героя п'єси/фільму:

I'd love to play/act Hamlet.

Who played the leading part?

Іменник **play** відповідає українському "п'єса". Гра акторів" перекладається **acting**:

I liked Ada Rohovtseva's acting.

The play was not very good but I liked the acting.

Вправа 35. Перекладіть на англійську мову:

1. Ти бачив, як Богдан Ступка грав Тараса Бульбу? – Так, його гра справила на мене сильне враження. 2. Хто грає головну роль у виставі? 3. Мені сказали, що цю п'єсу варто подивитись. – П'єса дійсно хороша, але гра акторів погана. 4. Ваш син дуже добре грає в шахи. 5. П'єси Надії Птушкіної мають великий успіх. 6. Ти вмієш грати на скрипці?

PLEASE

Типова помилка: **Could you lend me your book? – Yes, **please**.*

Please ніколи не вживається при передачі іншій особі якогось предмета. Натомість вживаються фрази **Here you are, Here you go, There you are, There you go, Here it is/Here they are**, які відповідають українському "ось, будь ласка", "ось те, що Вам

потрібно”:

Could you lend me your book? – Here you are.

Give me those pencils, please. – Here they are.

Вправа 36. Перекладіть на англійську мову:

1. Він дав мені клаптик паперу: “Ось, будь ласка, моя адреса”. 2. Передай мені словник, будь ласка. – Будь ласка. 3. Будь ласка, дай мені телефонний довідник. – Ось, будь ласка. 4. Передай, будь ласка, сіль. – Будь ласка. 5. Мою сумку, будь ласка. – Будь ласка.

SHADE ЧИ SHADOW?

Типова помилка: **The temperature is 40 degrees in the shadow.*

Shadow означає “тінь (від предмета), темний обрис на якійсь поверхні”:

Look at your shadow on the grass.

Коли йдеться про місце, затінене від прямих сонячних променів, вживається слово **shade**:

The temperature is 40 degrees in the shade.

There is no shade in the desert.

Вправа 37. Замість крапок вставте shade або shadow:

1. The travellers stopped in the ... of the oak tree. 2. Look at the ... of the oak tree on the wall. 3. It's cool in the ..., isn't it? 4. After the sunset the ... became larger. 5. There were no trees in the yard to give 6. The child was frightened by its own 7. It's so hot! Let's sit in the 8. Look! What a strange ... the bush makes. 9. You are a coward! You are afraid of your own

SPECTATORS ЧИ AUDIENCE?

Типова помилка: **The play was a great success with the spectators.*

Глядачі, які дивляться виставу або концерт, англійською називаються **audience**:

The play was a great success with the audience.

Audience є збірним іменником. Він може вживатися як з дієсловом в однині, якщо йдеться про групу глядачів як одне ціле, так і з дієсловом у множині, якщо йдеться про окремих членів групи:

The audience was/were very much impressed by Ada Rohovtseva's acting.

“Глядач” перекладається **a member of the audience** або **one in the audience** в офіційних ситуаціях спілкування і **somebody in the audience** у неофіційних ситуаціях

спілкування:

When the curtain rose somebody in the audience began to clap.

Spectator – це людина, яка дивиться спортивне змагання або спостерігає за процесією:

The spectators rose to their feet to greet their favourite team.

Вправа 38. Перекладіть на англійську мову:

1. Якийсь глядач почав сміятися під час другої дії. 2. Вчора на стадіоні було багато глядачів. 3. Не говори, повернувшись спиною до глядачів. 4. Я бачив, як деякі глядачі плакали з радощів, коли місцева футбольна команда здобула перемогу. 5. Глядачам сподобався балет? 6. Більшість глядачів уболівали за «Динамо». 7. Багато глядачів тримали квіти, призначені для їх улюбленого актора. 8. Вчора в театрі було багато глядачів, чи не так? 9. Глядачі з нетерпінням чекають початку вистави.

SPORT ЧИ SPORTS?

Типова помилка: **He often takes part in **sport** competitions.*

Sport у значенні “спорт” є незлічуваним іменником:

I hated sport at school.

My sister has always been very keen on sport.

В американському варіанті англійської мови в цьому значенні вживається **sports**:

Do you go in for sports?

Don't you like watching sports on TV?

Sport у значенні “вид спорту” є злічуваним іменником:

My brother-in-law prefers country sports: fishing, shooting, horse-racing.

Football and tennis are my favourite sports.

У функції прикметника в британському варіанті англійської мови вживається **sports**:

He often takes part in sports competitions.

Have you read the sports page of the newspaper?

В американському варіанті англійської мови перед деякими іменниками можуть вживатися як **sport**, так і **sports**: sport(s) jacket, sport(s) centre.

Вправа 39. Замість крапок вставте sport або sports:

1. Are you fond of ... ? 2. Yesterday I saw him in a red ... car. 3. ... is good for your health. 4. Football and hockey are popular 5. He is devoted to ..., isn't he? 6. A new ... centre has been built in our capital lately. 7. He has broken his leg and won't take part in the ... competition.

TERRIFIC

Типова помилка: **The end of the story was **terrific**: the girl died.*

В сучасній англійській мові прикметник **terrific** не вживається у значенні “жахливий”. Він уживається в неофіційних ситуаціях спілкування у значенні “відмінний, прекрасний”:

Your new dress looks terrific.

I'll lend you some money. – Terrific!

Порівняйте:

It was a terrific party! We had a really good time.

The end of the story was terrible: the girl died.

Terrific може також вживатися у значенні “величезний”:

She likes driving at a terrific speed.

Вправа 40. Замість крапок вставте **terrific** або **terrible**:

1. It was a ... accident but we didn't panic. 2. The food was ... and I couldn't eat anything. 3. Your new dress is You look so pretty. 4. Don't ask him to give you a lift – he's a ... driver. 5. Their new carpet looks I wish I had one like that. 6. There's a ... café round the corner. Let's go there for a snack. 7. I hate dancing with him. He is such a ... dancer. 8. No cake for me. It looks 9. She is a ... dancer. I can't take my eyes off her when she is waltzing. 10. This dress is You look so old in it. 11. Don't read this book. It's 12. Read this story. It's 13. She won a ... sum of money.

THAN ЧИ THEN?

Типові помилки: **I went to Prague and **than** to Amsterdam.*

My friend knows English better **then my sister.*

Сполучник **than** означає “ніж” і вживається після порівняльного ступеня прикметників і прислівників для введення другого елемента порівняння:

My friend knows English better than my sister.

Сполучник **than** може також вживатися при зазначенні неприйнятної дії:

I'd rather play football than go swimming.

Прислівник **then** означає “потім, тоді, в той час”:

I went to Moscow and then to Donetsk.

I lived in the country then.

Вправа 41. Замість крапок вставте *than* або *then*:

1. At first I didn't want to stay there but ... I changed my mind. 2. We talked for more ... half an hour. 3. He lived in a village. ... he moved to Kyiv. 4. She writes more neatly ... I do. 5. We'll fetch my sister from school and ... I'll help you with your homework. 6. I've never met anyone cleverer ... you. 7. Have some soup first and ... you may eat the ice-cream. 8. You are prettier ... I thought.

THEATRE ЧИ COMPANY?

Типова помилка: **The Ivan Franko Theatre came here on tour last week.*

Іменник **theatre** може вживатися у значенні “будівля, в якій ідуть вистави” або в значенні “будівля, в якій ідуть вистави, і люди, які там працюють”:

A new theatre has been built in the centre of the city.

I consider the Ivan Franko Theatre to be the best in Kyiv.

У тих випадках, коли йдеться про акторів, режисерів, а не про будівлю, де вони працюють, слід вживати іменник **company**:

The Ivan Franko Theatrical Company came here on tour last week.

Вправа 42. Перекладіть на англійську мову:

1. Ви часто ходите в театр? 2. Ви знаєте, що наш театр зараз знаходиться на гастролях у США? 3. У вашому місті є театр? 4. Сьогодні театр імені Лесі Українки дає виставу в нашому місті. 5. Київські театри часто їздять на гастролі? 6. У мене є два квитки на виставу в місцевому театрі.

USUAL ЧИ USUALLY?

Типові помилки: **I went to bed at midnight as usually.*

**I woke up earlier than usually.*

Сполучення “як звичайно, як завжди, як правило” перекладається **as usual**, сполучення “ніж звичайно, ніж завжди” – **than usual**:

I woke up earlier than usual.

I went to bed at midnight as usual.

Прислівник **usually**, який означає “звичайно, звичайним побитом”, не вживається у сполученні з **as** або **than**:

I usually go to bed at midnight.

Вправа 43. Перекладіть на англійську мову:

1. Минулої неділі ми, як завжди, поїхали на пікнік. 2. Він звичайно робить мало помилок у контрольних роботах. 3. Вчора хлопчики прийшли пізніше, ніж завжди. 4. Петро звичайно не запізнюється на заняття. 5. Телефон на нижньому поверсі, як завжди, несправний. 6. Восени тут звичайно йдуть дощі. 7. Після занять я, как завжди, пішов у їдальню. 8. Мені довелося стояти у великій черзі, як завжди.

VERY ЧИ TOO?

Типова помилка: **I am **too** happy today. My granny is feeling better.*

Прислівник **too** означає “занадто, більше, ніж потрібно або бажано”. У сполученні з прикметником він вказує на надлишок певної якості:

I was too happy to notice such trifles.

The coffee was too hot to drink.

I'm sorry, I can't go to that restaurant. It's too expensive.

Для вказівки на значний ступінь якості вживається прислівник **very** (дуже):

I am very happy today. My granny is feeling better.

That restaurant is very expensive. I'll go there when I get paid.

У неофіційних ситуаціях спілкування **too** може вживатися замість **very** в заперечних реченнях:

It's not too/very warm today.

Вправа 44. Замість крапок вставте very або too:

1. The weather was ... hot, perfect for swimming. 2. It's ... hot to stay in this room – let's find somewhere cooler. 3. Dan was .. engrossed in his book to look up. 4. This has made many people ... angry. 5. The town looked ... prosperous. Much more than when I was last there. 6. He found the opening ... small for him to get through. 7. You have to be a bit careful, but the snakes around here aren't ... dangerous. 8. He spoke ... clearly, and I was able to hear every word. 9. My mother's not ... well at the moment, I'm afraid.

WHAT ABOUT ЧИ AS FOR?

Типова помилка: **I was eager to go home. **What about** Lucy, she didn't mind staying with her granny for another two days.*

Сполучення **What about ... ?** і **How about ... ?** перекладаються “Що нового про ...?”, “Як там ...?”, “А як же ...?”, “Що скажете про ...?”, “Як щодо...?”. Вони вживаються в

питальних реченнях:

What about your daughter? Is she still single?

What about her baby? You can't leave it alone.

What about going to the cinema tonight?

How about a drink?

Конструкції “щодо ...”, “стосовно ...” в розповідних реченнях перекладаються **as for**:

I was eager to go home. As for Lucy, she didn't mind staying with her granny for another two days.

You may watch the film, but as for Peter, he must go to bed at once.

Вправа 45. Замість крапок вставте what about або as for:

1. ... stopping here for a picnic? 2. I'm taking the 6:30 train. ... Jane, she is leaving in the afternoon. 3. We've sent invitations to all our relatives. – ... uncle Jack? 4. You must tell me everything now. ... your brother, I'll talk to him later. 5. We must be off. ... you, you must stay here. 6. ... a drink? It's so hot! 7. ... Peter? Is he still in love with Lucy?

WHAT IS HE LIKE? WHAT DOES HE LOOK LIKE? HOW DOES HE LOOK?

Типові помилки: ***How does he look like?**

 ***What does he look like now?**

What does he look like? перекладається на українську мову “Як він виглядає?” Це питання про зовнішність незнайомої людини:

I've never seen him. What does he look like? – Tall and handsome.

Питання **What is he like?** (Який він? Що він собою являє? Що він за людина?) може стосуватися як зовнішності, так і характеру людини:

What is he like? – He's kind, a bit old-fashioned.

What is she like? – Pretty but very shy.

Питання **How does he look?** (Як він виглядає?) вживається в розмові про те, як виглядають знайомі люди:

How does the teacher look this morning? – Furious.

How does he look after his illness? – Much thinner.

I haven't seen him for ages. How does he look now?

Вправа 46. Перекладіть на англійську мову:

1. Я ніколи не бачив Мері. Як вона виглядає? 2. Я так давно не бачила Пітера. Як він зараз виглядає? – Він дуже розтовстів. 3. У нас буде новий учитель англійської

мови. – Справді? Як він виглядає? 4. Що він за людина? – Він гарно вихований, але такий легковажний. 5. Роман уже два тижні хворіє. – Ти бачив його? Як він зараз виглядає?

ЛЕКСИКО-ГРАМАТИЧНІ ПОМИЛКИ

АРТИКЛІ

- Типові помилки:
- **It was a good news.*
 - **She has made a good progress.*
 - **Recently we've bought a new equipment.*
 - **You gave me a good advice.*
 - **I fell ill and was taken to the hospital.*
 - **He is in the room 325.*
 - **He fell in love at the first sight.*
 - **He was offered a good work.*
 - **She has a beautiful hair.*
 - **He crossed the road in a wrong place.*
 - **I felt hungry and tired after a two days' journey.*
-

Іменник, після якого стоїть кількісний числівник, вживається без артикля:

The right answer is on page 123.

He is in Room 325.

Let's go on to Exercise 2.

Іменник, перед яким стоїть порядковий числівник, вживається з означеним артиклем:

Have you read the third chapter?

He lives on the fifteenth floor of the building.

We sat in the first row.

Проте назви вулиць, які містять порядкові числівники, вживаються без артикля:

Norman Hell is on the corner of 13th Street and 5th Avenue.

Іменник, перед яким стоїть **first** у значенні “найкращий, найважливіший, найперший”, вживається без артикля:

She won first prize in the competition.

He fell in love at first sight.

Who gave the wounded man first aid?

У конструкції з іменником у присвійному відмінку артикль стосується іменника в присвійному відмінку:

Aren't you tired after a day's work?

I felt hungry and tired after two days' journey.

Іменники **advice, equipment, fun, furniture, health, information, luck, luggage, news,**

progress, soap, traffic, weather не вживаються з неозначеним артиклем:

My friends wished me good luck.

She has made good progress.

What good weather we had last week!

It was good news.

Recently we've bought new equipment.

You gave me good advice.

Іменник **permission** вживається без артикля:

You can't go without permission.

Did she give you permission to take that apple?

Іменники **hair** і **work** можуть бути як злічуваними, так і незлічуваними.

Hair в значенні “волосся” є незлічуваним іменником і не вживається з неозначеним артиклем:

She has beautiful hair.

Hair в значенні “волосина” є злічуваним іменником і може вживатися з неозначеним артиклем:

I noticed a few grey hairs on his temples.

There is a hair on your sleeve.

Work у значенні “робота” є незлічуваним іменником і не вживається з неозначеним артиклем:

He was offered good work.

Are you still looking for part-time work?

Work у значенні “твір” є злічуваним іменником і може вживатися з неозначеним артиклем:

This volume contains all Chopin's works.

The Mirror is a new work by a contemporary dance theatre based in Vantaa, Finland.

Вживання артикля перед іменниками **bed, church, college, hospital, prison, school, university** залежить від значення, яке вони мають. Якщо перелічені іменники вказують на призначення позначених ними об'єктів, вони вживаються без артикля:

I fell ill and was taken to hospital. (щоб лікуватися)

My younger brother goes to school. (щоб навчатися)

Але якщо вказані іменники вживаються в інших значеннях (будівля, заклад, меблі), їм передуює неозначений або означений артикль. Порівняйте:

He must be in hospital. (як пацієнт)

He must be in the hospital. (як відвідувач або лікар/санітар/працівник у певній лікарні)

He works as a cook in a hospital. (в одній із лікарень)

Перед прикметником **wrong** звичайно вживається означений артикль:

He crossed the road in the wrong place.

You used the wrong tense.

I'm sure he is the wrong man for the job.

I don't want to make the wrong decision.

Вправа 47. *Замість крапок вставте, де потрібно, артикли:*

1. Oksana's mother is in ... hospital, she is seriously ill. 2. What ... good weather! 3. Is Tom in? – No, he must have gone to ... hospital to see his sick friend. 4. Hasn't your son come from ... school yet? 5. They have ... heavy luggage. 6. Ann has ... wonderful hair. 7. Your granny is in ... good health, isn't she? 8. Do you often go to ... church? 9. My friends wished me ... good luck. 10. You are making ... good progress. 11. My son failed to find ... full-time work. 12. To get a job in that country foreigners need ... special permission. 13. It's ... wonderful news. 14. He is in ... Room 113. 15. Whose flowers won ... first prize? 16. Could you give him ... first aid? 17. I'd like to buy ... new furniture. 18. She wants ... advice on how to cook it. 19. Did you have ... week's holiday? 20. I think we are in ... wrong place. 21. There is ... hair in your soup. 22. Let's have ... five minutes' break.

ВЖИВАННЯ PRESENT CONTINUOUS З ALWAYS

Типова помилка: **What are you doing? – You always ask silly questions. Don't you see? I'm watching TV.*

Основне значення прислівника **always** – “завжди”. В цьому значенні він вживається з часами групи Indefinite:

I always get up at 7 o'clock.

He always went walking in the afternoon.

Проте **always** може також вживатися у значенні “занадто часто”. В цьому випадку прислівник вживається з часами групи Continuous. Замість **always** можуть вживатися близькі за значенням прислівники: **constantly, continuously, frequently**. Вживання вказаних прислівників є обов'язковим. Порівняйте:

(a) *You always ask silly questions.* (= All your questions are silly.)

You are always asking silly questions. (= You often ask silly questions.)

У другому прикладі є елемент перебільшення, обумовленого емоціями мовця.

(б) *He always works at night.* (= He works every night.)

He is always working at night. (= He works at night very often, but probably not

every night.)

(e) *I always miss this bus.* (=I miss this bus every day.)

I am always missing this bus. (=I often miss this bus.)

Present Continuous з прислівниками **always, constantly, continuously, frequently** часто вживається для того, щоб виразити роздратування, викликане діями або обставинами, що часто повторюються:

You are always coming late! (Порівняйте: Завжди ти запізнюєшся!)

Вправа 48. Перекладіть на англійську мову:

1. Я забув купити молоко. – Завжди ти забуваєш зробити те, що я тебе прошу! 2. Не можу згадати, як його звать. – Завжди ти забуваєш імена! 3. Мій сусід завжди встає рано. 4. Я не можу знайти свої ключі. – Завжди ти все губиш! 5. Моя донька завжди ретельно виконує домашні завдання. 6. Завжди ти просиш у мене гроші! Але ж я не банкір! 7. Ми близькі друзі, і я завжди позичаю йому гроші.

ГЕРУНДІЙ ЧИ ІНФІНІТИВ?

Типові помилки: **I haven't finished **to do** my work.*
 Would you mind **to be our baby-sitter?*
 After the baby had drunk some milk it stopped **to cry.*
 I can't **afford going to Italy for a holiday.*

Після дієслів **admit, avoid, delay, deny, detest, dislike, dread, enjoy, finish, give up, keep (on), mind, postpone, practise, put off, risk, suggest** вживається тільки герундій:

*I haven't finished **doing** my homework yet.*

*Would you mind **being** our baby-sitter?*

*Kate disliked **going** to the opera.*

Після дієслів **forget, go on, regret, remember, stop, try** вживаються і герундій, і інфінітив. Сполучення перерахованих дієслів з інфінітивом і герундієм мають різні значення:

Forget + герундій означає “забути про щось; забути, як робив щось”:

*I shall never forget **going** to Turkey.* (Я ніколи не забуду, як їздив у Турцію.)

*I haven't forgotten **waiting** for her at the station.* (Я не забула, як чекала її на вокзалі.)

Forget + інфінітив означає “забути щось зробити”:

*Don't forget **to buy** some butter.* (Не забудь купити масла.)

Goodbye. And don't forget to phone me from New York. (До побачення. І не забудь подзвонити мені з Нью-Йорка.)

Go on + герундій означає “продовжувати щось робити”:

Go on reading. (Продовжуй читати.)

They went on correcting my mistakes. (Вони продовжували виправляти мої помилки.)

Go on + інфінітив означає “зробити щось після чогось”:

He welcomed us and went on to tell us about himself. (Він привітав нас і потім розповів нам про себе.)

Порівняйте:

He went on talking about his business. (Він продовжував розповідати про свій бізнес.)

He went on to talk about his business. (Потім він розповів про свій бізнес.)

Regret + герундій означає “жалкувати про щось”:

I regret telling him about it. (Я жалкую, що розповів йому про це.)

I regret having asked him to come. (Я жалкую, що попросив його прийти.)

Regret + інфінітив означає “на жаль, маю зробити щось”. Після **regret** звичайно вживаються інфінітиви **to say, to inform, to tell**, за якими слідує повідомлення про погані новини:

I regret to say she did badly in her examination. (На жаль, змушений сказати, що вона погано склала іспит.)

I regret to inform you that you are to be dismissed next week. (На жаль, мушу повідомити, що наступного тижня Ви будете звільнені.)

Remember + герундій означає “пам’ятати про щось; пам’ятати, як щось робив”:

I still remember going to the Zoo. (Я все ще пам’ятаю, як ходив до зоопарку.)

I remember meeting your aunt but I don't remember telling you about it. (Я пам’ятаю, як познайомився з твоєю тіткою, але не пам’ятаю, що розповідав тобі про це.)

Remember + інфінітив означає “не забути щось зробити”:

Remember to water the flowers. (Не забудь полити квіти.)

I remembered to phone the plumber. (Я не забув подзвонити водопровіднику.)

Stop + герундій означає “припинити щось робити”:

After the baby had drunk some milk it stopped crying. (Після того, як дитина випила молока, вона перестала плакати.)

Stop smoking. (Перестаньте курити.)

Stop + інфінітив означає “зупинитись, щоб щось зробити”:

On my way home I met John and stopped to talk to him. (По дорозі додому я зустрів Джона і зупинився, щоб поговорити з ним.)

Let's stop to buy some bread. (Давай зупинимось, щоб купити хліба.)

Try + герундій означає “пробувати щось робити, експериментувати”:

I tried eating nothing but apples but it didn't help. (Я пробувала харчуватись лише яблуками, але це не допомогло.)

It's getting stuffy here. Try opening the window. If it doesn't help, open the door too. (Тут стає душно. Спробуй відчинити вікно. Якщо це не допоможе, відчини ще й двері.)

Try + інфінітив означає “спробувати, постаратися щось зробити, докласти зусиль”:

I tried to eat nothing but apples but couldn't. (Я пробувала харчуватись лише яблуками, але не змогла.)

Try to understand him. (Постарайся його зрозуміти.)

Have you ever tried to learn a foreign language? (Ти коли-небудь пробувала вивчити іноземну мову?)

I tried to open the window but it wouldn't open. (Я спробувала відкрити вікно, але воно не відкрилося.)

Після дієслів **begin, continue, hate, like, love, prefer, start** вживаються як інфінітив, так і герундій. Конструкція з інфінітивом майже не відрізняється за змістом від паралельної їй конструкції з герундієм. Втім, для зазначення однократної дії частіше вживається інфінітив, а для зазначення повторюваної дії – герундій:

He began to play the piano, but somebody knocked at the door.

Did he really begin playing the piano when he was six?

I love staring/to stare at the stars.

Do you hate working/to work in the early morning?

I hate to mention it but you told a lie yesterday.

Після **would like, would love, would hate** вживається інфінітив:

Would you like to have dinner now?

Після дієслів **begin, cease, start** вживаються інфінітиви дієслів **believe, realize, see, understand, matter**:

We were beginning to see/realize/understand what he wanted.

It ceased to matter whether or not he did well in his examination.

Після дієслів **afford, choose, learn, plan** вживається інфінітив:

I can't afford to go to Italy for a holiday.

What do your children plan to do after they leave school?

When will you learn to look after yourself?

Вправа 49. Поставте дієслово, яке стоїть у дужках, у відповідній формі:

1. Would you mind (open) the door? 2. We postponed (go) there. 3. I learned (play) the piano when I was ten. 4. She will continue (study) English next year. 5. Is it true that you have decided (change) your job? 6. I enjoy (sit) by the fire. 7. Has he agreed (help) you? 8. I haven't finished (read) the book yet. 9. She hates (ride) her bicycle to the office. 10. You mustn't risk (drive) so fast. 11. I dislike (wash) up. 12. I would prefer (stay) home. 13. The man denies (know) anything about the accident. 14. I keep (get) the wrong number. 15. I promised (write) to her when I learned something about you. 16. Give up (smoke). 17. I shall delay (go) to Kyiv for a week. 18. Let's put off (go) to the dentist. 19. She seems (know) English well. 20. Here is some money. Please, don't forget (buy) a loaf of brown bread. 21. I'll never forget (visit) Disneyland when I was a child. 22. Did you remember (post) those letters I gave you yesterday? – Oh, sorry, I forgot to do it. 23. Where is my bag? – I remember (see) it in the garden. 24. My brother has been trying (repair) our TV set since Friday but he hasn't managed it yet. 25. I'd like to sell my flat. – Then try (advertise) it in the local newspaper.

Вправа 50. Перекладіть на англійську мову:

1. Я приєднуюсь до вас, як тільки закінчу прибирати кімнату. 2. Я пам'ятаю, що записав твою адресу. 3. Я припинив купувати продукти в цьому магазині. 4. Вона дуже здібна і немає сумніву в тому, що вона скоро навчиться говорити англійською мовою. 5. Я починаю розуміти, що ви маєте на увазі. 6. Суп несмачний. Спробуй додати трохи солі. 7. Чому ти не зупинився, щоб привітатися з ними? 8. Я люблю лежати на пляжі. 9. На жаль, я мушу сказати вам, що він не склав іспит. 10. Він продовжував скаржитись на своє життя. А коли ми хотіли зупинити його, він перейшов до обговорення нашої пропозиції. 11. Хлопець спробував перестрибнути планку, але не зміг.

ГЕРУНДІЙ ПІСЛЯ TO

Типові помилки: **We look forward to see you.*

 **Are you used to live in such a big house?*

To після **look forward, object, be/get used** – це прийменник, а не частка. Після нього вживається герундій, а не інфінітив:

We look forward to seeing you.

Are you used to living in such a big house?

Do you object to working on Saturdays?

Вправа 51. Поставте дієслова, подані в дужках, у потрібну форму:

1. I am used to (work) at nights. 2. She has promised to (stay) with us. 3. Why do you object to (go) to the theatre? 4. He agreed to (do) me a favour. 5. I used to (get) up very early when we lived in the country. 6. Your little niece is looking forward to (see) you again. 7. He tends to (come) late. 8. Anyone would object to (have) loud music playing while he or she is asleep. 9. We are looking forward to (go) to France. 10. The English aren't used to (drive) on the right.

ДІЄСЛОВО ACQUAINT І ПРИКМЕТНИК ACQUAINTED

Типові помилки: **I acquainted with him last week.*

**We acquainted long ago.*

Дієслово **acquaint** (познайомити) вживається в конструкції **acquaint someone (oneself) with something**:

I'll acquaint you with new methods of teaching English.

I have acquainted myself with the facts of the case.

Acquaint вживається в офіційних ситуаціях спілкування. В неофіційних ситуаціях бажано вживати **inform, let someone know, tell, familiarize**:

I'll tell you about new methods of teaching English.

I have familiarized myself with the facts of the case.

“Бути знайомим з кимось/чимось” перекладається **be acquainted with someone/something**, “познайомитися з кимось” перекладається **get acquainted with someone**:

My teacher is acquainted with my mother.

Our families were acquainted.

I got acquainted with him last week.

I am acquainted with the facts.

Конструкції з прикметником **acquainted** вживаються, в основному, в офіційних ситуаціях спілкування. У неофіційних ситуаціях спілкування вживаються **know someone/something, meet someone, be familiar with something**:

My teacher knows my mother.

Our families know each other.

I met him last week.

I am familiar with the facts.

Вправа 52. Перекладіть на англійську мову, вживаючи *acquaint i acquainted*:

1. Ти вже познайомив містера Джонсона з фактами, які нам відомі? 2. Я не знайомий з цією людиною. 3. Коли Ви познайомились із місіс Ендербі? 4. Наш секретар познайомить Вас із Вашими обов'язками. 5. Здається, ці люди знайомі.

ДІЄСЛОВО AGREE

Типові помилки: **I am agree with you about this.*
 The boy didn't agree **with my suggestion.*

Agree – це дієслово, а не прикметник:

I agree with you about this.

We do not agree.

Після дієслова **agree** може вживатися інфінітив або підрядне додаткове речення:

He agreed to send me a letter.

They agreed that I was right.

Дієслово **agree** може вживатися з різними прийменниками, міняючи своє значення залежно від прийменника:

(а) agree **about** something (поділяти чинює думку):

They never agree about politics.

(б) agree **on** something (домовлятися, досягати згоди):

Can we agree on a date for our next meeting?

(в) agree **to** something/**to** do something (погоджуватися на щось/погоджуватися зробити щось):

The boy didn't agree to my suggestion.

My friend agreed to let us live in her flat for a while.

(г) agree **with** an opinion/idea/explanation (погоджуватися з думкою/поглядом/поясненням):

I completely agree with your views on this matter.

(д) agree **with** someone (погоджуватися з кимось):

At last we agreed with the teacher.

Вправа 53. Перекладіть на англійську мову:

1. Я погодився допомогти Сергію зробити домашнє завдання. 2. Я не згоден з людьми, які говорять, що жінки повинні сидіти вдома. 3. Я повністю згодна з Вашим твердженням. 4. На мій превеликий подив вчитель погодився поїхати з нами на екскурсію. 5. Цей пацієнт дав згоду на операцію? 6. Він ніколи не погоджується з тим, що Ви кажете, чи не так? 7. На жаль

дуже мало людей погодилось на Вашу пропозицію. 8. Твої друзі пристали на твій план? 9. Вчора їм вдалось домовитись про дату зустрічі. 10. Чому мати Джона не дала згоди на його шлюб з Мері? 11. Вони вже досягли згоди відносно ціни.

ДІЄСЛОВО *ALLOW*

Типова помилка: **She doesn't allow to take her books.*

Після дієслова **allow** в активному стані вживається конструкція “об’єктний відмінок з інфінітивом” (**allow someone to do something**) або герундій (**allow doing something**):

She doesn't allow anybody to take her books.

She doesn't allow taking her books.

Після дієслова **allow** в пасивному стані вживається інфінітив:

Nobody is allowed to use her books.

Вправа 54. Перекладіть на англійську мову:

1. Бібліотекарі не дозволяють брати ці книги додому. 2. Мама дозволила тобі взяти це яблуко? 3. Вчителька не дозволяє розмовляти на уроках. 4. Мені не дозволяють дивитись телевизор після десятої вечора. 5. Чому Ви дозволяєте своєму сину ходити взимку без шапки? 6. Батько дозволив мені послухати ці пісні. 7. Не дозволяйте дітям переходити вулицю на червоне світло. 8. Мої батьки не дозволяють тут бігати.

ДІЄСЛОВО *BEHAVE*

Типові помилки: **He behaved himself badly at the party.*

**They don't know how to behave with children.*

У значенні “поводитись” дієслово **behave** вживається без зворотніх займенників:

He behaved badly at the party.

You are behaving like a silly child.

Behave вимагає прийменника **towards**:

They don't know how to behave towards children.

Якщо дієслово **behave** вживається у значенні “поводитися чемно/як слід, шануватися”, після нього може стояти зворотний займенник:

“Behave yourself!” said Mum.

Mother asked me to behave (myself) at the party.

You are old enough to behave yourself.

Вправа 55. Перекладіть на англійську мову:

1. Ця книга вчить батьків, як поводитись із своїми дітьми.
2. Хіба ти не можеш примусити свого маленького племінника поводитись як слід?
3. Чому твоя подруга так дивно поведилась на вечірці?
4. Обіцяй, що будеш поводитись, як слід.
5. Ваш син погано поводитьсь на уроках.
6. Поводься добре! Не перебивай свого вчителя.
7. Він завжди так погано поводитьсь з жінкою?

ДІЄСЛОВО DREAM

Типові помилки: **I dreamt to go to London.*
 **He dreamt to be a painter.*

Після дієслова **dream** не вживається інфінітив. Це дієслово зустрічається в двох типах конструкцій. Після **dream** може стояти прийменник **of** або **about**, за яким слідує іменник, герундій або займенник:

I dreamt of going to London.
He dreamt of being a painter.
Do many of your friends dream of becoming teachers?
I never dreamt of happiness like this.
I dreamt about you last night.
What does it mean if you dream of the sea.

Після **dream** може також стояти підрядне додаткове речення, яке приєднується до головного речення сполучником **that**:

I dreamt that one day I would see London.
He often dreamt that he was drowning.

Вправа 56. Перекладіть на англійську мову:

1. Іноді я мрію про втечу на безлюдний острів.
2. Він завжди мріяв мати машину.
3. Твій товариш дійсно мріє навчитися грати в футбол?
4. Багато молодих людей мріють про славу.
5. Мені снився дім.
6. Моя сестра мріє стати актрисою.
7. Коли тобі снилось, що ти в Лондоні?

ДІЄСЛОВО FEEL

Типові помилки: **Yesterday I felt myself better.*
 **I felt miserably.*

Після дієслова **feel** у значенні “бути в певному фізичному, моральному або емоційному

стані, почуватися” вживається прикметник. Зворотний займенник в цьому випадку не вживається:

Yesterday I felt better. (Вчора я почувалася краще.)

I felt miserable. (Я почувалася нещасною.)

My mother feels poorly. (Моя мама погано відчувається.)

Після дієслова **feel** може також вживатися зворот, який складається зі зворотного займенника і інфінітива або дієприкметника теперішнього часу. Дія, виражена інфінітивом або дієприкметником теперішнього часу, стосується підмета речення:

I felt myself go cold. (Я відчув, що замерзаю.)

He felt himself blushing. (Він відчув, що червоніє.)

I felt myself thrown forward. (Я відчула, що мене кинуло вперед.)

Вправа 57. Перекладіть на англійську мову:

1. Я б почувався щасливим, якби поїхав до Лондона. 2. Вона погано відчувається сьогодні. 3. Після роботи ми почувалися голодними і втомленими. 4. Я відчув, що холоду. 5. Ти добре відчуваєш себе? 6. Я відчуваюся обдуреним.

ДІЄСЛОВО HAPPEN

Типова помилка: **Has anything happened with him?*

Після дієслова **happen** у значенні “ставатися, траплятися” вживається прийменник **to**:

Has anything happened to him?

Вправа 58. Перекладіть на англійську мову:

1. Сповісти мене, якщо з тобою щось станеться. 2. Що сталося з твоїм другом? 3. Він розповість Вам про смішний випадок, який стався під час його перебування за кордоном. 4. Я попіклуюсь про те, щоб з вами нічого не сталося. 5. Він телефонує мені тільки тоді, коли з ним щось трапляється.

ДІЄСЛОВО HAVE

Типова помилка: **Have you scrambled eggs for breakfast every morning?*

Основне значення дієслова **have** – “мати, володіти”, проте воно може вживатися в інших значеннях: “їсти”, “брати” тощо.

У британському варіанті англійської мови питальні і заперечні речення з дієсловом **have** у його основному значенні утворюються без допоміжного дієслова:

Have you a brother? – No, I haven't.

She has a car, hasn't she?

В неофіційних ситуаціях спілкування замість **have** вживається **have got**:

Has she got a car? – No, she hasn't.

They haven't got any children.

В американському варіанті англійської мови питальні і заперечні речення з дієсловом **have** звичайно утворюються за допомогою допоміжного дієслова **do**:

Do you have a brother? – No, I don't.

She doesn't have a car.

Питальні і заперечні речення з дієсловом **have** в інших значеннях (“їсти”, “пити”, “приймати” тощо) утворюються за загальними правилами, тобто за допомогою допоміжних дієслів. Дієслово **have** у цих значеннях може вживатися в часах групи Continuous:

Do you have scrambled eggs for breakfast every morning?

Did you have a nice holiday?

We were having breakfast when Pat came.

Вправа 59. Напишіть наступні речення у питальній формі:

1. They had a good time. 2. I always have porridge for breakfast. 3. I have some Ukrainian novels. 4. I have a lot of toys. 5. I had a talk with the dean. 6. Your father had a bad day. 7. My niece has large blue eyes. 8. I have some sugar in my coffee. 9. We had a party last night. 10. My friends have a nice car. 11. We had a walk in the morning.

ДІЄСЛОВО **HAVE** + ОБ'ЄКТНИЙ ДІЄПРИКМЕТНИКОВИЙ КОМПЛЕКС

Типова помилка: **I tested my blood and X-rayed my lungs.*

Щоб сказати, що дія виконується не підметом, а кимось іншим для нього або за нього, вживається конструкція **have** + **об'єктний дієприкметниковий комплекс**:

I had my blood tested and my lungs X-rayed. (Я зробив аналіз крові і рентген легенів).

Порівняйте:

I had my hair cut yesterday. (Я вчора підстриглась. = Мене вчора підстригли.)

I cut my hair yesterday. (Я вчора підстриглась. = Я сама себе вчора підстригла.)

Вправа 60. Перепишіть речення, використовуючи *have* + об'єктний дієприкметниковий комплекс:

1. Bob asked the painter to paint his living room. 2. Sarah allowed the surgeon to remove her appendix. 3. Ann asked the optician to test her eyes. 4. The Browns told the builder to build a

garage beside their house. 5. Harry asked the barber to cut his hair. 6. Mr Smith asked the mechanic to fix the brakes on his car. 7. Paula told the dry-cleaner to clean her dress. 8. Frank asked the tailor to make a suit.

Вправа 61. Перекладіть на англійську мову:

1. Коли ти підстригся? 2. Де я можу відремонтувати свій годинник? 3. Чому ти не зробиш завивку? 4. Ти вже зробив аналіз крові? 5. Де ти пошив цей костюм? 6. Вам слід зробити рентген легенів. 7. Тобі треба підстригтись. 8. Нам саме ремонтують машину. 9. Чому ти ще не сфотографувалась? 10. Коли він перевіряв зір?

ДІЄСЛОВО HAVE + TO + ІНФІНІТИВ

Типова помилка: **Doctor, how long have I to stay in bed?*

Дієслово **have**, після якого стоїть інфінітив з часткою **to**, має модальне значення і виражає необхідність виконати дію через певні обставини. Його питальні і заперечні форми утворюються за допомогою допоміжного дієслова **do**:

He has to get up early on Sundays, doesn't he?

Doctor, how long do I have to stay in bed?

He didn't have to get up early yesterday.

У неофіційних ситуаціях спілкування необхідність виконати дію через певні обставини може бути також виражена за допомогою **have got to**. В британському варіанті англійської мови **have to** вживається для позначення необхідності виконувати якісь дії в теперішньому часі, а **have got to** вживається в тих випадках, коли йдеться про необхідність виконувати якісь дії в майбутньому. Порівняйте:

My husband has to work on Sundays.

I don't have to work at night.

We have got to leave soon.

I haven't got to work on Sundays next term.

Необхідність виконати якусь дію в майбутньому може бути також виражена за допомогою **shall/will have to**:

I shall have to get up early tomorrow.

You will have to work on Sundays.

We shall have to live in a hotel, shan't we?

Вправа 62. Перекладіть на англійську мову:

1. Ти повинен розмовляти англійською на уроках? 2. О котрій годині ти повинен бути

в Києві? 3. Я маю йти, інакше запізнюсь на потяг. 4. Ти повинен закінчити цей твір сьогодні. 5. Мій сусід заробляє багато грошей, тому його жінці не потрібно працювати. 6. Моєму чоловікові не доведеться більше працювати щосуботи. 7. Тобі не потрібно туди йти. 8. Як часто ти повинен ходити до зубного лікаря? 9. Твої діти не повинні ходити до школи по суботах, чи не так? 10. Хіба ти не повинен іти завтра в університет?

ДІЄСЛОВО *USED* І ПРИКМЕТНИК *USED*

Типові помилки: **I used to getting up early.*
 **I am used to see him every day.*

Слід розрізняти конструкції з дієсловом **used** і прикметником **used**.

Дієслово **used** вживається в сполученні з інфінітивом з часткою **to**. Конструкція **used to do something** вживається для вираження звичних, повторюваних минулих дій або для вираження дій або станів, які продовжувались протягом певного часу в минулому і які не відбуваються тепер:

When I was a child I used to play football every day. (В дитинстві я щодня грав у футбол.)

I used to get up early. (Колись я вставала рано.)

Прикметник **used** вживається в конструкції **be/get used to doing something**, яка перекладається “звикнути щось робити”. В цій конструкції **to** є не часткою, а прийменником і вимагає герундія або іменника:

I am used to seeing him every day. (Я звикла бачити його щодня.)

You'll get used to Italian food. (Ти звикнеш до італійської їжі.)

Вправа 63. Перекладіть на англійську мову:

1. Я погано розумію австралійців. Я не звик до їхнього акценту. 2. Колись я боявся собак. 3. Він каже, що колись жив у Франції. 4. Вона ще не звикла вставати так рано. 5. Ми звикнемо ходити до школи пішки. 6. Колись я насолоджувався поп-музикою. Тепер я її не люблю. 7. Я не можу повірити власним очам. Вона колись була стрункою. 8. Це був шок. Я не звикла платити так багато за хліб. 9. Коли я був молодим, я звичайно їздив на роботу автобусом. 10. Зараз я курю трубку, а колись курил цигарки. 11. Колись він мені не подобався. Тепер ми друзі.

ДІЄСЛОВО *WANT*

Типова помилка: **I want that you go shopping.*

Після дієслова **want** ніколи не вживається підрядне речення. Це дієслово вживається з об'єктним інфінітивним комплексом:

I want you to go shopping.

We want our son to succeed.

Вправа 64. Перекладіть на англійську мову:

1. Хочеш, щоб я приготувала чашку кави? 2. Я не хочу, щоб він поїхав так швидко. 3. Хіба твої батьки не хочуть, щоб ти був щасливим? 4. Чому ти не хочеш, щоб я провів тебе додому? 5. Моя мама не хоче, щоб я виходила за тебе заміж. 6. Ти хочеш, щоб я кинув палити?

ДІЄСЛОВА OFFER, SUGGEST I PROPOSE

Типові помилки: **He offered us to go to the park.*

**I suggest to go to the cinema.*

**I propose you to make a tour of the city.*

**Didn't you suggest him your help?*

Дієслова **offer**, **suggest** і **propose** мають загальне значення “пропонувати”, проте вони відрізняються смисловими і стилістичними відтінками і граматичними особливостями.

Основне значення дієслова **offer** – “пропонувати, давати, надавати”. В цьому значенні дієслово **offer** вживається в конструкціях **offer someone something** і **offer something to someone**:

I offered my guest a cup of coffee.

They offered me a job in Britain, but I had to turn it down.

Didn't you offer him your help?

He lit a cigarette and offered one to the detective.

Друге значення дієслова **offer** – “пропонувати, братися за щось, викликатися щось зробити”. Після дієслова **offer** в другому значенні завжди вживається інфінітив:

I offered to go and fetch the book from the library. (Я викликалаь принести книгу з бібліотеки.)

I offered to make a cup of coffee. (Я взялась приготувати чашку кави.)

Дієслово **suggest** означає “пропонувати, висувати ідею”. Воно вживається в конструкціях **suggest something/doing something** і **suggest (that) someone (should) do something**. Якщо після **suggest** стоїть непрямий додаток, йому передує прийменник **to**:

Mary suggested a visit to Lviv (to us).

He suggested we go to the park.

I suggest going to the cinema.

Victor suggested to his guests that they should have a walk.

I suggest that you should make a tour of the city.

Дієслово **propose** в основному значенні “пропонувати, висувати ідею” вживається в тих же конструкціях, що й **suggest**, проте його вживання обмежене формальними ситуаціями спілкування:

He proposed a boycott of the meeting.

He proposed dealing directly with the suppliers.

I propose that we wait until the budget has been announced.

I do not pretend that the amendment that I now propose the Committee should consider would remove the danger.

Дієслово **propose** може також вживатися в значенні “мати намір”. В цьому випадку після нього стоїть інфінітив:

I propose to begin the lesson with a song. (Я планую почати урок з пісні.)

How do you propose to start your business? (Як ви збираєтесь почати свою справу?)

Вправа 65. Перекладіть на англійську мову:

1. Хто запропонував піти в зоопарк?
2. Ми збираємось виїхати сьогодні ввечері.
3. Чому ти не запропонував їй яблуко?
4. Один із студентів взявся піти і принести словник.
5. Він запропонував піти в кіно, але його жінка відмовилась.
6. Моя сестра взялась приготувати обід, когда дізналась, що ми не вміємо кувоварити.
7. Я запропонував своїм гостям оглянути місто.
8. Пропоную піти на пікнік.
9. Ми повинні щось робити. Що ти можеш запропонувати?
10. Я збираюсь почати перекладати цю статтю завтра.
11. Я побачив, що він не має олівця і запропонував йому свій.
12. Чому ви запропонували змінити тему розмови?
13. Чому ти відмовляєшся брати те, що він тобі пропонує?
14. Мій син не міг розв’язати задачу, тому я запропонував свою допомогу.
15. Він завжди береться вирішувати найскладніші питання.
16. Я впевнена, що саме Ніна запропонувала влаштувати цю вечірку.

ДІЄСЛОВА SAY I TELL

Типова помилка: **She **told** that she lived in Kyiv.*

He **told that they would **say** the secret.*

I **said to **him** to shut the window.*

Дієслова **say** і **tell** мають спільне значення “говорити, сказати”, проте

відрізняються граматичними особливостями.

Дієслово **tell** потребує непрямого додатка, що вказує на особу, дієслово **say** може вживатися без такого додатка. Порівняйте:

(a) *She said that she lived in Kyiv.*

She told me that she lived in Kyiv.

(б) *I said I would be late.*

I told them I would be late.

(c) *The boy said he had done his homework.*

The boy told his mother he had done his homework.

Дієслово **tell** вживається в конструкціях **tell someone (about) something**, **tell (about) something to someone**, **tell someone (that)**, а дієслово **say** – в конструкціях **say to someone something** і **say something to someone**:

Tell us about the end of the story.

Don't tell me anything, I can't help you.

Tom told about the incident to his parents.

I told my mother that I would study well.

He said to his wife that he was a bit tired.

She said something to her neighbour.

У стійких словосполученнях **to tell (someone) a story**, **to tell (someone) a joke**, **to tell (someone) a secret**, **to tell (someone) a lie**, **to tell (someone) the truth** додаток, що вказує на особу, може випускатися (**say** в цих словосполученнях не вживається!):

I don't believe she is telling (us) the truth.

Our teacher told (us) a very funny story.

Can she have told a lie?

He said that they would tell the secret to someone else.

Дієслово **tell** також вживається у словосполученнях **tell the difference**, **tell fortunes**, **tell the time**, **tell tales**:

This cheese is half the price of that one and yet you really can't tell the difference.

My son has just learnt to tell the time.

Are you going to use an ordinary pack of playing cards to tell fortunes?

Your classmates won't trust you if you keep telling tales.

Дієслово **say** вживається у словосполученнях **say a word**, **say a name**, **say a sentence**, **say a phrase**, **say goodbye**, **say no** (**tell** у цих словосполученнях не вживається!):

My niece said a naughty word this morning.

Thank you. I wouldn't say no to another glass of this juice.

I'm willing to help. Just say a word.

My son never forgets to say "Please" and "Thank you."

They said goodbye to their parents and left.

Дієслова **tell** і **say** у значенні "наказати, розпорядитися" вживаються в різних конструкціях. Після дієслова **tell** вживається іменник у загальному відмінку або займенник у об'єктному відмінку і інфінітив. Після дієслова **say** вживається інфінітив:

I told him to shut the window.

I said to shut the window.

Конструкція **say to do something** вживається значно рідше, ніж конструкція **tell someone to do something**.

Вправа 66. Замість крапок вставте say або tell у відповідній формі:

1. Pete is ... the children funny stories now. 2. Who ... you that he would leave for Warsaw? 3. When did you ... Mary to come? 4. Oleg ... that he would take us for a drive. 5. My friend ... me that it hadn't rained in her town for a week. 6. None of the children can ... the time. 7. Didn't the teacher ... you to listen to her? 8. Who ... that we are having an exam tomorrow? 9. I am sure he... a lie yesterday. 10. I ... you that I couldn't come. 11. Why didn't you ... "hello"? 12. They didn't ... me anything. They just sat there without ... a word. 13. What does the notice ...? 14. Mother ... to switch off the light.

Вправа 67. Перекладіть на англійську мову:

1. Він сказав мені, що він фермер. 2. Вона сказала, що вже бачила цей фільм. 3. Ви іноді не даєте мені слова сказати. 4. Ніколи не розповідай таємниць людині, яка розпускає плітки. 5. Скажи Петру, що я чекаю його тут. 6. Бібліотекар наказав мені повернути книгу сьогодні. 7. Я бачив його вчора, але він нічого мені не сказав про збори. 8. Джон відмовився сказати мені, як її звати. 9. Вона сказала, що поїде додому. 10. Ти чув, як він говорив учителю, що допоможе нам? 11. Вона завжди говорить правду? 12. Вчитель говорить, що наша донька дуже здібна. 13. Хто сказав цю фразу?

ЗАЙМЕННИК ALL

Типові помилки: **He knows all.*

**All said the same thing.*

В неофіційних ситуаціях спілкування означальний займенник **all** вживається в якості займенника-іменника зі значенням **everything** або **the only thing**, якщо після нього стоїть підрядне

означальне речення або прийменник **about**:

He knows all about it. (Але: He knows everything.)

All I need is love.

Love is all I need.

Означальний займенник **all** вживається в якості займенника-іменника зі значенням **everybody** в тих випадках, коли після нього стоїть іменник або вказівний займенник:

All the students said the same thing. (Але: Everybody said the same thing.)

All those who want tickets should queue here.

Вправа 68. Замість крапок вставте all, everybody або everything:

1. He who praises ... praises nobody.
2. ... I need is a bed.
3. I decided to tell her ...
4. ... I'm asking for is respect.
5. Send my best wishes to ... in the family.
6. Let's forget ... about it.
7. ... was covered in a thick layer of dust.
8. He promised to give me ... that he had.
9. Did they take ...?
10. They gave a small prize to ... who took part in the contest.

ЗАЙМЕННИК *ITS* І СКОРОЧЕННЯ *IT'S*

Типова помилка: **Have you explored all the sights of the town? – No, I've explored only it's churches so far.*

It's – це скорочена форма **it is** або **it has**:

It's (=it is) still raining.

It's (=it has) been raining for 5 hours.

Its – це присвійний займенник:

I haven't seen all the sights of the town. I've explored only its churches so far.

Вправа 69. Замість крапок вставте its або it's:

1. Whose cat is it? – ... mine. Look! ... asleep in ... chair.
2. ... bad luck being alone.
3. I am looking for my cat! ... been away for two days.
4. The city is wonderful. I can't help admiring ... beauty. ... been attracting tourists for years. They come to see ... sights.
5. ... raining and the dog is in ... kennel. ... been there since it began to rain. ... afraid to wet ... paws.
6. Did you like the novel? ... my favourite. ... spirit has been staying with me for a long time.
7. The dog is looking for ... master.
8. ... time for your pet to have ... dinner. Put the milk in ... saucer.

ЗАЙМЕННИК *SUCH* І ПРИСЛІВНИК *SO*

Типові помилки: **She is a so pretty girl.*

Займенник **such** (такий) звичайно вживається перед конструкцією **прикметник + іменник**, щоб посилити прикметник:

She is such a pretty girl.

They are such nice people.

I can't afford such an expensive book.

Such може також стояти безпосередньо перед іменниками, які називають ознаки, стани або почуття, які можуть проявлятися різною мірою (наприклад **fun, fool, mess** тощо):

We had such fun!

I felt such an idiot.

Their place is such a mess.

You are such a fool!

Якщо після **such** стоїть злічуваний іменник в однині, перед іменником вживається неозначений артикль.

Прислівник **so** не вживається перед іменниками. Він може стояти перед прикметниками або прислівниками:

She is so pretty!

This book is so expensive!

We drove so fast.

Вправа 70. Замість крапок вставте *such* або *so*:

1. The sun shone ... brightly that I had to put on my sunglasses. 2. She is ... pretty and she dances ... well. 3. We stayed in the sun for ... a long time that we became sunburnt. 4. The book looked ... interesting that we decided to buy it. 5. My friends called at ... an early hour that we were not awake yet. 6. George was ... a powerful swimmer that nobody could compete with him. 7. They had ... wonderful memories of that place that they decided to return. 8. It was ... a nice day that we decided to go to the beach. 9. The story was ... fascinating that I couldn't stop reading it. 10. The players were ... skilful that they won every game. 11. This is ... good butter. 12. He always tells ... funny stories. 13. The day was ... hot that we decided to stay indoors. 14. This is ... tasty ice-cream that I'll have another helping. 15. She has ... beautiful clothes. 16. Your friend speaks ... quickly that nobody understands him. 17. Your sister has ... long eye-lashes.

ЗАЙМЕННИКИ ANOTHER I OTHER

Типові помилки: **I visited Lviv, Ternopil, and others cities.*

I have **other few free days.*

I couldn't go to **another places.*

Основне значення займенника-прикметника **another** – “ще один із тієї самої категорії, хоч і не обов’язково ідентичний”. **Another** вживається перед злічуваними іменниками в однині:

Can I have another apple?

She lit another cigarette.

Another також вживається у значенні “додатковий”. В цьому випадку після нього може стояти сполучення **few/кількісний числівник + іменник у множині**:

They will not reach Paris for another two hours.

I have another few free days.

There's room for another few people in the back of the coach.

Займенник-прикметник **other** (ще один, другий) вживається як перед злічуваними іменниками в однині або множині, так і перед незлічуваними іменниками:

There was no other way to do it.

I visited Ternopil, Kharkiv, and other cities.

I couldn't go to other places.

This bread is stale. Have you any other bread?

Other people і **other things** перекладаються на українську мову “інші”. **The other people/things** відповідає українському “решта”:

Some students are watching TV, other students are doing their homework.

They have two sons: one – a baby, the other – a boy of twelve.

(The) others – це займенник-іменник, який вживається замість іменника у множині:

I'm glad you are here, but where are the others?

Some cities are greener than others.

Some students are diligent and others aren't.

They have three sons: one – a baby, the others – twins of six.

Вправа 71. Замість крапок вставте another, (the) other або (the) others:

1. If you are still thirsty, I'll make ... cup of tea. 2. There are 20 students in our group. 10 are from Moscow and ... are from ... towns. 3. We looked at four dresses today. The first two were far too expensive, but ... ones were reasonably priced. 4. Take either glass. – This glass of milk is sour. ...

glass of milk is sour too. 5. I don't want those books. Please, give me ... (=all the remaining). 6. Where shall we be in ... ten years? 7. One of those two cars is mine. ... is my sister's. 8. Will you have ... cup of coffee? 9. Here are two shapes. One is a star, ... is a circle. 10. Some metals are magnetic and ... aren't.

Вправа 72. Перекладіть на англійську мову:

1. У мене три сестри. Анна заміжня, інші все ще самотні. 2. Близнюки так схожі. Я не можу відрізнити одного від другого. 3. Пошта розташована на другому боці вулиці. 4. Я була в Києві, Тернополі та інших містах України. 5. Де решта студентів? 6. Деяким людям подобаються такі фільми, іншим – ні. 7. Дайте мені, будь ласка, ще один апельсин? 8. Олег провалився на хімії. Інші студенти склали іспит.

ЗАЙМЕННИКИ ANY I EITHER

Типова помилка: **There are two pens on the table. Take any of them.*

“Будь-який” перекладається на українську мову **any** або **either**.

Займенник **any** вживається при вказівці на одну з трьох або більше осіб або на один з трьох або більше предметів:

There are a number of pens on the table. Take any of them.

При вказівці на один з двох предметів потрібно вживати займенник **either**:

There are two pens on the table. Take either of them.

Займенник **either** може також означати “обидва”:

There are roses on either side of the street.

Вправа 73. Замість крапок вставте any або either:

1. You can park on ... side of the road. 2. Does your friend speak ... foreign languages? 3. Take ... half. They are the same. 4. Most of the students speak ... English or German and some know both. 5. The president refused to accept ... of the four proposals. 6. Come on Saturday and Sunday. ... day is OK. 7. Has ... of your parents visited you? 8. Which dress would you like to buy: green or blue? – ..., both are good. 9. Come ... day you like. 10. I don't like ... of the two records you brought from Minsk. 11. Which of these three cards may I take? – Choose

ЗАЙМЕННИКИ FEW, A FEW, LITTLE I A LITTLE

Типова помилка: **There is a little milk left. So we can't make a cake.*

**He has a few friends, that's why he feels lonely.*

I have **little books at home.*

A woman with very **little teeth left in her mouth was looking at me from the photo.*

Займенник **(a) little** вживається перед незлічуваними іменниками, а займенник **(a) few** – перед злічуваними іменниками. Порівняйте:

I have few books at home.

There is very little milk left.

A woman with very few teeth left in her mouth was looking at me from the photo.

A few (небагато, декілька) і **a little** (небагато, трохи) вживаються у значенні “деяка кількість, достатньо”, **few** (мало, небагато) і **little** (мало, небагато) вживаються у значенні “недостатньо, майже немає”. Порівняйте:

(a) There is a little milk left. Let's make some pancakes.

There is little milk left. So we can't make pancakes.

(б) He has a few friends in that place, that is why he likes spending his holidays there.

He has few friends in that place, that is why he feels lonely.

Few і **(a) little** звичайно вживаються в офіційних ситуаціях спілкування. В неофіційних ситуаціях спілкування замість **few** і **little** звичайно вживаються **not many, not much** або **only a few/little**, а замість **a little** – **a bit of**:

I won't be long. I've only got a few things to get.

Sorry I haven't finished. I haven't had much time today.

Do you want a bit of chocolate?

Вправа 74. Замість крапок вставте few, a few, little або a little:

1. I've got ... close friends that I meet regularly. 2. He has ... close friends and often feels lonely. 3. ... of her songs were popular and she was well known. 4. ... of her songs were popular and eventually she gave up her musical career. 5. I have to go now. I have ... work to do. 6. There was ... work to do so I didn't earn much money. 7. We had ... money left, so we went out for a meal. 8. We decided to abandon our trip as we had ... money left. 9. Although the play is set in Russia, ... of the characters are Russian. 10. It will take ... time, but I am sure you'll learn the rules of the game eventually. 11. Mary and ... of her friends were waiting for us in the garden. 12. Many questions were asked, but ... were answered. 13. The soldiers seem to have ... idea who they are fighting against.

ЗАЙМЕННИКИ *LESS* І *FEWER*

Типова помилка: **There were less mistakes in my last composition.*

Займенники **less** і **fewer** мають спільне значення “менше”, але відрізняються граматичними особливостями. **Less** звичайно вживається з незлічуваними іменниками, а **fewer** – зі злічуваними іменниками:

A shower uses less water than a bath.

She eats less chocolate and fewer biscuits than I used to.

There were fewer mistakes in my last composition.

У неофіційних ситуаціях спілкування **less** може вживатися зі злічуваними іменниками у множині.

Перед сполученням кількісного числівника і іменника, що означає суму грошей, час, міру або відстань звичайно вживається **less**:

We had less than three miles to go.

Вправа 75. Замість крапок вставте less або fewer:

1. There seemed to be ... lorries on the motorway yesterday. 2. There were ... than 20 students at the lecture. 3. You should have added ... water. 4. ... people smoke now than five years ago. 5. I earn ... money than a banker. 6. John said the beach was ten miles away, but I thought it was ... than that. 7. The shoes cost ... than 20 dollars, yet the girl couldn't afford them. 8. Students have ... lectures in their fourth year. 9. I spent ... time watching TV ten years ago than I do now.

ЗАЙМЕННИКИ *MANY* І *MUCH*

Типова помилка: **I have many English books.*

**There is much snow in the yard.*

В неофіційних ситуаціях спілкування **many** і **much** вживаються головним чином у заперечних і питальних реченнях:

There aren't many gardens like this left.

Did you make many mistakes in your essay?

He didn't speak much English.

Do you watch much television?

У стверджувальних реченнях **many** і **much** звичайно вживаються після **so**, **as**, **too**:

She has won so many prizes.

She gave me so much porridge. I couldn't eat it all.

Your son asks too many questions.

There is too much chance of error.

Bring as many friends as you want.

Drink as much juice as you wish.

В інших випадках у стверджувальних реченнях замість **many** і **much** вживаються **a lot of, lots of**:

Lots of her students became teachers.

We had plenty of hotels to choose from.

He offered me a lot of money for the car.

I have a lot of English books.

There is lots of snow in the yard.

В офіційних ситуаціях спілкування перевага надається **many** і **much**, а також фразам **a great deal of** або **a large amount/number of**:

Many politicians expressed concern about a rapid increase in the divorce rate.

I have much pleasure in declaring this meeting open.

A great deal /Much of the exhibition has been sold.

There are a number of reasons why young people are leaving the countryside for urban areas.

Вправа 76. Замість крапок вставте many, much або a lot of:

1. Do you eat ... fruit? – Yes, I eat ... fruit but I don't eat ... vegetables. 2. I don't spend ... money on food, because I live on my own. 3. How ... tomatoes do you usually put in a salad? 4. I don't drink ... tea, but I drink ... coffee. 5. They took ... photos on holiday. 6. Are there ... computers in the library? 7. Do you do ... business with this company? – No. not 8. We aren't making ... money yet, but the company has ... potential. 9. He's lost ... weight. 10. They didn't show ... interest in what we said. 11. Have you got ... homework to do today?

ЗАЙМЕННИКИ **NONE** І **NEITHER**

Типова помилка: **He has two brothers. But none of them goes to school.*

None і **neither** мають спільне значення “жоден, ні один”, але вони відрізняються граматичними особливостями.

Коли йдеться про дві особи або про два предмети, вживається **neither**. Коли говориться про три або більше особи або предмети, вживається **none**:

He has two brothers. But neither of them goes to school.

I have four cousins but none of them lives in Konotop.

У неофіційних ситуаціях спілкування після **none of/neither of** +

іменник/займенник у множині можуть вживатися дієслова як в однині, так і в множині. В офіційних ситуаціях спілкування після цих конструкцій вживаються дієслова в однині.

Вправа 77. Замість крапок вставте none або neither:

1. Have you seen Bob or Bill? – No. ... is here. 2. His two sisters took entrance exams last summer. But ... of them passed the examinations. 3. He has many friends, but when he was in hospital ... of them went to see him. 4. There are three girls in the picture, but ... of them is pretty. 5. Either Helen or Mary comes to the disco but today I've seen ... of them. 6. There are three plates in the box. And ... is broken. 7. I have answered both questions. My opponent has answered 8. All the children have gone to the park. ... of them has come back yet. 9. She has two boy-friends, but wants to marry ... of them.

ЗАЙМЕННИКИ НА -BODY I -ONE

Типові помилки: **Everybody of you has favourite subjects.*

 **Everyone of your teachers values such students.*

 **Did anyone of you hear the commentary?*

 **Nobody of them heard me.*

Після займенників на **-body** або **-one** (**anybody, everybody, nobody, somebody, anyone, everyone, no-one, someone**) не вживається прийменник **of**. Прийменник **of** може вживатися після займенників **all, any, each, neither, none, one, some** або сполучень **any one, each one, every one**. Порівняйте:

(a) *Everybody has favourite subjects.*

Each of you has favourite subjects.

All of you have favourite subjects.

(б) *Everybody values such students.*

Every one of our teachers values such students.

(в) *Did anyone hear the commentary?*

Did any of you hear the commentary?

(г) *Nobody heard me.*

None of them heard me.

(д) *Could I bring a friend? – Yes. Anyone.*

You may take any one of these cards.

У сполученнях **any one** і **every one** наголос падає на **one**.

Вправа 78. Перекладіть на англійську мову:

1. Кожен мріє про щастя. 2. Ніхто з них не був у Лондоні. 3. Хтось із них не давав мені спати. 4. Хтось повинен це зробити. 5. Кожен може навчитися водити машину. 6. Будь-хто з моїх колег міг би поїхати туди відразу. 7. Ніхто йому не допоміг. 8. Хтось із вас залишив двері відчиненими. 9. Нікого з вас не було вранці у бібліотеці. 10. Будь-хто з нас може перекласти цю статтю. 11. Кожен із нас бажає тобі удачі.

ЗАПЕРЕЧНИЙ ЗАЙМЕННИК *NO*

Типова помилка: **I have no any tender feelings towards him.*

В заперечних реченнях перед **any** вживається частка **not**:

I have not any tender feelings towards him.

I haven't any milk left.

No ідентичне за значенням **not any** і може вживатися замість нього в заперечних реченнях:

I have no tender feelings towards him.

I have no milk left.

Вправа 79. Замість крапок вставте *no* або *not*:

1. There is ... any meat in the refrigerator. 2. There were ... mistakes in my dictation. 3. Why are there ... students in the hall? 4. You'll have ... problems if you follow my advice. 5. Are you sure that there are ... any sweets in the box? 6. There was ... any water in the bucket. 7. I wonder why there are ... people at the bus stop. 8. He explained to me why he had ... any friends. 9. Is there ... any sugar in the cupboard? 10. There is ... sense in making them suffer.

ЗВОРОТ *IT IS ... THAT*

Типова помилка: **Those were the Roman invaders that built a bridge across the Thames.*

Коли хочуть виділити якийсь член речення, його розташовують між елементами конструкції *It is/was ... that (who/whom)*. Між елементами цієї конструкції можуть стояти іменники як в однині, так і в множині:

It was Mary that sent me a card.

It was the Roman invaders that built a bridge across the Thames.

It's my husband who's in the wrong.

Вправа 80. Перепишіть речення, використовуючи зворот *It is/was ... that (who)*:

1. She didn't lose her glasses, she lost her keys. 2. She doesn't hate you she hates me. 3. Mike is not here, they are. 4. She didn't send me books, she send me photos. 5. She didn't send me the photos last week, she sent them yesterday. 6. I don't hate the music, I hate the words. 7. He isn't studying maths, he's studying physics. 8. Your wife isn't crazy, you are.

ЗВОРОТНІ ЗАЙМЕННИКИ

Типова помилка: **Did you go to Japan yourself or with your brother?*

Зворотні займенники часто вживаються для підсилення значення іменника або займенника. В цьому випадку вони означають “сам/сама/само/самі, саме ця людина/саме цей предмет і ніякий інший”:

Did your boss go to Paris himself or did he send the Sales Director?

Did you go to Japan yourself? Why didn't you send your rep there?

“Сам/сама/само/самі” у значенні “без провозатих” перекладається на англійську мову **by oneself**:

Did you go to Japan by yourself or with your brother?

Did your boss go to Paris by himself? He must be mad if he took such a risk.

Порівняйте:

The director went to London himself. (Директор сам/особисто поїхав у Лондон.)

The director went to London by himself. (Директор поїхав у Лондон сам/один.)

Вправа 81. Замість крапок вставте відповідні зворотні займенники або зворотні займенники з прийменником by:

1. I wouldn't marry you even if you were the queen 2. Look! Their baby can walk ... now. 3. Peter is getting married. He told me ... 4. Your daughter broke the vase ... and then tried to blame me. 5. Do you live ... in that big house? 6. Could you take this letter to the post office? I am too busy to do it 7. Just imagine, the children had to travel to Warsaw

ІМЕННИК HALF

Типова помилка: **I have been here for a half of an hour.*

**Half of the apples is bad.*

Half вживається в таких конструкціях:

half (of) { the book is missing
the books are too old

	the milk is sour
half of	{ it is bad us are students
half	{ a bottle a mile an hour

Half (of) my friends live in Kyiv.

Only half of us stayed for dinner.

Half (of) the apples are bad.

I wish we had left half an hour earlier.

I have been here for half an hour.

“Півтори години/півтора місяці/півтора роки, півтора тижні” перекладаються на англійську мову **one and a half hours/months/years/weeks** або **one hour/month/year/week and a half**:

I have been waiting for one and a half hours.

He's been sitting here for an hour and a half.

Half також вживається в конструкції **числівник + and a half + іменник у множині + прикметник/прислівник**:

I want a string about two and a half meters long.

He went to Paris four and a half years ago.

Вправа 82. Перекладіть на англійську мову:

1. Ти вже прочитав книжку? – Ні, я прочитав тільки половину. 2. Ми дістанемося до станції за півгодини? 3. Я хочу купити півтора кілограми масла. 4. У мене залишилось пів пляшки молока. 5. Я живу за пів кілометра до станції. 6. Мій пояс півтора метри завдовжки. 7. Я був у Франції два з половиною роки тому. 8. Дай мені, будь ласка, пів пиріжка. 9. Половина овочів погані. 10. Він з'їв пів курки. 11. Половина риби не свіжа.

ІМЕННИК PER CENT

Типова помилка: **Seventy percents of the population live in towns.*

Per cent (в американському варіанті англійської мови **percent**) не вживається у множині. Проценти можна писати словами (twenty-five per cent) і цифрами (25%).

Після підмета, вираженого сполученням з іменником **per cent**, дієслово може мати як форму однини, так і множини. Після **per cent of + іменник в однині** дієслово вживається в

однині. Після **per cent of + іменник у множині** дієслово вживається у множині. Але якщо після **per cent** вжито збірний іменник, який може розглядатися як одне ціле або як зібрання окремих членів групи (**crew, family, committee** тощо), дієслово може вживатися як в однині, так і в множині:

Seventy per cent of the forest was destroyed last year.

Eighty-two per cent of the students are from towns.

80 per cent of the electorate is/are expected to vote.

Вправа 83. Напишіть словами:

1. 13%. 2. 1%. 3. 18 1/2%. 4. 55.9%. 5. 100%. 6. 87.5%.

Вправа 84. Виберіть потрібну форму дієслова:

1. About ten per cent of the forest (is, are) destroyed each year. 2. They believe that about 60 per cent of the houses (needs, need) major repairs. 3. Of those interviewed, only 15 per cent (admits, admit) to smoking. 4. 80 per cent of the electorate (is, are) expected to vote in the election.

ІМЕННИК *REASON*

Типова помилка: **I don't know the reason of that decision.*

Злічуваний іменник **reason** (причина) вимагає прийменника **for**, після якого звичайно стоїть іменник або герундій:

What's the real reason for your failure?

I don't know the reason for that decision.

He had no reason for not going there.

Після **reason** може також стояти підрядне речення, яке вводиться сполучниковими словами **why** або **that**:

I don't know the reason why he failed.

The main reason why he did so badly in his test was that he had been working by fits and starts.

The reason that we are closing our business is that we have no money.

Після незлічуваного іменника **reason** (підстава) вживається інфінітив с часткою **to**:

I have reason to believe that you are concealing something.

The girl had good reason to be upset.

Вправа 85. Перекладіть на англійську мову:

1. Причиною повені був сильний дощ. 2. У них були причини уважати, що її убили. 3. Я

був відсутній через хворобу. 4. Причиною його запізнення була забастовка на залізниці. 5. Є багато причин, через які він відмовився прийняти ваше запрошення. 6. У тебе немає причин уважати мене нечесним. 7. Він не сказав нам, з якої причини розлучився з жінкою. 8. З якої причини ти йдеш від нас?

ІНВЕРСІЯ

Типові помилки: **Only then **she understood** everything.*
And in no other country **I will be able to find such a variety of scenery.*
****Hadn't** I lost his address, I would have written to him.*
****Were not he** greedy, he would have given the beggar a penny.*

В реченнях, що починаються з **never (before), rarely, seldom, barely/hardly/scarcely ... when/before, no sooner ... than, only after/later/once/then/when, only in/with, not until, not only, little, прийменник + no**, має місце зворотній порядок слів, тобто підмет стоїть після допоміжного або модального дієслова, яке входить до складу присудка (як у питальних реченнях):

Only then did she understand everything.
Only in this way was she able to pass the test.
And in no other country will I be able to find such a variety of scenery.
Rarely had he seen such a sunset.
Never in my life have I seen such a thing.
Not until he retired did he think about a holiday abroad.
Little did I realize what would happen to me next.

У підрядній частині безсполучникових умовних речень зі зворотним порядком слів не вживаються скорочення **hadn't** і **weren't**. Заперечна частка **not** ставиться після підмета:

Had I not lost his address, I would have written to him.
Were he not greedy, he would have given the beggar a penny.

Вправа 86. Перепишіть речення, поставивши слова, які знаходяться в дужках, на перше місце:

1. The door could not be opened without using force. (*only by*) 2. This was the first time the race had been won by a Ukrainian athlete. (*never before*) 3. The plane had only just taken off when smoke started to appear in the cabin. (*scarcely*) 4. She made no sound as she crept upstairs. (*not*) 5. This window must not be unlocked without prior permission. (*on no account*) 6. He only thought about having a holiday abroad after he retired. (*not until*) 7. The telephone started ringing just after he had left the office. (*barely*) 8. It is unusual for the interior of the island to be

visited by tourists. (*seldom*) 9. Judith started asking me questions as soon as I had stepped through the door. (*no sooner*) 10. They didn't get round to business until they had finished eating. (*only after*) 11. The existence of extraterrestrial life is not confirmed by the report. (*in no way*) 12. She didn't realize what would happen to her next. (*little*).

ІНФІНІТИВ БЕЗ ЧАСТКИ *TO*

Типові помилки: **My parents didn't let me **to join** my friends.*
 He made me **to work hard.*
 Did you hear him **to say it?*
 I was **not let to go to the disco.*

Після дієслів **feel, hear, notice, observe, see, watch, let, make** інфінітив у об'єктному інфінітивному комплексі вживається без частки **to**:

Did you hear him say it?
He made me work hard.
My sister didn't let me go to the disco.
My parents didn't let me join my friends.

Після дієслів **make, see, hear** у пасивному стані інфінітив вживається з часткою **to**:

He was made to work hard.
He was heard to say it.

Дієслово **let** не вживається в пасивному стані, тому речення типу "Мені батьки не дозволили піти в нічний клуб" перекладаються за допомогою дієслова **let** у активному стані або за допомогою дієслова **allow**:

My parents didn't let me go to the night club.
I wasn't allowed to go to the night club.

Після дієслова **help** інфінітив може вживатися як з часткою **to**, так і без неї:

Help me (to) clean my room.
She helped me (to) choose some souvenirs.

Вправа 87. Замість крапок вставте, де потрібно, *to*:

1. Who usually helps your mother ... wash up? 2. I heard my neighbour ... talk to somebody in the morning. 3. Did you see her ... cross the street? 4. Some people don't let their children ... watch TV every night. 5. Who made Boris ... change his attitude to his work? 6. He felt his mother ... touch his hand. 7. May I help you ... take care of the cat? 8. What made him ... start jogging? 9. She was seen ... unlock the door. 10. Why were they made ... leave the hotel. 11. Was he ever heard ... talk aloud? 12. I felt his hands ... tremble. 13. Mum, watch me ... do a somersault. 14. Help me ...

put the curtains up. 15. She was made ... change her mind.

ІНФІНІТИВ ПІСЛЯ *TOO* І *ENOUGH*

Типові помилки: **The box was too heavy to lift it.*
 **The exercise is easy enough for them to do it.*

Інфінітив у формі активного стану в конструкціях **too + прикметник + to + інфінітив** і **прикметник + enough + for + someone + to + інфінітив** вживається зі значенням інфінітива у формі пасивного стану, тому він не потребує додатка:

The exercise is easy enough for them to do.

This parcel is too heavy to send by post.

The problem is too difficult for me to solve.

Порівняйте:

The box was so heavy that I couldn't lift it.

The box was too heavy to lift.

Вправа 88. Перепишіть речення, замінивши підрядні речення інфінітивами:

1. The plate was so hot that we couldn't touch it. 2. The box was so heavy that the child couldn't lift it. 3. The grass was so wet that we couldn't sit on it. 4. The light is so weak that I can't read by it. 5. The case is so light that your child can carry it. 6. The ice was so thick that we could walk on it. 7. The weather was so cold that the children couldn't go for a walk. 8. The water was so warm that we could swim in it. 9. The food was so spicy that the children couldn't eat it. 10. They were speaking so quietly that I couldn't hear what they were saying. 11. It was so warm that we could swim.

КОНСТРУКЦІЇ *GO* + *-ING* І *GO FOR A ...*

Типова помилка: **Let's go to swim.*

Сполучення типу “відправлятися/ходити на прогулянку/гуляти” перекладаються на англійську мову за допомогою конструкцій **go/come + -ing** і **go for a ...**.

In summer I go cycling every day.

Let's go swimming next weekend.

Would you like to come swimming with us?

Let's go for a swim.

Вправа 89. Перекладіть на англійську мову:

1. Давай підемо порибалимо. 2. Ви ходили вчора гуляти? 3. Ваші друзі часто ходять на охоту? 4. Минулої зими ми часто ходили кататися на ковзанах. 5. Я планую ходити купатися щодня. 6. Ти ходив на танці минулої суботи? 7. Ти сходиш за покупками? 8. Чому б не пострибати?

КОНСТРУКЦІЇ ТИПУ *SO DO I* I *NEITHER DO I*

Типові помилки: **I don't like football. – So do I.*
 **I am pleased with your choice. – So do I.*
 **I saw this film last year. – So I did.*

Конструкції типу **So do I** вживаються, щоб повідомити, що попереднє твердження відносно якоїсь особи або предмета так само стосується іншої особи або предмета. Допоміжне або модальне дієслово в цій конструкції ідентичне допоміжному або модальному дієслову в попередньому твердженні. Допоміжне або модальне дієслово узгоджується з підметом.

(а) Якщо в попередньому твердженні вжито дієслово **be** або **have** в Present/Past Indefinite, після **so** вживається дієслово **be** або **have** у тому ж часі:

I am pleased with your choice. – So am I.
He has a niece. – So have I. (AmE: So do I.)

(б) Якщо в попередньому твердженні вжито модальне дієслово, після **so** вживається таке саме модальне дієслово:

I must do my homework first. – So must your brother.
My sister can play the piano. – So can my brother.
I should go shopping this afternoon. – So should I.

(в) Якщо в попередньому твердженні вжито дієслово (крім **be, have**) у Present/Past Indefinite, після **so** вживається допоміжне дієслово **do (does)** або **did**:

My brother goes to school. – So does my sister.
I saw this film last year. – So did I.

(г) Якщо в попередньому твердженні вжито дієслово (крім **be, have**) в будь-якому часі крім Present/Past Indefinite, після **so** вживається відповідне допоміжне дієслово:

They will join us. – So will she.
He has lost her address. – So have I.
The girl has been waiting for two hours. – So have we.

Щоб повідомити, що заперечення, яке стосується якоїсь особи або предмета, так само стосується іншої особи або предмета, вживаються конструкції типу **Neither do I**:

I am not hungry. – Neither am I.

I didn't see Mary. – Neither did I.

I haven't seen the film yet. – Neither has she.

They can't remember the boy's name, and neither can we.

Зверніть увагу на те, що в конструкціях типу **So do I** і **Neither do I** має місце зворотний порядок слів.

Вправа 90. Замість крапок вставте зворот тину So do I або Neither do I:

1. I wasn't born in Konotop, and ... my sister. 2. I am from Ukraine, and ... my friend.
3. My friends never studied English, ... their parents. 4. My wife can play the piano, and ... my daughter.
5. He loves strawberries, and ... his children. 6. Robert hasn't eaten his cake, ... John.
7. My parents don't like coffee, and ... my aunt. 8. She works for ABC Ltd, and ... my brother.
9. They must practice every day, and ... we. 10. You were different. – And ... you. 11. I am not going to the cinema tonight, and ... Suzy. 12. She will come at three o'clock, and ... he. 13. You shouldn't ask so many questions, and ... your sister. 14. They couldn't meet you, and ... I. 15. John is interested in reading that article. – ... Michael.

Вправа 91. Перекладіть на англійську мову:

1. Майкл не розмовляє українською. – Я теж. 2. Вона повинна випити ці ліки. – І її дитина теж. 3. Моя дружина любить подорожувати. – І моя теж. 4. Ми йдемо сьогодні в театр. – І Джейн теж. 5. Я не люблю таку музику. – Він теж. 6. Він ще не снідав. – Вони теж. 7. Вона вміє друкувати. – Я теж. 8. Я знав відповідь на це питання. – Він теж. 9. Вони не поїдуть у Київ. – Я теж.

КОНСТРУКЦІЯ **IT/THIS IS THE FIRST TIME**

Типова помилка: **It is the first time I am in London.*

Речення типу “Я вперше в Лондоні” можна перекласти на англійську за допомогою конструкцій **it/this is the first/second/third time ... i for the first/second/third time**.

Після конструкції **it/this is the first/second/third time ...** вживаються часи групи Perfect:

It is the first time I have been in London.

That was the first time I had seen her.

It's the second time I have worn this jacket.

Конструкція **for the first/second/third time** може вживатися з дієсловом у будь

якому часі:

I am in London for the first time.

I was seventeen when I came here for the first time.

For the first time in my life something interesting has happened.

Вправа 92. Поставте дієслова, які стоять у дужках, у відповідну форму:

1. It's the first time I (hear) him sing. 2. Is it the second time you (be) to Lviv? 3. When I (come) here for the first time I was 15 years old. 4. This is the third cup of coffee you (drink) tonight. 5. Three years ago I (go) swimming for the first time. 6. Is it the first time you (come) to the language laboratory? 7. I was four when my parents (take) me to the country for the first time. 8. He (fall) in love for the second time that year. 9. It's the tenth time I (ask) you to help me!

КОНСТРУКЦІЯ **ONE OF** + ІМЕННИК

Типові помилки: **One of my classmate knows Italian.*

 **One of the students have passed the exam.*

Після **one of** вживається іменник у множині. Дієслово, яке стоїть після конструкції **one of + іменник**, має форму однини:

One of my classmates knows Italian.

One of the students has passed the exam.

Вправа 93. Перекладіть на англійську мову:

1. Одна з моїх студенток продала мені свій квиток. 2. США – одна з найбільших країн світу. 3. Один з моїх друзів живе у сусідньому домі. 4. Один з її вчителів уважає, що їй слід стати юристом. 5. Жінка розповіла нам про одну зі своїх дочок.

КОНСТРУКЦІЯ **WHY (NOT)** + ІНФІНІТИВ

Типова помилка: **Why not to go to the cinema?*

Після **why (not)** вживається інфінітив без частки **to**.

Конструкція **why + інфінітив** означає “навіщо щось робити” і вживається для вираження здивування, спантеличеності:

Why go by bus when the train is cheaper? (Навіщо їхати автобусом, якщо поїздка поїздом коштує дешевше?)

Why go there alone? (Навіщо їхати туди одному?)

Конструкція **why + not + інфінітив** означає “чому б не зробити” і вживається,

щоб запропонувати щось:

Why not go by train? (Чому б не поїхати поїздом?)

Why not go to the cinema? (Чому б не піти в кіно?)

Вправа 94. Перефразуйте речення, вживаючи *why (not)* + *інфінітив*:

1. Don't argue with him. 2. Have a rest if you are tired. 3. Take an aspirin. 4. Don't watch the programme if it irritates you. 5. Don't pay them. 6. Ring her up. 7. Come round to my house when you feel lonely. 8. Don't smoke. 9. Give her some flowers. 10. Don't take any notice of him.

МІСЦЕ ЧАСТКИ *NOT* У ЗАПЕРЕЧНИХ РЕЧЕННЯХ

Типова помилка: **I think she is not at home.*

В англійських складнопідрядних реченнях із підрядними додатковими реченнями після дієслів, які виражають розумові стани (**believe, consider, imagine, suppose, think** тощо), заперечна частка **not** звичайно вживається в головному, а не в підрядному реченні:

I don't think she is at home. (Я думаю, що її немає вдома.)

I don't think you've met. (Я думаю, що ви не знайомі.)

I don't think we should meet for a while. (Я думаю, що нам не слід поки зустрічатися.)

Якщо підрядне додаткове речення стоїть після дієслова **hope**, заперечна частка **not** вживається в підрядному реченні:

I hope you won't object. (Я сподіваюсь, що ви не будете заперечувати.)

Вправа 95. Перепишіть речення, поставивши слова, що знаходяться в дужках, на перше місце:

1. You're not right (I suppose). 2. We won't finish before nine o'clock (I imagine). 3. You haven't met my sister (I think). 4. He will not be able to get there on time (I consider). 5. You didn't remember to water the flowers (I think). 6. She won't pass the exam (I believe). 7. You don't know where I live (I suppose). 8. I'm not good enough at maths (I think).

Вправа 96. Перекладіть на англійську мову:

1. Думаю, що вони тобі не подзвонять. 2. Я думаю, що ти не знайома з моїм чоловіком. 3. Сподіваюсь, учитель не буде проти, якщо я не прийду. 4. Я вважаю, що ти не правий. 5. Я думаю, що ніхто не піде на концерт. 6. Я сподіваюсь, що дощу не буде. 7. Я вважаю, що вона не піде за нього заміж. 8. Я думав, що він не приєднається до них. 9. Я думаю, що ви не

зрозуміли моє питання.

НЕПРЯМИЙ ДОДАТОК З ПРИЙМЕННИКОМ *TO*

Типові помилки: **I explained him how to get to the station.*
 **Describe me your room.*
 **Dictate us these sentences.*
 **They suggested us that we should leave at once.*

Після дієслів **admit, announce, demonstrate, describe, dictate, explain, introduce, propose, prove, repeat, report, say, suggest** непрямий додаток, що означає особу, до якої звернена дія, вживається тільки з прийменником **to**:

Can you explain your behaviour to the dean?
I explained to him how to get to the station.
Describe your room to me.
Describe to me the people you saw in that car.
Dictate these sentences to us.
Will you dictate to me the questions we are to learn?
There's something I want to suggest to you.
They suggested to us that we should leave at once.
He proposed a possible solution to them.
The Special Representative proposed to the Government that its police receive training in human rights standards.
Don't repeat what you heard to anyone.

Якщо додаток, який означає особу, до якої звернено дію, є зрозумілим із контексту, він зазвичай випускається:

Will you explain this rule? (Поясніть, будь ласка, це правило).

Вправа 97. Виправте помилки:

1. She admitted me her mistake. 2. She announced the delegates her decision. 3. The scientists demonstrated their colleagues their method. 4. Did you report your boss the theft? 5. The surgeon demonstrated his students the new technique. 6. She said me nothing about the meeting.

Вправа 98. Перекладіть на англійську мову:

1. Я поясню вчителю, чому запізнився на урок. 2. Продиктуй цим студентам вирази, які вони повинні вивчити. 3. Хлопчик описав своїм друзям чоловіка, який продав йому шапку. 4. Чому ти не пояснив незнайомцеві, як пройти до кінотеатру «Космос»? 5. Опиши

дівчину поліцейским, щоб вони могли її впізнати. 6. Він запропонував нам оглянути місто. 7. Він уже пояснив тобі правила гри?

НЕПРЯМІ ПИТАННЯ

Типова помилка:	<i>*Have you guessed what does it mean?</i>
	<i>*I wonder why are you late?</i>
	<i>*Write why do you think so.</i>
	<i>*Let us see how many games do you know.</i>

У непрямих питаннях вживається порядок слів розповідного речення, тобто присудок (як допоміжне або модальне, так і смислове дієслово) ставиться після підмета:

I wonder why you are late.

Have you guessed what it means?

I asked if I could help her.

Write why you think so.

Let us see how many games you know.

Порядок слів розповідного речення вживається і в тих випадках, коли після питальних слів стоять фрази **do you think, did you say, would you say, do you imagine** тощо:

Where do you think he lives?

What did you say he was doing?

Вправа 99. Заменіть прямі питання непрямыми:

1. Why are they moving to Shostka? I do not know 2. How tall is Mary? Do you know ...? 3. When will the next examination take place? Do you know ...? 4. How much will it cost to repair the bicycle? Why didn't you ask them ...? 5. Why did she fail to restore the order? I do not know 6. Does she speak English fluently? I wonder 7. What are they laughing at? I wondered 8. Are you revising for your exam? I'd like to know 9. What can I do for you? I wonder 10. Why didn't you look up the meaning of this word in the dictionary? The teacher asked 11. Where has Peter gone? He asked me 12. What time is it? She wanted to know

Вправа 100. Перекладіть на англійську мову:

1. Вчитель запитав, як я себе почуваю. 2. Врач запитав, чи зробив я аналіз крові. 3. Я хочу знати, чому ти вирішив стати вчителем. 4. Ти запитав офіціанта, скільки буде коштувати обід? 5. Цікаво, де він вивчав англійську мову. 6. Спитай його, чи провів він додому Оксану. 7. Цікаво, чому ти не дозволяєш своїм дітям ходити босоніж. 8. Мої батьки хотіли знати, чи варто

дивитися цей фільм.

ПІДМЕТИ *IT* І *THERE*

Типові помилки: **It was nothing interesting at the party.*

 **It was a meeting yesterday.*

Займенник **it** вживається в якості підмета в таких випадках:

(а) якщо **it** означає конкретну особу або предмет:

What's the matter with the baby? It (=the baby) has been crying for hours.

(б) за наявності відповідного посилання в тексті:

He failed the exam. It (=the failure) was a terrible shock for him.

(в) якщо **it** має вказівне значення:

Who is it? – It's Tom.

(г) у повідомленнях про явища природи, погоду:

It seldom snows here in winter.

It was cold yesterday.

It won't be very sunny.

(д) у позначеннях часу і відстані:

It is 6 o'clock.

It is a long way here from the library.

(е) за наявності підмета, який виражається інфінітивом, герундієм або підрядним реченням, що стоїть після присудка:

It is difficult to learn English.

It is sad that he let you down.

(ж) в конструкції **it says here ...**:

It says here that a great number of people have lost their jobs.

Речення, які виражають наявність або існування у певному місці або на певному уривку часу особи або предмета ще невідомого співрозмовнику або читачу, певний стан або факт, починаються зі звороту **there is (are)**:

There was nothing interesting at the party.

There was a meeting yesterday.

There is a long way still to go.

There is time for us to get home before the film starts.

There won't be much rain.

There was a lot of snow.

Порівняйте:

(a) *The doctor took the boy's temperature and said it (=the temperature) was nothing to worry about.*

There is nothing to worry about. Your temperature is normal.

(б) *It rained cats and dogs yesterday.*

There was a heavy rain yesterday.

(в) *There is someone at the door. – I think it's our neighbour.*

(г) *There is a key here. Is it the key to the safe?*

Вправа 101. Замість крапок вставте it або there:

1. ... was once a boy called Ivasyk. He had a sister. 2. You are so pretty. ... has never been anybody prettier than you. 3. ... is something strange about him. 4. In a week ... will be a party at school. 5. ... is two miles from here to the post office. 6. ... can be problems if you don't ask for permission to stay away from classes. 7. The witch said, "Look at this kid. ... was once a boy called Ivanushka." 8. ... was a warm summer evening. 9. ... was a heavy frost yesterday. 10. ... is so cold in this room. 11. ... was a long pause. Then Father said he had to think the suggestion over. 12. ... is difficult to read English books in the original. 13. Where is the pencil? – ... is in the box. 14. ... must be a reason for his being late. 15. I hope ... will be enough food for everybody. 16. She came unexpectedly. ... caused much excitement. 17. ... is a pond in the park. ... is rather deep. 18. Look! ... is a cat in that tree. 19. How many miles are ... from here to London? 20. Is ... a long way to the market? – Yes, ... is about two miles. 21. ... is a good film on TV tonight. 22. I think ... is something in the box. – Yes, ... is a pen. 23. Is ... a petrol station at the end of the road? – Yes. ... is open on Sundays.

ПИТАЛЬНІ ЗАЙМЕННИКИ *WHAT* І *WHICH*

Типова помилка: **What train are you taking: the 6:18 or the 8:25?*

Коли йдеться про вибір з двох предметів, вживається питальний займенник **which**:

Which train are you taking: the 6:18 or the 8:25?

Коли вибір більший, вживаються і **which**, і **what**. **Which** вживається в тих випадках, коли йдеться про вибір з обмеженого кола осіб або предметів. В інших випадках вживається **what**. Порівняйте:

(a) *What would you like to drink?*

Which would you like to drink: apple juice or orange juice?

(б) *What colour was her car?*

Which colour do you like more — green or red?

(e) *What doll would you like to have?*

Look at the shelf. Which doll would you like to have?

(z) *What book would you like to read?*

There are three books here. Which do you want?

Вправа 102. Замість крапок вставте *what* або *which*:

1. ... syllable is stressed in the word “bewilderment”? 2. ... tea do you prefer: Ceylon tea or China tea? 3. ... would you like for dessert? 4. ... is your friend? – He is the boy in a black leather coat. 5. ... newspapers do you read? 6. ... writer do you like best: Chekhov or Dostoyevsky? 7. ... is the prettiest girl in this photo? 8. ... foreign languages does your brother speak? 9. ... train are you taking: the 7:12 or the 7:54? 10. ... ice-cream do you like best? 11. ... of the books on the list have you already read? 12. ... one is yours? 13. ... party do you think will win the election? 14. ... hand do you write with? 15. ... is your favourite song?

ПИТАЛЬНІ ЗАЙМЕННИКИ *WHO* І *WHICH*

Типова помилка: **Who* of you knows the answer?

Після питального займенника **who** не вживається прийменник **of**. Прийменник **of** може стояти після питального займенника **which**, який вживається в тих випадках, коли йдеться про вибір з обмеженого кола осіб. Порівняйте:

(a) *Who knows the answer?*

Which of you knows the answer?

(б) *Who broke the window?*

Which of you broke the window?

(в) *Who do you want to see?*

Which of the girls do you want to see?

(z) *Who do you like more — your granny or your grandad?*

Which of your grandparents do you like more?

Вправа 103. Замість крапок вставте *who* або *which*:

1. ... opened the door? 2. ... of you wants to come? 3. ... will be elected president? 4. ... of them is your nephew? 5. ... of your teachers did you like best? 6. ... is the best pupil in your class? 7. ... of your friends is the best basketball player? 8. ... do you like best: your aunt or your uncle? 9. ... won – Ihor or Oleh? 10. ... do you want to speak to? 11. We have two Petrovs. ... of them do you need?

ПИТАЛЬНІ СЛОВА *HOW* І *WHAT*

Типова помилка: **Will she help us? How do you think?*
**How do you call this flower?*

Прислівник “як” у питальних реченнях перекладається на англійську мову **how** або **what**, залежно від того, якого члена речення стосується питання.

How починає питання, яке стосується обставини образу дії:

How did you get on?
How did you answer the first question?
How should you write it?
How did he speak?
How did your pupils behave towards you?
How would you say this sentence in English?

What вживається в питаннях, які стосуються прямого додатка:

What do you think? (Як ти гадаєш?)
What do you call this flower? (Як Ви називаєте цю квітку?)
What do you think she is doing? (Як ти гадаєш, що вона зараз робить?)
What is your name? (Як тебе звати?)

Вправа 104. Замість крапок вставте *how* або *what*:

1. ... should you say this word? 2. Can anyone tell me ... you call the person who sells food?
3. ... did you write the first word? 4. ... would you say that sentence in Ukrainian? 5. ... do you think?
6. ... does this sentence sound to you? 7. ... else could you say this? 8. ... do you call the police in an emergency in the USA? 9. ... did you answer this question? 10. ... have you written? 11. ... could you say to this?

Вправа 105. Перекладіть на англійську мову:

1. Як називається державний прапор США? 2. Як ти знайшов його? 3. Я вважаю, що ми повинні сказати правду. А ти як гадаєш? 4. Як називається лондонське метро? 5. Як ти це робиш? 6. Як тебе звати? 7. Як це сталося? 8. Як її називають удома?

ПОРІВНЯЛЬНИЙ СТУПІНЬ ПРИКМЕТНИКІВ

Типова помилка: **I think she is more prettier than her sister.*

Порівняльний ступень прикметників утворюється або шляхом додавання до основної

форми прикметника закінчення **-er**, або за допомогою слова **more**. За допомогою закінчення **-er** утворюється порівняльний ступінь усіх односкладових прикметників, а також двоскладових прикметників, які закінчуються на **-y**. Двоскладові прикметники, які закінчуються на **-er**, **-le**, **-ow**, утворюють порівняльний ступінь як за допомогою закінчення **-er**, так і за допомогою слова **more**. Інші прикметники утворюють порівняльний ступінь за допомогою **more**. Порівняйте:

newer, happier, prettier, cleverer/more clever, narrower/more narrow, more beautiful

Значення закінчення **-er** ідентичне значенню слова **more**, тому вони не вживаються разом:

I think she is prettier than her sister.

I think she is more beautiful than her sister.

Порівняльний ступінь можна посилити за допомогою **much** або **far** у значенні “набагато, значно”:

She is much prettier than her sister.

Your boss is much fatter now.

This pen is far better than that one.

Вправа 106. Перекладіть на англійську мову:

1. Хіба здоров'я не важливіше за гроші? 2. Вона набагато талановитіша за сестру. 3. Вона виглядає значно старше своєї сестри, чи не так? 4. Контрольна робота була легшою, ніж ми думали. 5. Сьогодні холодніше, ніж учора. 6. Ця кімната набагато більша за ту? 7. Наш новий дім набагато краще старого. 8. Цей велосипед дорожче того. 9. Мій брат набагато старше мене. 10. Чому зелене плаття дешевше синього?

ПОРЯДОК СЛІВ У ПИТАЛЬНО-ЗАПЕРЕЧНИХ РЕЧЕННЯХ

Типові помилки: **Have not you seen this film?*

**Why did not the teacher correct that error?*

Якщо у питально-заперечних реченнях не вжиті скорочення **haven't**, **don't** (**doesn't**), **didn't** тощо, заперечна частка **not** ставиться після підмета перед смисловим дієсловом. Порівняйте:

(a) *Haven't you seen this film?*

Have you not seen this film?

(б) *Wasn't she pretty?*

Was she not pretty?

(в) *Why didn't the teacher correct that error?*

Why did the teacher not correct that error?

Вправа 107. Замініть скорочені форми дієслів повними у наступних реченнях:

1. Haven't you heard the announcement? 2. Aren't you ready? 3. Don't you like this girl? 4. Won't he go to the seaside? 5. Weren't they present at the meeting? 6. Hasn't he finished writing the composition? 7. Hadn't he lived in Riga before he moved to Poltava? 8. Haven't you been waiting for an hour? 9. Aren't they there? 10. Isn't he a kind-hearted man?

ПРИЙМЕННИКИ WITH І TO ПІСЛЯ ПРИКМЕТНИКІВ

Типова помилка: **She was very kind with me.*

Прийменник **with** вживається після прикметників **angry, annoyed, awkward, cross, disappointed, furious, honest, patient, pleased, strict**:

Our teacher is very patient with us.

He'll be furious with us if we are late.

My parents were disappointed with me because I had done badly in my examination.

Після прикметників **cruel, faithful, good, hostile, kind, inferior, mean, merciful, nasty, pleasant, polite, rude, superior, sympathetic, (un)fair, (un)grateful, (un)just** вживається прийменник **to**:

She was very kind to me.

He thinks he is superior to us because his father is an important man.

Our neighbour has always been pleasant to us.

Після прикметника **friendly** може вживатися як прийменник **with**, так і прийменник **to**, проте сполучення **be friendly to** і **be friendly with** не співпадають у значеннях. **Be friendly to someone** означає “доброзичливо ставитись до когось”, а **be friendly with someone** – “дружити з кимось”. Порівняйте:

He was friendly to me. (Він доброзичливо ставився до мене).

He was friendly with me. (Ми з ним дружили).

Вправа 108. Замість крапок вставте with або to:

1. I believe I was just ... him. 2. Your husband is so awkward ... children. 3. Why did your teacher get cross ... you yesterday? 4. Be merciful ... your daughter. 5. I suspect the newcomer is hostile ... us. 6. She says she is disgusted ... herself. 7. He is annoyed ... his daughter because she failed the exam. 8. We are so grateful ... you for your help! 9. What has happened? Your boss is so furious ... you. 10. The boy was very rude ... his brother. 11. Are

you angry ... me? 12. If only he were kind ... people! 13. Nowadays very few parents are strict ... their children.

ПРИКМЕТНИКИ І ПРИСЛІВНИКИ ПІСЛЯ ДІЄСЛІВ

Типові помилки: **He speaks English good.*
 **You did it so good.*
 **You look beautifully in this dress.*
 **You look happily today.*
 **The soup smells wonderfully.*

Для вказівки на ознаку дії вживаються прислівники, а не прикметники. В реченні вони є обставинами:

He speaks English well. (Але: His English is good.)

You did it so well.

Для позначення ознаки предмета, про який щось говориться у реченні, вживаються прикметники. В реченні вони є іменною частиною складеного присудка. Прикметники вживаються після еквівалентів дієслова-зв'язки **be: feel** (у значенні “викликати відчуття”), **look** (у значенні “здаватися”), **smell** (у значенні “пахнути”), **sound** (у значенні “справляти враження”), **taste** (у значенні “мати смак”):

You look beautiful in this dress.

You sound happy today.

The soup smells wonderful.

Після дієслів **feel** і **look** вживаються прикметники **well** (у значенні “здоровий”), **unwell** (у значенні “нездоровий”) і **poorly** (у значенні “нездоровий”):

You look well.

He feels poorly today.

Порівняйте:

I feel well.

I feel fine when I am with my friends.

В інших своїх значеннях дієслова **feel, look, smell, sound, taste** вживаються у функції простого присудка і визначаються прислівниками:

Why is she looking at me angrily?

He tasted the wine eagerly.

The doctor felt my arm carefully to see if there were any broken bones.

Вправа 109. Зі слів, які стоять у дужках, виберіть потрібну форму:

1. The food tasted (good, well). 2. The doctor felt my leg (careful, carefully) to see if there were any broken bones. 3. The boy looked at me (angry, angrily). 4. Doesn't their garden look (nice, nicely)? 5. She often looks (angry, angrily). 6. The man tasted the soup (suspicious, suspiciously). 7. This coat feels so (warm, warmly). 8. How (sweet, sweetly) your voice sounds! 9. She felt the offence (strong, strongly). 10. I've got a new job. – That sounds (nice, nicely). 11. Your hands feel (cold, coldly). 12. The milk tastes (sour, sourly), doesn't it? 13. She speaks English (good, well). 14. The cake looks (delicious, deliciously) but it tastes (terrible, terribly). 15. Your shirt smells (awful, awfully). Have you been smoking? 16. I haven't got much money: if I travel this year, I'll have to do it (cheap, cheaply). 17. He looks really (unhappy, unhappily): I wonder what's wrong.

ПРИКМЕТНИКИ НА *-ED* І *-ING*

Типова помилка: **Now she is quiet, now she is exciting.*

Для позначення почуттів і станів людей вживаються прикметники на **-ed**. Прикметники на **-ing** виражають якості людей, ознаки предметів, які викликають ці почуття, стани:

Now she is quiet, now she is excited.

It's an exciting story, isn't it?

I found him quite fascinating.

I've had such a tiring day, I'm very tired.

Вправа 110. Зі слів, які стоять у дужках, виберіть потрібну форму:

1. The (bored, boring) children started to get restless. 2. The play is really (bored, boring). 3. After the divorce, John became more and more (depressed, depressing). 4. It was one of the most (excited, exciting) matches I've ever seen. 5. It's not (surprised, surprising) you're cold – you need warmer clothes! 6. He was very (disappointed, disappointing) when he failed his examination. 7. The instructions for this camera are so (confused, confusing). 8. The documentary about political corruption was really (interested, interesting). 9. Some people laughed at her blunder. It was a (depressed, depressing) experience. 10. The (frightened, frightening) children ran out of sight. 11. It was so (embarrassed, embarrassing). My former teacher came up to talk to me at the party and I didn't recognise her. 12. I've had such a (tired, tiring) day – I need to sit down and put my feet up.

ПРИСЛІВНИК *MAYBE*

Типова помилка: **You may be had problems with this text.*

**May be he doesn't remember me.*

Прислівник **maybe** (можливо) пишеться як одне слово. Він звичайно стоїть на

початку речення:

Maybe you had problems with this text.

Maybe he doesn't remember me.

Maybe she is right.

Не плутайте прислівник **maybe** з модальним дієсловом **may**, після якого стоїть інфінітив дієслова **be**. Порівняйте:

(a) *She may be wrong.*

Maybe she is wrong.

(б) *The teacher may be busy now.*

Maybe the teacher is busy now.

(в) *They may be at home.*

Maybe they are at home.

Вправа 111. Замість крапок вставте maybe або may be:

1. It ... as much as ten kilometres to Lutsk. 2. ... we shall meet them later. 3. The handwriting ... hers but the signature is definitely not. 4. ... they'll become famous one day. 5. We ... here for a long time. 6. He ... very offended. 7. He thinks we ... able to save your life. 8. She ... my cousin. 9. ... it will rain tomorrow. 10. ... he is at home now. 11. She ... waiting for us at the entrance. 12. ... your brother is ill. 13. ... I'll help you. 14. He ... right. 15. ... he was too busy to phone you.

ПРИСЛІВНИКИ **ALREADY** І **YET**

Типова помилка: **Have you **already** had your dinner? – No. – Then let's go to a café.*

Прислівники **already** і **yet** у питальних реченнях перекладаються на українську “вже”, проте між ними є відмінність. Питальні речення з **yet** є звичайними питаннями.

Have you eaten anything yet? – No. I am as hungry as a hunter. (Ти вже поїв? – Ні. Я голодний як вовк.)

Have you done your homework yet? – No, but I am finishing. (Ти вже зробив уроки? – Ні, але я закінчую.)

Have you had your dinner yet? – No. – Then let's go to the canteen. (Ти вже пообідав? – Ні. – Тоді пішли в їдальню.)

Already вживається у питальних реченнях для вираження здивування з приводу того, що дія виконана так швидко:

Have you eaten your soup already? What a good girl you are! (Як, ти вже з'їла суп? Яка хороша дівчинка!)

Have you done your homework already? That's quick. (Як, ти вже зробив уроки? Швидко.)

Have you had your dinner already? But it's only 12 o'clock. (Ти вже пообідав? Але ще тільки дванадцата година.)

Already звичайно стоїть у кінці питального речення.

Вправа 112. Замість крапок вставте *already* або *yet*:

1. Has she gone to bed ...? – No, she is still watching TV. 2. What? Is she here ...? She is early. 3. Good heavens! Have you cleaned your room ...? 4. Has the postman come ...? – Ask Granny, she's been at home all the time. 5. Our new teacher is a real beauty. – Have you seen her ...? 6. Have the children gone to bed ...? That's strange. 7. Is it two o'clock ...? Oh, I'll be late again. 8. I can't believe my eyes. Have you finished the washing up ...? 9. Have you cleaned your room ...? – I haven't, I'll clean it later. 10. Have they arrived ...? – I don't know. 11. Have you seen his wife ...? – No, she is arriving tonight.

ПРИСЛІВНИКИ *JUST* І *JUST NOW*

Типова помилка: **I have sent the letter just now.*

Прислівники **just** і **just now** мають спільне значення “щойно”, але відрізняються граматичними особливостями.

У британському варіанті англійської мови **just** вживається з Present Perfect:

I have just sent the letter.

В американському варіанті англійської мови **just** часто вживається з Past Indefinite:

I just finished translating the text.

Just now вживається з Past Indefinite:

I sent the letter just now.

There was an accident just now.

Вправа 113. Поставте дієслово у дужках у потрібну форму:

1. Where is John? – He just (go out). 2. I (hear) somebody cry just now. 3. They just (tell) us the news. 4. She (be) here just now. 5. We just (move in). 6. I know that you just (sell) your car. 7. I just (have) dinner. 8. I (see) him just now. 9. There just (be) an accident.

ПРИСЛІВНИКИ *TOO* І *EITHER*

Типова помилка: **I don't like milk, too.*

Прислівник **too** (також, теж) вживається у стверджувальних і питальних реченнях:

I like Lermontov's poems too. (=Я теж люблю ...)

I prefer coffee to tea too.

Have you seen her there too?

У заперечних реченнях вживається прислівник **either** (також, теж):

I don't like milk either. (=Я теж не люблю...)

They haven't seen him either.

Вправа 114. Замість крапок вставте too або either:

1. They don't like to swim in the pond 2. I didn't see her this morning 3. Mary can type 4. Are you going to the cinema tonight ...? 5. John went to the mountains at the week-end 6. I have never seen this actor 7. If he doesn't go on an excursion, I wouldn't go 8. They like good music 9. My friend doesn't know English 10. I work on Saturdays 11. I can't play the guitar 12. He hasn't been to England 13. My father will retire at 60 14. I can't walk so quickly 15. She will never be able to forget it 16. I remember seeing her there 17. She hasn't entered university

СКЛАДНІ ПРИКМЕТНИКИ

Типова помилка: **I saw her brother, a five years old boy.*

**I am tired after a two-days' journey.*

Складні прикметники, які позначають розмір, вартість, вік, тривалість тощо, утворюються шляхом сполучення кількісного числівника і іменника в однині в одне слово. Вони звичайно пишуться через дефіс:

I saw her brother, a five-year old boy.

Look at those twelve-dollar shoes.

I am tired after a two-day journey.

Складні прикметники цього типу ідентичні за значенням сполученням кількісного числівника і іменника у присвійному відмінку, які пишуться окремо (без дефіса):

You look better after a week's holiday.

I am tired after two days' journey.

The train left after four hours' delay.

У сполученнях з іменником у присвійному відмінку артикль відноситься до іменника у присвійному відмінку, а не до іменника, який стоїть після нього.

Вправа 115. Перепишіть речення, вживаючи складні прикметники:

1. My sister bought a tea-set consisting of fifteen pieces. 2. My friend has just bought his daughter a bicycle with six speeds. 3. We live in a building which has five storeys. 4. I am going to see a play in two acts. 5. He bought a bookcase with twelve shelves. 6. I am looking for shoes which cost twelve dollars. 7. We have lessons that last two hours. 8. I must write a report which is ten pages long. 9. There is a building in the town which is three hundred years old.

Вправа 116. Перекладіть на англійську мову, вживаючи сполучення кількісного числівника і іменника у присвійному відмінку:

1. Ми втомились після двогодинної прогулянки. 2. Моєму синові дали дводенну відпустку. 3. Минулого року в мене була двотижнева відпустка. 4. Ми зустрілись після десятирічної розлуки. 5. Він знищив результати тижня праці. 6. Поїзд відправився після півторагодинної затримки.

СПОЛУЧЕННЯ A NUMBER OF I THE NUMBER OF

Типова помилка: **There is a number of small boats there.*

A number of означає “деяка кількість, низка” і вживається з іменниками і дієсловами у множині:

There are a number of young people there.

A number of people have lost their work.

The number of означає “число, кількість”. Після конструкції **the number of + іменник у множині** вживається дієслово в однині:

The number of people looking for work has increased.

Вправа 117. Поставте дієслова, які стоять у дужках, у відповідну форму:

1. The number of crimes (increase) lately. 2. A great number of students (go) home at the weekends. 3. The number of months in the year (be) twelve. 4. There (be) a number of people in the street at this time. 5. A number of fashionable dresses (be) displayed in the shop window last night. 6. The number of marriages (decrease) recently. 7. A number of trains (run) from London to Gatwick every day. 8. There (be) a great number of beautiful flowers in the mountains.

СПОЛУЧНІ ЗАЙМЕННИКИ *WHAT* І *THAT*

Типові помилки: **You'll get everything **what** you like.*
 The only thing **what matters is your health.*

Сполучний займенник **what** означає “те, що”. Він з'єднує підрядні додаткові, підметові, присудкові речення з головним реченням. Підрядні означальні речення приєднуються до головного речення за допомогою сполучного займенника **that**. Займенник **that** ставиться безпосередньо після того іменника або займенника в головному реченні, до якого він відноситься. **That** часто відноситься до таких займенників у головному реченні, як **all**, **any(thing)**, **every(thing)**, **no(thing)**, **some(thing)**.

Порівняйте:

(a) *You'll get everything that you like.*

You'll get what you like.

(б) *That's all that I can give you.*

What I can give you is this ring.

(в) *The only thing that matters is your health.*

What matters is your health.

Вправа 118. Замість крапок вставте *what* або *that*:

1. Do you want to hear the words ... he said? 2. The thing ... annoys me is that they are so rude. 3. ... worries me is my father's reaction. 4. Didn't you hear ... he said? 5. The only thing ... bothered me was the size of the audience. 6. The thing ... I'd like is a digital watch. 7. ... they like is a good story. 8. That's ... upsets me. 9. The only solution ... occurs to me is to give them ... they want. 10. It's a pity but ... attracts tourists abroad is not popular here. 11. It was the best thing ... had happened to me. 12. ... I learnt at school won't help me.

СПОЛУЧНІ ЗАЙМЕННИКИ *WHICH* І *WHO*

Типові помилки: **My friend **which** lives in Kyiv is coming to see me.*
 I saw some people **who was looking for something.*

Сполучний займенник **who** звичайно вживається по відношенню до людей. Він може також відноситися до домашніх тварин:

My friend, who lives in Kyiv, is coming to see me.

My cat Vasya, who always sleeps under my bed, likes fishing.

Сполучний займенник **which** вживається тільки по відношенню до предметів і тварин:

We sat on the sofa, which was old and dusty.

They had a big dog, which bit me.

Якщо підрядне означальне речення, яке приєднується до головного сполучним займенником **who** або **which**, можна випустити, не міняючи змісту головного речення, воно відділяється комами на письмі і паузами в усному мовленні:

Patricia, who cleans my room, has moved to a new house.

This is Mr. Green, who writes detective stories.

Oksana Petrenko, who was in my class at school, is coming to stay with me.

Pete, who works in our department, has just got divorced.

Якщо підрядне означальне речення не можна випустити, не міняючи змісту головного речення, воно не відділяється комами:

The man who lives next door is on holiday now.

The woman who cleans my room has moved to a new house.

Where is the book which I lent you yesterday?

The woman who came with him was his wife.

Дієслово, яке стоїть після сполучного займенника **who** або **which**, узгоджується в числі з тим словом у головному реченні, до якого відноситься займенник:

The man who lives next door wants to see you.

I saw some people who were looking for something.

Вправа 119. Перекладіть на англійську мову:

1. Мій друг, який є найкращим учнем у класі, хоче стати юристом. 2. Книжка, яку я взяв у бібліотеці минулого тижня, дуже цікава. 3. Як звати блондинку, яка щойно зайшла? 4. Борис, з яким я познайомився минулого тижня, їде увечері в Умань. 5. Де книжка, яку я купив сьогодні вранці? 6. Чоловік, якого я ніколи раніше не бачила, сказав, що знає мене. 7. Моя мати, якій за шістдесят, все ще грає в настільний теніс. 8. Граматика, яку ти не любиш, може допомогти тобі краще розмовляти і писати англійською. 9. Джейн – та жінка, яка їде наступного тижня в Китай. 10. Мені подобається кіт, який належить моїй новій сусідці.

СПОЛУЧНИКИ SO AS I SO THAT

Типові помилки: **They left early so that to get to the station on time.*

**Speak louder so as we can hear you.*

Сполучник **so as** вживається у простих реченнях. Після нього завжди стоїть інфінітив:

They left early so as to get to the station on time.

We took a taxi so as not to be late.

Сполучник **so that** з'єднує підрядне речення мети з головним реченням. Якщо присудок у головному реченні виражений дієсловом у теперішньому або майбутньому часі, у підрядному реченні вживається дієслово в теперішньому або майбутньому часі:

I am going to leave early so that I don't/won't miss the train.

Speak louder so that we can/will hear you.

Якщо присудок у головному реченні виражений дієсловом у минулому часі, після **so that** звичайно вживаються **should, could, would**. В офіційних ситуаціях спілкування після **so that** може також вживатися **might**:

He came in quietly so that he shouldn't wake his children.

I took my bathing suit so that I could go swimming.

They talked to me so that I wouldn't feel left out.

People worked day and night so that the church might be finished on time.

Вправа 120. Замість крапок вставляє *so as* або *so that*:

1. He is studying English ... he can speak in it when he goes to England. 2. Speak distinctly ... everybody can understand you. 3. We decided to go to Kyiv by train ... to save money. 4. He opened the door ... he could see us come. 5. He is trying to earn a lot of money ... to buy his children nice food and clothes. 6. Let's get up early ... to have time to pack. 7. We are going to start early ... we won't miss the beginning. 8. He closed the door quietly ... nobody would hear him. 9. The boy stood up ... to see everything better. 10. Stand up ... the old woman can sit down.

УЗГОДЖЕННЯ ПРИСУДКА З ПІДМЕТОМ

Типові помилки: **The news **are** worse than I expected.*
 The police **hasn't arrived yet.*
 The money **are on the table.*
 1,200 dollars **are a large sum.*

Деякі англійські іменники, що закінчуються на **-s** (**news, gymnastics, athletics, draughts, measles, mumps, diabetes, rabies, economics, linguistics, mathematics, phonetics, statistics, physics** тощо), вживаються зі значенням однини. Якщо підмет виражений одним із них, дієслово вживається в однині:

The news is worse than I expected.

Draughts is not an easy game.

Economics has become very popular at this school.

Mathematics was my worst subject.

Is measles an infectious disease?

The United Nations i the United States вживаються з дієсловом у однині:

The USA is situated in North America.

The United Nations is more efficient than it was a decade ago.

Іменник **majority** вживається з дієсловом у множині:

The majority agree.

The majority of people find it hard to live on the amount of money they get.

Money є незлічуваним іменником і завжди вживається з дієсловом у однині:

The money is on the table.

Іменники **cattle, people** (люди), **police** не мають закінчення **-s**, проте вони вживаються зі значенням множини. Якщо підмет виражений одним із них, то дієслово вживається у множині:

The police haven't arrived yet.

There are many people in the street.

Якщо підмет виражений сполученням кількісного числівника і іменника, яке означає час, відстань, міру, суму грошей, то дієслово звичайно вживається в однині:

1,200 dollars is a large sum.

12 days is too long.

19 years is a very long time.

Вправа 121. Перекладіть на англійську мову:

1. Поліція все ще шукає цього злочинця. 2. Чи це правда, що велика рогата худоба продається зараз по низьким цінам? 3. Де мої гроші? – Вони в твоїй сумці. 4. Кір – заразна хвороба. 5. Погані новини завжди приходять першими. 6. Де три тисячі, які я приніс учора? 7. П'ятнадцять кілометрів – завелика відстань для того, щоб іти пішки. 8. Двадцять років – довгий час, але я все добре пам'ятаю. 9. Хіба фізика не була твоїм улюбленим предметом?

ЧАСТКИ **NO** I **YES**

Типова помилка: *Don't you know the rule? – *Yes, I don't know it.*

Yes вживається у розповідних реченнях, а **no** в заперечних.

У відповідях на питання в заперечній формі вживання **yes** і **no** визначається не питанням, а відповіддю:

Do you know the rule? – Yes, I do./No, I don't.

Don't you know the rule? – Yes, I know it.

Don't you know the rule? – No, I don't.

Haven't you done your homework yet? – Yes, I have.

Hasn't she read the book? – No, she hasn't.

Вправа 122. Перекладіть на англійську мову:

1. Хіба ти не йдеш увечері в кіно? – Ні, іду. 2. Вона не була в Лондоні, чи не так? – Так, не була. 3. Хіба в тебе немає парасольки? – Ні, є. 4. Ти не повторив правила вживання цього часу. – Так, не повторив. 5. Хіба ти не чув питання? – Ні, чув. 6. Україна не межує зі Словачкією, правда? – Ні, межує. 7. Ти не знаєш його. – Ні, знаю. 8. Хіба ти не хочеш піти на пікнік? – Так, хочу. 9. Ти не прибрав свою кімнату. – Так, не прибрав.

ЧИСЛО ІМЕННИКІВ

Типові помилки: **There are many **peoples** in the street.*
 The **quickest mean of travelling is by plane.*
 We must have good **knowledges of English.*
 The doctor gave me many **advices.*

Іменники **advice**, **gossip**, **knowledge**, **money**, **scenery** є незлічуваними і вживаються тільки в однині:

We must have good knowledge of English.

The doctor gave me some advice.

All his advice was good but we didn't take it.

The money is on the table.

Іменник **means** у значенні “спосіб” має одну й ту саму форму для однини і множини:

*The **quickest means** of travelling is by plane.*

There are various means of travelling.

Іменник **people** у значенні “люди” вживається зі значенням множини:

There are many people in the street.

Іменник **people** у значенні “народ” є злічуваним. Він вживається як в однині, так і в множині, приймаючи у множині закінчення **-s**:

The Dutch are an unsentimental and practical people.

The Ukrainian people is a collective organism with a collective personality and soul, and a unique historical fate.

All African peoples are linked by a cultural and spiritual unity.

Вправа 123. Перекладіть на англійську мову:

1. Біля входу є люди? 2. Це найповільніший спосіб пересування. 3. Він зараз вивчає звичаї народів Центральної Азії. 4. Твої поради завжди розумні. 5. Плітки розповсюджуються швидко. 6. У неї таке гарне волосся. 7. Я ніколи не чув про цей спосіб пересування.

ОГЛЯДОВІ ВПРАВИ

Вправа 124. Замість крапок вставте, де потрібно, артиклі:

1. The doctor gave the wounded ... first aid. 2. Aravan is ... ten days' journey across the desert. 3. It is ... good advice. 4. Do you always stay indoors in ... wet weather. 5. This problem seems simple at ... first sight. 6. Where were you on ... New Year's Day? 7. It's ... demanding work, isn't it? 8. The thief was sent to ... prison for a year. 9. Who won ... first prize? 10. There is ... black hair on your sleeve. 11. The children had ... great fun in the camp. 12. My husband has gone to ... school to have a talk with our son's teacher. 13. Have you got ... two-month contract with the company? 14. My grandfather is in ... very poor health. 15. Our teacher says that ... knowledge comes to us through our senses. 16. The girl provided me with ... interesting information about my new acquaintance's past. 17. Who is that girl with ... blonde hair? 18. This is ... wrong time to make a visit. 19. The patient is making ... good progress. 20. ... Room 23 is on ... third floor. 21. Who gave you ... permission to enter this room?

Вправа 125. Замість крапок вставте, де потрібно, прийменники:

1. My parents lived in Germany ... 1978 ... 1980. 2. I was unwell ... the evening of 3rd September. 3. Some of our students worked ... the farm ... last summer. 4. I don't see you ... this photograph. 5. Who lives ... 7 Shevchenko Street? 6. We used to meet ... every Sunday. 7. You must come ... time or I'll have to report your unpunctuality to the manager. 8. People seldom go out ... night. 9. He is giving a birthday party' ... 16th January. 10. He rang me up ... the early morning. 11. I don't like to sit ... the first row. 12. What are you doing ... this afternoon? 13. Who is coming to dinner ... Christmas Day? 14. I stood ... the rain waiting for her. 15. They will come ... one day ... next month. 16. Peter was operated on ... the day before yesterday. He is still ... hospital. 17. Who is that girl sitting ... your mother and your aunt? 18. The poem is ... page 15. 19. How long have you been living ... this street? 20. There were no clouds ... the sky. 21. It happened ... the afternoon of 2nd September. 22. They were here ... the previous evening. 23. He was away ... three weeks ... the summer.

Вправа 126. Перекладіть на англійську мову:

1. Ці запчастини мають дворічну гарантію. 2. 80% американців були проти цього рішення. 3. 10 кілометрів – це дуже велика відстань. 4. Я хочу, щоб ти пояснив батькам, чому не склав іспит. 5. Я вперше чую про це. 6. Я думаю, що моя мама не дозволить мені зустрічатися з ним. А ти як думаєш? 7. Ти не знаєш, що сталося з Пітером минулого тижня, чи не так? – Ні, знаю. 8. В цьому підручнику не вистачає двох сторінок. Будь ласка, дайте мне інший підручник. – Ось, будь ласка. 9. Батько не дозволяє брати його речі без дозволу. 10. Ми

зупинились там, щоб випити чашку кави. 11. Я не можу дозволити собі купити таку дорогу річ. 12. Ти наказав учням зробити сім вправ, а вони не виконали жодної. 13. Ти чув, як вони розповідають анекдоти? 14. Спитай у нього, коли він познайомився з твоєю жінкою. 15. Тобі слід робити рентген легенів кожні два роки. 16. Я не звикла отримувати погані оцінки. 17. Ти часто ходиш плавати? 18. Жила-була жінка, яка любила пліткувати про своїх сусідів. 19. Який предмет тобі більше подобається: англійська мова чи математика? 20. Хіба ви не знаєте цього чоловіка? 21. Твій хлопець такий високий. 22. Говори чітко, щоб ми могли тебе зрозуміти. 23. Дозволь мені слово сказати. 24. Не забудь купити буханку хліба. 25. Ти пам'ятаєш, як їздив на екскурсію в Канів? 26. Його змусили сказати правду. 27. Цей хлопчик не вміє поводитися пристойно. 28. Вітаю з одруженням. 29. Діти самі зробили ці подарунки. 30. Спочатку дай йому щось поїсти, а потім лай його. 31. Всі мої друзі зараз на четвертому курсі. 32. Завжди ти забуваєш удома підручники! 33. Будь ласка, дізнайся, як дістатися до історичного музею. 34. Вони сказали, що вивчають англійську мову з початку року. 35. Спочатку я почував себе ніяково, але його дружня поведінка допомогла мені забути, що я не дома. 36. Ти тільки поглянь на сукні з шовку! 37. Я пропоную припинити складати плани і почати працювати. 38. Гра Ади Роговцевої справила велике враження на глядачів. 39. Тільки половина студентів беруть участь у спортивних змаганнях. 40. Пацієнтка відчувається гірше, ніж звичайно. 41. Жінка, яка здавала студентам кімнати, вороже ставилась до мене. 42. Колись я вправлявся в грі на скрипці щодня. 43. Його поради розумні, як завжди. 44. Я теж не люблю слухати подібні радіопередачі. 45. В коробці дві ручки. Яку мені можна взяти? – Будь-яку. 46. Вона тоді погодила на твою пропозицію? 47. Цей суп дійсно смачний. 48. Станція далеко звідси? – Так, далеко. 49. Чому б нам не сходити на охоту? 50. Я буду в лабораторії з дев'ятої години. 51. Я вперше бачу тебе тут.

Вправа 127. Виправте помилки:

1. When we lived in the village, we used to growing our own vegetables. 2. May be you do not remember me. 3. I can't afford staying at the Ritz. 4. I suggest you to use a better dictionary. 5. I'm afraid that I have done a mistake. 6. It was the third time I saw that film. 7. Have you finished to cook dinner? 8. Come round to my house tonight and take a friend with you if you like. 9. She isn't used to do the washing up. 10. We'd like to congratulate you with getting engaged. 11. Please, stop to make that noise, it's driving me mad. 12. The artist told that he thought the picture was going very well. 13. I met an old friend which told me all about the book he had just read. 14. They made him to believe he was in England. 15. You look beautifully. 16. What a lovely weather! 17. The teacher explained us how to correct mistakes. 18. It's a so awful day. 19. I'm not feeling well too. 20. I have a six years old daughter. 21. The training department is far from here. 22. He always tells the same thing! 23. I am totally agree with you. 24. I think John isn't coming. – So do I. 25. The

directions are easy to follow them. 26. I didn't hear you to come in. 27. He had a chance to acquaint with the girl. 28. I said to Dan to send them a telegram. 29. It was a good luck that I was there. 30. He can't have failed to congratulate her with her birthday. 31. Why not to join them? 32. The police hasn't caught the murderer yet. 33. I am tired after a two hours' examination. 34. There was no any hope to get a better job. 35. Every game has it's rules. 36. It was a meeting yesterday. 37. The teacher asks you where do you live. 38. Had you to see the doctor? 39. How do you call it? 40. I am sure that something has happened with him. 41. Don't you want to go to skate? 42. You'll see her in a half of an hour. 43. I felt myself happy on that day. 44. This task is more easier than that one. 45. My sister dreams to marry a rich man. 46. We caught the 7.30 train as usually. 47. Our Historic Museum is not far from the centre. 48. First I wanted to tell him the truth, but than I changed my mind. 49. You can't have forgotten your report in the cafe. 50. When I was in the second course I was used to work in the library. 51. She was always kind with me. 52. What room may I choose – yours or your father's? 53. The people who lives here are friendly. 54. Is that all what you want? 55. We all look forward to go to Italy. 56. I left early so that to get to the station on time. 57. Why didn't you follow my advise? 58. There are no money in the drawer. 59. The teacher was concerned about her pupils' knowledges. 60. What's the reason of his strange behaviour? 61. Fifty dollars are a large sum. 62. Were there many peoples in the meeting? 63. Eighty percents of our students live in hall. 64. A large number of people is homeless now. 65. None of his two brothers speaks English. 66. I tried to open the window. But it was as stuffy outside as it was inside. 67. I stopped to smoke after I had divorced her. 68. Who gave you the permission to enter the room? 69. Which of the two books would you like to have? – Any. 70. Some people like it, others people hate it. 71. Why don't you allow to play with this ball? 72. I like this restaurant. What about Mary, she prefers takeaways. 73. She can't know English better then you. 74. He laid quietly. 75. Don't rise your hat. 76. Your son has made a good progress. 77. How long has he been kept in the prison for his theft? 78. What did you do on your last lesson? 79. She likes to spread gossips about her neighbours. 80. First the driver didn't want to answer my questions, but at the end he became very talkative.

КЛЮЧИ ДО ВПРАВ

Вправа 1.

1. advice. 2. practice. 3. advise. 4. advice. 5. practise. 6. practice. 7. advise. 8. practice. 9. advise. 10. practice.

Вправа 2.

1. before. 2. before. 3. ago. 4. ago. 5. ago. 6. ago. 7. before. 8. ago. 9. before. 10. ago.

Вправа 3.

1. lonely. 2. alone. 3. alone. 4. alone. 5. alone. 6. lonely. 7. lonely. 8. lonely. 9. alone

Вправа 4.

1. among. 2. among. 3. between. 4. among. 5. between. 6. between. 7. between. 8. among. 9. among. 10. between. 11. between. 12. among. 13. among. 14. between. 15. among.

Вправа 5.

1. at. 2. at. 3. on. 4. in. 5. on. 6. in. 7. at/on. in. 8. in/at, on. 9. in. 10. in. 11. in. 12. in. in. 13. in. 14. at. 15. in. 16. in. 17. at. 18. in. 19. in. 20. at/on. 21. on. 22. on. 23. in. 24. on/in. 25. in. 26. at. 27. on. 28. on. 29. at.

Вправа 6.

1. at. 2. –. 3. in. 4. on. 5. on. 6. –. 7. on. 8. –. 9. on. 10. at. 11. on. 12. –. 13. on. 14. in. 15. –. 16. –, –. 17. in. 18. on. 19. –. 20. on. 21. –.

Вправа 7.

1. in the end. 2. in the end. 3. at the end. 4. in the end. 5. at the end. 6. in the end. 7. at the end. 8. at the end. 9. at the end.

Вправа 8.

1. beside. 2. besides. 3. besides. 4. beside. 5. besides. 6. besides. 7. beside. 8. besides. 9. besides. 10. beside.

Вправа 9.

1. except. 2. besides. 3. except. 4. besides. 5. except. 6. except. 7. except. 8. except. 9. besides.

Вправа 10.

1. borrow. 2. lend. 3. lend. 4. borrow. 5. lend. 6. borrow. 7. lend. 8. lend. 9. lend. 10. borrow. 11. lend.

Вправа 11.

1. When I came into the room, she was reading the book that I had lent her. 2. He borrowed some money from his friend. 3. Some people don't like lending money to their neighbours. 4. Your friend is good at borrowing but bad at giving back. 5. I don't remember whom I lent that magazine. 6. Why don't you want to borrow this money from your parents?

Вправа 12.

1. brought. 2. took. 3. brought. 4. take. 5. take. 6. take. 7. brought. 8. take. 9. take. 10. take. 11. bring. 12. take. 13. took.

Вправа 13.

1. until. 2. by. 3. until. 4. by. 5. until. 6. by. 7. until. 8. by. 9. by. 10. until, by. 11. by. 12. until. 13. by. 14. until. 15. until. 16. by. 17. by. 18. by. 19. until.

Вправа 14.

1. come. 2. comes. 3. came. 4. go. 5. has gone. 6. comes. 7. go. 8. came, go. 9. come. 10. going, come. 11. go. 12. come.

Вправа 15.

1. Congratulations on your promotion! 2. Have you wished your teacher a Happy New Year? 3. Congratulations, Oleh! You have passed your exam. 4. I have a son. – Congratulations! 5. Why didn't you wish your brother a happy birthday? 6. We must go and congratulate her on the birth of a daughter. 7. Let's congratulate our team on their victory. 8. Is it your birthday today? Many happy returns of the day! 9. (I wish you) a happy Teacher's Day! 10. He said he had wished his granny a Happy Christmas.

Вправа 16.

1. cook. 2. cooker. 3. cook. 4. cooker. 5. cook. 6. cook. 7. cooker.

Вправа 17.

1. What year are you in? – I am in my/the first year. 2. Did you take your exam in history in your/the first year? 3. Who'll give a course of lectures on modern English literature? 4. Isn't she in her/the fourth year? 5. The third-year students are having a meeting now. 6. She took a two-year course in mathematics.

Вправа 18.

1. done. 2. made. 3. made. 4. do. 5. make. 6. make. 7. makes. 8. made. 9. do. 10. making. 11. made, do. 12. done. 13. make. 14. make. 15. do, make, make. 16. make. 17. do, make. 18. doing, making. 19. do.

Вправа 19.

1. What are you doing here? 2. Will you do me a favour? 3. Who made these toys? 4. You always make a lot of grammar mistakes. 5. Have you done your homework? 6. I'll make an attempt to make it up with my wife. 7. We are making plans for the future. 8. She is making progress in her work. 9. When did they make this great discovery? 10. I have made my choice. 11. I do my morning exercises every day. 12. Why is he doing nothing?

Вправа 20.

1. since. 2. for, during. 3. for. 4. since. 5. from. 6. during. 7. since. 8. during, for. 9. during. 10.

for. 11. for, during. 12. for. 13. since. 14. during.

Вправа 21.

1. I have not seen him for 8 years. 2. Most of my friends have been living here since 1990. 3. I shall be at home from six. 4. The child woke up three times during the night. 5. This shop is open from 9 to/till 6. 6. My granny stayed with us for a fortnight, from September 22nd to October 6th. 7. I have been studying English for three years, since 1998. 8. In summer I'll go to the Carpathians for a fortnight. 9. I have not seen them for five years. 10. I have known this doctor since 1996.

Вправа 22.

1. far. 2. far. 3. a long way. 4. far. 5. far. 6. far. a long way. far. 7. far. 8. far. 9. a long way. 10. far. a long way.

Вправа 23.

1. first. 2. at first. 3. first. 4. at first. 5. at first. 6. first. 7. at first.

Вправа 24.

1. forgotten. 2. left. 3. forgetting. 4. leave. 5. left.

Вправа 25.

1. I hear my neighbour quarrel with her husband. 2. Listen carefully, please! 3. I hear her voice, but I am not listening to what she is saying. 4. John, are you listening to me? 5. Is anybody listening to the radio? 6. Didn't you hear your dog bark at night? 7. Can you hear me? 8. Do you like to listen to light music? 9. Listen to how I say it./Listen to me saying it.

Вправа 26.

1. historical. 2. historic. 3. History. 4. historic. 5. History. 6. history. 7. historical, historical. 8. historic. 9. historical. 10. history. 11. historic.

Вправа 27.

1. sick. 2. ill. 3. sick. 4. sick. 5. sick. 6. sick. 7. ill. 8. sick. 9. ill.

Вправа 28.

1. learnt. 2. find out. 3. learnt. 4. found out. 5. get to know. 6. learnt. 7. find out. 8. learnt. 9. Find out. 10. know. 11. get to know. 12. find out.

Вправа 29.

1. laid. 2. lying. 3. have risen. 4. lie. 5. lie. 6. rise. 7. laid. 8. raised. 9. laid. 10. raised. 11. raise. 12. raise.

Вправа 30.

1. watching. 2. looking at. 3. see. 4. watching. 5. see. 6. watch. 7. look at. 8. watch. 9. watch. 10. see. 11. watch. 12. looking at.

Вправа 31.

1. Look (here). 2. Excuse me. 3. Hey. 4. Look (here). 5. Hey. 6. Hey. 7. Look (here). 8. Look

(here). 9. Look (here). 10. Excuse me. 11. Look (here).

Вправа 32.

1. of. 2. of. 3. from. 4. of. 5. from. 6. from. 7. from. 8. from. 9. from. 10. of. 11. of. 12. of.

Вправа 33.

1. When are you to take your psychology examination? 2. I've passed my examination. – Congratulations! 3. In summer we'll take two examinations. 4. Why did you do so badly in your examinations? 5. Only three students have passed the examination in Theory of Education. The others have to take it again.

Вправа 34.

1. people. 2. people. 3. persons. 4. people. 5. persons. 6. people.

Вправа 35.

1. Have you seen Bohdan Stupka play/act Taras Bulba? – Yes, his acting made a great impression on me. 2. Who plays the leading part in the play? 3. I was told that this play was worth seeing. – The play is really good, but the acting is bad. 4. Your son plays chess very well. 5. Nadiya Ptushkina's plays are a great success. 6. Can you play the violin?

Вправа 36.

1. He gave me a piece of paper. "Here you are. It is my address". 2. Will you please pass me the dictionary? – Here you are. 3. Will you please give me the telephone directory? – Here you are. 4. Could you pass me the salt? – Here you are. 5. My bag, please. – Here you are.

Вправа 37.

1. shade. 2. shadow. 3. shade. 4. shadow. 5. shade. 6. shadow. 7. shade. 8. shadow. 9. shadow.

Вправа 38.

1. Someone in the audience began to laugh during the second act. 2. There were many spectators at the stadium yesterday. 3. Don't speak with your back to the audience. 4. I saw some spectators cry for joy when the local football team won the match. 5. Did the audience like the ballet? 6. Most of the spectators supported "Dynamo". 7. A lot of people in the audience were holding flowers, which were intended for their favourite actor. 8. There was a large audience in the theatre yesterday, wasn't there? 9. The audience is/are waiting impatiently for the performance to begin.

Вправа 39.

1. sport. 2. sports. 3. sport. 4. sports. 5. sport. 6. sports. 7. sports.

Вправа 40.

1. terrible. 2. terrible. 3. terrific. 4. terrible. 5. terrific. 6. terrific. 7. terrible. 8. terrible. 9. terrific. 10. terrible. 11. terrible. 12. terrific. 13. terrific.

Вправа 41.

1. then. 2. than. 3. then. 4. than. 5. then. 6. than. 7. then. 8. than.

Вправа 42.

1. Do you often go to the theatre? 2. Do you know that our theatrical company is on tour in the USA now? 3. Is there a theatre in your town? 4. The Lesya Ukrainka Theatrical Company is performing in our town today. 5. Do Kyiv theatrical companies often go on tour? 6. I have two tickets for a performance in the local theatre.

Вправа 43.

1. Last Sunday we went on a picnic as usual. 2. He usually makes few mistakes in his tests. 3. Yesterday the boys came later than usual. 4. Petro is usually not late for classes. 5. The telephone downstairs is out of order as usual. 6. It usually rains here in autumn. 7. After classes I went to the canteen as usual. 8. I had to stand in a long queue as usual.

Вправа 44.

1. very. 2. too. 3. too. 4. very. 5. very. 6. too. 7. very/too. 8. very. 9. very/too.

Вправа 45.

1. what about. 2. as for. 3. what about. 4. as for. 5. as for. 6. what about. 7. what about.

Вправа 46.

1. I have never seen Mary. What does she look like? 2. I haven't seen Peter for ages. How does he look now? – He has put on much weight. 3. We'll have a new teacher of English. – Really? What does he look like? 4. What is he like? – He is well-bred but so light-minded. 5. Roman has been ill for two weeks. – Have you seen him? How does he look now?

Вправа 47.

1. –. 2. –. 3. the. 4. –. 5. –. 6. –. 7. –. 8. –. 9. –. 10. –. 11. –. 12. –. 13. –. 14. –. 15. –. 16. –. 17. –. 18. –. 19. a. 20. the. 21. a. 22. –.

Вправа 48.

1. I forgot to buy milk. – You are always forgetting to do what I ask you! 2. I can't remember his name. – You are always forgetting names! 3. My neighbour always gets up early. 4. I can't find my keys. – You are always losing everything! 5. My daughter always does her homework well. 6. You are always asking me for money! But I am not a banker. 7. We are good friends and I always lend him money.

Вправа 49.

1. opening. 2. going. 3. to play. 4. to study/studying. 5. to change. 6. sitting. 7. to help. 8. reading. 9. to ride/riding. 10. driving. 11. washing. 12. to stay. 13. knowing. 14. getting. 15. to write. 16. smoking. 17. going. 18. going. 19. to know. 20. to buy. 21. visiting. 22. to post. 23. seeing. 24. to repair. 25. advertising.

Вправа 50.

1. I'll join you as soon as I finish cleaning the room. 2. I remember writing down your address. 3. I've stopped buying food in this shop. 4. She is very capable and there is no doubt that she will learn to speak English soon. 5. I am beginning to understand what you mean. 6. The soup is tasteless. Try putting in some salt. 7. Why didn't you stop to greet them? 8. I love lying on the beach. 9. I regret to tell you that he failed the exam. 10. He went on complaining about his life. When we wanted to stop him he went on to talk about our suggestion. 11. The boy tried to vault the bar but failed.

Вправа 51.

1. working. 2. stay. 3. going. 4. do. 5. get. 6. seeing. 7. come. 8. having. 9. going. 10. driving.

Вправа 52.

1. Have you acquainted Mr Johnson with the facts we know? 2. I am not acquainted with this man. 3. When did you get acquainted with Mrs Enderby? 4. Our secretary will acquaint you with your duties. 5. These people seem to be acquainted.

Вправа 53.

1. I agreed to help Serhiy to do his homework. 2. I don't agree with the people who say that women should stay at home. 3. I fully agree with your statement. 4. To my great surprise the teacher agreed to go on an excursion with us. 5. Has this patient agreed to the operation? 6. He never agrees with what you say, does he? 7. Unfortunately, very few people agreed to your proposal. 8. Have your friends agreed to your plan? 9. Yesterday they managed to agree on the date for their meeting. 10. Why didn't John's mother agree to his marrying Mary? 11. They have agreed about the price.

Вправа 54.

1. The librarians do not allow taking these books home. 2. Did Mother allow you to take this apple? 3. The teacher doesn't allow talking at the lessons. 4. I am not allowed to watch TV after 10 p.m. 5. Why do you allow your son to go bare-headed in winter? 6. Father allowed me to listen to these songs. 7. Don't allow children to cross the street under the red light. 8. My parents don't allow running here.

Вправа 55.

1. This book teaches parents how to behave towards their children. 2. Can't you make your little nephew behave (himself)? 3. Why did your friend behave so strangely at the party? 4. Promise that you'll behave (yourself)! 5. Your son behaves badly in the lessons. 6. Behave yourself! Don't interrupt your teacher. 7. Does he always behave so badly towards his wife?

Вправа 56.

1. Sometimes I dream of running away to a desert island. 2. He always dreamt of having a

car. 3. Does your friend really dream of learning to play football? 4. Many young people dream of glory. 5. I dreamt of/about home. 6. My sister dreams of becoming an actress. 7. When did you dream that you were in London?

Вправа 57.

1. I'd feel happy if I went to London. 2. She feels poorly today. 3. We felt hungry and tired after work. 4. I felt myself go cold. 5. Do you feel well? 6. I feel deceived.

Вправа 58.

1. Let me know if something happens to you. 2. What happened to your friend? 3. He will tell you about that funny thing that happened to him when he was abroad. 4. I'll see to it that nothing happens to you. 5. He rings me up only when something happens to him.

Вправа 59.

1. Did they have a good time? 2. Do you always have porridge for breakfast? 3. Have you (got) any Ukrainian novels? 4. Have you (got) many toys? 5. Did you have a talk with the dean? 6. Did your father have a bad day? 7. Has your niece (got) large blue eyes? 8. Have you (got) any sugar in your coffee? 9. Did you have a party last night? 10. Have your friends (got) a nice car? 11. Did you have a walk in the morning?

Вправа 60.

1. Bob had his living room painted. 2. Sarah had her appendix removed. 3. Ann had her eyes tested. 4. The Browns had a garage built beside their house. 5. Harry had his hair cut. 6. Mr Smith had the brakes on his car fixed. 7. Paula had her dress cleaned. 8. Frank had a suit made.

Вправа 61.

1. When did you have your hair cut? 2. Where can I have my watch repaired? 3. Why don't you have your hair waved? 4. Have you had your blood tested? 5. Where did you have this suit made? 6. You should have your lungs X-rayed. 7. You must have your hair cut. 8. We are having our car repaired. 9. Why haven't you had your photo taken yet? 10. When did he have his eyes tested?

Вправа 62.

1. Do you have to speak English at the lessons? 2. What time do you have to be in Kyiv? 3. I have (got) to go, or I'll miss the train. 4. Do you have to finish writing this composition today? 5. My neighbour earns a lot of money, so his wife doesn't have to work. 6. My husband won't have to work every Saturday. 7. You don't have to go there. 8. How often do you have to go to the dentist's? 9. Your children don't have to go to school on Saturdays, do they? 10. Haven't you got to go to the university tomorrow?

Вправа 63.

1. I can hardly understand Australians. I am not used to their accent. 2. I used to be afraid of dogs. 3. He says he used to live in France. 4. She is not used to getting up so early. 5. We'll get used

to walking to school. 6. I used to enjoy pop-music. But now I dislike it. 7. I can't believe my eyes. She used to be slim. 8. It was a shock. I wasn't used to paying so much for bread. 9. When I was young I used to go to work by bus. 10. Now I smoke a pipe, though I used to smoke cigarettes. 11. I used to dislike him. Now we are friends.

Вправа 64.

1. Do you want me to make a cup of coffee? 2. I don't want him to leave so soon. 3. Don't your parents want you to be happy? 4. Why don't you want me to see you home? 5. My mother doesn't want me to marry you. 6. Do you want me to give up smoking?

Вправа 65.

1. Who suggested/proposed going to the Zoo? 2. We propose to leave tonight. 3. Why didn't you offer her an apple? 4. One of the students offered to fetch a dictionary. 5. He suggested/proposed going to the cinema but his wife refused. 6. My sister offered to cook dinner when she learnt that we couldn't cook. 7. I suggested/proposed that my guests make a tour of the city. 8. I suggest/propose going on a picnic. 9. We must do something. What can you suggest/propose? 10. I propose to begin translating the article tomorrow. 11. I saw that he had no pencil and offered him mine. 12. Why did he suggest/propose changing the subject of the conversation? 13. Why do you refuse to take what he offers you? 14. My son couldn't do the sum so I offered my assistance. 15. He always offers to settle the most difficult problems. 16. I am sure it was Nina who suggested/proposed having this party.

Вправа 66.

1. telling. 2. told. 3. tell. 4. said. 5. told. 6. tell. 7. tell. 8. says. 9. told. 10. told. 11. say. 12. tell; saying. 13. say. 14. said.

Вправа 67.

1. He told me that he was a farmer. 2. She said that she had already seen that film. 3. You never allow me to say a word. 4. Never tell secrets to a person who spreads gossip. 5. Tell Peter that I am waiting for him here. 6. The librarian told me to bring this book back today. 7. I saw him yesterday but he told me nothing about the meeting. 8. John refused to tell me her name. 9. She said she would go home. 10. Did you hear him tell the teacher that he would help us? 11. Does she always tell the truth? 12. The teacher says that our daughter is very capable. 13. Who said this phrase?

Вправа 68.

1. everybody. 2. all. 3. everything. 4. all. 5. everybody. 6. all. 7. everything. 8. all/everything. 9. everything. 10. everybody.

Вправа 69.

1. it's. it's, its. 2. it's. 3. it's. 4. its. it's. its. 5. it's, its. it's. it's, its. 6. it's. its. 7. its. 8. it's, its. its.

Вправа 70.

1. so. 2. so, so. 3. such. 4. so. 5. such. 6. such. 7. such. 8. such. 9. so. 10. so. 11. such. 12. such. 13. so. 14. such. 15. such. 16. so. 17. such.

Вправа 71.

1. another. 2. the others, other. 3. the other. 4. the other. 5. the others. 6. another. 7. the other. 8. another. 9. the other. 10. others.

Вправа 72.

1. I have three sisters. Ann is married, the others are still single. 2. The twins are so alike. I can't tell one from the other. 3. The post-office is on the other side of the street. 4. I have been to Kyiv, Ternopil and other cities of Ukraine. 5. Where are the other students? 6. Some people like such films, others don't. 7. Could you give me another orange? 8. Oleg failed Chemistry. The other students passed the exam.

Вправа 73.

1. either. 2. any. 3. either. 4. either. 5. any. 6. either. 7. either. 8. either. 9. any. 10. either. 11. any.

Вправа 74.

I. 1. a few. 2. few. 3. a few. 4. few. 5. a little. 6. little. 7. a little. 8. little. 9. few. 10. a little. 11. a few. 12. few. 13. little

Вправа 75.

1. fewer. 2. fewer. 3. less. 4. fewer. 5. less. 6. less. 7. less. 8. fewer. 9. less.

Вправа 76.

1. much. a lot of, many. 2. much. 3. many. 4. much, a lot of. 5. a lot of. 6. many. 7. much. 8. much. 9. a lot of. 10. much. 11. much.

Вправа 77.

1. neither. 2. neither. 3. none. 4. none. 5. neither. 6. none. 7. neither. 8. none. 9. neither.

Вправа 78.

1. Everyone/Everybody dreams of happiness. 2. None of them has/have ever been to London. 3. One of them kept me up. 4. Somebody must do it. 5. Anyone can learn to drive. 6. Any of my colleagues could go there immediately. 7. No one helped him. 8. One of you left the door open. 9. None of you was/were in the library in the morning. 10. Any of us can translate this article. 11. Each of us wishes you good luck.

Вправа 79.

1. not. 2. no. 3. no. 4. no. 5. not. 6. not. 7. no. 8. not. 9. not. 10. no.

Вправа 80.

1. It was her keys that she lost. 2. It's me that she hates./It's I whom she hates. 3. It's they who are here. 4. It was photos that she sent me. 5. It was yesterday that she sent me the

photos. 6. It's the words that I hate. 7. It's physics that he's studying. 8. It's you who are crazy.

Вправа 81.

1. herself. 2. by itself. 3. himself. 4. herself. 5. by yourself. 6. myself. 7. by themselves.

Вправа 82.

1. Have you read the book? – No, I've read only half of it. 2. Shall we get to the station in half an hour? 3. I want to buy one and a half kilograms of butter. 4. I have half a bottle of milk left. 5. I live half a kilometre from the station. 6. My belt is one and a half metres long. 7. I was in France two and a half years ago. 8. Will you give me half (of) the cake? 9. Half of the vegetables are bad. 10. He ate half the chicken. 11. Half of the fish is not fresh.

Вправа 83.

1. thirteen per cent. 2. one per cent. 3. eighteen and a half per cent. 4. fifty-five point nine per cent. 5. a/one hundred per cent. 6. eighty-seven point five per cent.

Вправа 84.

1. is. 2. need. 3. admit. 4. is/are.

Вправа 85.

1. The reason for flood was heavy rain. 2. They had reason to believe that she had been murdered. 3. The reason for my absence was my illness. 4. The reason why he was late was a strike on the railway. 5. There are many reasons why he refused to accept your invitation. 6. You have no reason to believe that I am dishonest. 7. He didn't tell us his reasons why he had divorced his wife. 8. What is your reason for leaving us?

Вправа 86.

1. Only by force could the door be opened. 2. Never before had the race been won by a Ukrainian athlete. 3. Scarcely had the plane taken off when smoke started to appear in the cabin. 4. Not a sound did she make as she crept upstairs. 5. On no account must this window be unlocked. 6. Not until after he retired did he think about having a holiday abroad. 7. Barely had he left the office when the telephone started ringing. 8. Seldom is the interior of the island visited by tourists. 9. No sooner had I stepped through the door Judith started asking me questions. 10. Only after they had finished eating did they get round to business. 11. In no way is the existence of extraterrestrial life confirmed by the report. 12. Little did she realize what would happen to her next.

Вправа 87.

1. (to). 2. -. 3. -. 4. -. 5. -. 6. -. 7. (to). 8. -. 9. to. 10. to. 11. to. 12. -. 13. -. 14. (to). 15. to.

Вправа 88.

1. The plate was too hot to touch. 2. The box was too heavy for the child to lift. 3. The grass was too wet to sit. 4. The light is too weak to read. 5. The case is light enough for your child to carry.

6. The ice was thick enough for us to walk. 7. The weather was too cold for the children to go for a walk. 8. The water was warm enough to swim. 9. The food was too spicy for the children to eat. 10. They were speaking too quietly for me to hear. 11. It was warm enough for us to swim.

Вправа 89.

1. Let's go fishing. 2. Did you go for a walk yesterday? 3. Do your friends often go hunting? 4. Last winter we often went skating. 5. I am planning to go swimming every day. 6. Did you go dancing last Saturday? 7. Will you go shopping? 8. Why not go jumping?

Вправа 90.

1. neither was. 2. so is. 3. neither did. 4. so can. 5. so do. 6. neither has. 7. neither does. 8. so does. 9. so must. 10. so were. 11. neither is. 12. so will. 13. neither should. 14. neither could. 15. so is.

Вправа 91.

1. Michael doesn't speak Ukrainian. – Neither do I. 2. She must take this medicine. – So must her child. 3. My wife likes to travel. – So does mine. 4. We are going to the theatre tonight. – So is Jane. 5. I don't like such music. – Neither does he. 6. He hasn't had breakfast. – Neither have they. 7. She can type. – So can I. 8. I knew the answer to this question. – So did he. 9. They won't go to Kyiv. – Neither shall I.

Вправа 92.

1. have heard. 2. have been. 3. came. 4. have drunk. 5. went. 6. have come. 7. took. 8. fell. 9. have asked.

Вправа 93.

1. One of my students sold me her ticket. 2. The USA is one of the largest countries in the world. 3. One of my friends lives next door. 4. One of her teachers thinks she should become a lawyer. 5. The woman told us about one of her daughters.

Вправа 94.

1. Why argue with him? 2. Why not have a rest if you are tired? 3. Why not take an aspirin? 4. Why watch the programme if it irritates you? 5. Why pay them? 6. Why not ring her up? 7. Why not come round to my house when you feel lonely? 8. Why smoke? 9. Why not give her some flowers? 10. Why take notice of him?

Вправа 95.

1. I don't suppose you're right. 2. I don't imagine we'll finish before nine o'clock. 3. I don't think you've met my sister. 4. I don't consider he'll be able to get there on time. 5. I don't think you remembered to water the flowers. 6. I don't believe she'll pass the exam. 7. I don't suppose you know where I live. 8. I don't think I'm good enough at maths.

Вправа 96.

1. I don't think they will phone you. 2. I don't think you have met my husband. 3. I don't believe the teacher will object to my absence. 4. I don't believe you are right. 5. I don't think that anyone will go to the concert. 6. I hope it won't rain. 7. I don't believe she will marry him. 8. I didn't imagine he would join us. 9. I don't think you understood my question.

Вправа 97.

1. She admitted her mistake to me. 2. She announced her decision to her delegates. 3. The scientists demonstrated their method to their colleagues. 4. Did you report the theft to your boss? 5. The surgeon demonstrated the new technique to his students. 6. She said nothing to me about the meeting.

Вправа 98.

1. I'll explain to the teacher why I am late for the lesson. 2. Dictate to the students the expressions they should learn. 3. The boy described to his friends the man who had sold him the hat. 4. Why didn't you explain to the stranger how to get to the Kosmos cinema? 5. Describe the girl to the police so that they can recognize her. 6. He suggested to us that we make a tour of the city. 7. Has he explained to you the rules of the game?

Вправа 99.

1. ... why they are moving to Shostka . 2. ... how tall Mary is? 3. ... when the next examination will take place? 4. ... how much it would cost to repair the bicycle? 5. ... why she failed to restore the order. 6. ... if she speaks English fluently. 7. ... what they were laughing at. 8. ... if you are revising for your exam. 9. ... what I can do for you. 10. ... why you hadn't looked up the meaning of that word in the dictionary. 11. ... where Peter had gone. 12. ... what time it was.

Вправа 100.

1. The teacher asked me how I felt. 2. The doctor asked me if I had had my blood tested. 3. I wonder why you have made up your mind to be a teacher. 4. Have you asked the waiter how much the dinner will cost? 5. I wonder where he studied English. 6. Ask him if he saw Oksana home. 7. I wonder why you don't allow your children to go barefoot. 8. My parents wanted to know if the film was worth seeing.

Вправа 101.

1. there. 2. there. 3. there. 4. there. 5. it. 6. there. 7. it. 8. it. 9. there. 10. it. 11. there. 12. it. 13. it. 14. there. 15. there. 16. it. 17. there. it. 18. there. 19. there. 20. it. it. 21. there. 22. there. it. 23. there. it.

Вправа 102.

1. which. 2. which. 3. what. 4. which. 5. what. 6. which. 7. which. 8. what. 9. which. 10. what. 11. which. 12. which. 13. which. 14. which. 15. what.

Вправа 103.

1. who. 2. which. 3. who. 4. which. 5. which. 6. who. 7. which. 8. who. 9. who. 10. who. 11.

which.

Вправа 104.

1. how. 2. what. 3. how. 4. how. 5. what. 6. how. 7. how. 8. how. 9. how. 10. what. 11. what.

Вправа 105.

1. What is the US national flag called? 2. How did you find him? 3. I believe we must tell the truth. And what do you think? 4. What is the London metro called? 5. How do you do it? 6. What is your name? 7. How did it happen? 8. What is she called at home?

Вправа 106.

1. Isn't health more important than money? 2. She is much more talented than her sister. 3. She looks much older than her sister, doesn't she? 4. The test was easier than we had thought. 5. It is colder today than it was yesterday. 6. Is this room much bigger than that one? 7. Our new house is much better than the old one. 8. This bicycle is more expensive than that one. 9. My brother is much older than I. 10. Why is the green dress cheaper than the blue one?

Вправа 107.

1. Have you not heard the announcement? 2. Are you not ready? 3. Do you not like this girl? 4. Will he not go to the seaside? 5. Were they not present at the meeting? 6. Has he not finished writing the composition? 7. Had he not lived in Riga before he moved to Poltava? 8. Have you not been waiting for an hour? 9. Are they not there? 10. Is he not a kind-hearted man?

Вправа 108.

1. to. 2. with. 3. with. 4. to. 5. to. 6. with. 7. with. 8. to. 9. with. 10. to. 11. with. 12. to. 13. with.

Вправа 109.

1. good. 2. carefully. 3. angrily. 4. nice. 5. angry. 6. suspiciously. 7. warm. 8. sweet. 9. strongly. 10. nice. 11. cold. 12. sour. 13. well. 14. delicious, terrible. 15. awful. 16. cheaply. 17. unhappy.

Вправа 110.

1. bored. 2. boring. 3. depressed. 4. exciting. 5. surprising. 6. disappointed. 7. confusing. 8. interesting. 9. depressing. 10. frightened. 11. embarrassing. 12. tiring.

Вправа 111.

1. may be. 2. maybe. 3. may be. 4. maybe. 5. may be. 6. may be. 7. may be. 8. may be. 9. maybe. 10. maybe. 11. may be. 12. maybe. 13. maybe. 14. may be. 15. maybe.

Вправа 112.

1. yet. 2. already. 3. already. 4. yet. 5. already. 6. already. 7. already. 8. already. 9. yet. 10. yet. 11. yet.

Вправа 113.

1. has gone out. 2. heard. 3. have told. 4. was. 5. have moved in. 6. have sold. 7. have had. 8. saw. 9. has been.

Вправа 114.

1. either. 2. either. 3. too. 4. too. 5. too. 6. either. 7. either. 8. too. 9. either. 10. too. 11. either. 12. either. 13. too. 14. either. 15. either. 16. too. 17. either.

Вправа 115.

1. My sister bought a fifteen-piece tea-set. 2. My friend has just bought his daughter a six-speed bicycle. 3. We live in a five-storey building. 4. I am going to see a two-act play. 5. He bought a twelve-shelf bookcase. 6. I am looking for twelve-dollar shoes. 7. We have two-hour lessons. 8. I must write a ten-page report. 9. There is a three-hundred-year old building in the town.

Вправа 116.

1. We were tired after two hours' walk. 2. My son was given two days' leave. 3. Last year I had two weeks' holiday. 4. We met after ten years' separation. 5. He ruined the results of a week's work. 6. The train left after an hour and a half's delay.

Вправа 117.

1. has increased. 2. go. 3. is. 4. are. 5. were. 6. has decreased. 7. run. 8. are.

Вправа 118.

1. that. 2. that. 3. what. 4. what. 5. that. 6. that. 7. what. 8. what. 9. that, what. 10. what. 11. that. 12. what.

Вправа 119.

1. My friend, who is the best student in our class, wants to become a lawyer. 2. The book which I borrowed from the library last week is very interesting. 3. What is the name of the blonde girl who came in just now? 4. Boris, whom you met last week, is leaving for Uman tonight. 5. Where is the book which I bought this morning? 6. A man, whom I had never seen before, said he knew me. 7. My mother, who is over 60, still plays table-tennis. 8. Grammar, which you don't like very much, can help you (to) speak and write good English. 9. Jane is the woman who is going to China next week. 10. I like the cat which belongs to our new neighbour.

Вправа 120.

1. so that. 2. so that. 3. so as. 4. so that. 5. so as. 6. so as. 7. so that. 8. so that. 9. so as. 10. so that.

Вправа 121.

1. The police are still looking for this criminal. 2. Is it true that cattle are being sold at low prices? 3. Where is my money? – It is in your bag. 4. Measles is a catching disease. 5. Bad news always comes first. 6. Where is that three thousand that I brought yesterday? 7. Fifteen kilometres is a very long distance to walk. 8. Twenty years is a long time, but I remember everything perfectly. 9.

Wasn't physics your favourite subject?

Вправа 122.

1. Aren't you going to the cinema tonight? – Yes, I am. 2. She hasn't been to London, has she? – No, she hasn't. 3. Haven't you got an umbrella? – Yes, I have. 4. You haven't revised the rules of usage of this tense. – No, I haven't. 5. Didn't you hear the question? – Yes, I did. 6. Ukraine doesn't border on Slovakia, does it? – Yes, it does. 7. You don't know him. – Yes, I do. 8. Don't you want to go on a picnic? – Yes, I do. 9. You haven't cleaned your room. – No, I haven't.

Вправа 123.

1. Are there any people at the entrance? 2. This is the slowest means of travelling. 3. He is studying the customs of the peoples of Central Asia. 4. Your advice is always clever. 5. Gossip spreads so quickly. 6. Her hair is so beautiful. 7. I have never heard about this means of travelling.

Вправа 124.

1. –. 2. –. 3. –. 4. –. 5. –. 6. –. 7. –. 8. –. 9. –. 10. a. 11. –. 12. the. 13. a. 14. –. 15. –. 16. –. 17. –. 18. the. 19. –. 20. –, the. 21. –.

Вправа 125.

1. from, to/till. 2. on. 3. on, –. 4. in. 5. at. 6. –. 7. on. 8. at. 9. on. 10. in. 11. in. 12. –. 13. on. 14. in. 15. –, –. 16. –. in. 17. between. 18. on. 19. in. 20. in. 21. on. 22. –. 23. for, during.

Вправа 126.

1. These spare parts have a two-year guarantee. 2. Eighty percent of Americans were against that decision. 3. Ten kilometres is a very long distance. 4. I want you to explain to your parents why you didn't pass your exam. 5. It is the first time I have heard about it. 6. I don't think my mother will let me go out with him. And what do you think? 7. You don't know what happened to Peter last week, do you? – Yes, I do. 8. Two pages of this textbook are missing. Please, give me another textbook. – Here you are. 9. Father doesn't allow taking his things without permission. 10. We stopped there to have a cup of coffee. 11. I can't afford to buy such an expensive thing. 12. You told your pupils to do seven exercises and they did none. 13. Have you heard them tell jokes? 14. Ask him when he got acquainted with your wife. 15. You should have your lungs X-rayed every two years. 16. I am not used to getting bad marks. 17. Do you often go swimming? 18. There was a woman who liked to gossip about her neighbours. 19. Which subject do you like more: English or Mathematics? 20. Don't you know this man?/Do you not know this man? 21. Your boyfriend is so tall. 22. Speak distinctly so that we can understand you. 23. Let me say a word. 24. Remember to buy a loaf of bread./Don't forget to buy a loaf of bread. 25. Do you remember going on an excursion to Kanev? 26. He was made to tell the truth. 27. This boy cannot behave himself. 28. Congratulations on getting married. 29. The children themselves made these presents. 30. First give him something to

eat and then scold him. 31. All my friends are in the fourth year now. 32. You are always leaving your textbooks at home! 33. Please, find out how to get to the History Museum. 34. They said they had been learning English since the beginning of the year. 35. At first I felt ill at ease but his friendly manner helped me to forget that I was not at home. 36. Just look at these dresses made of silk! 37. I suggest we stop making plans and begin to work/working. 38. Ada Rohovtseva's acting made a great impression on the audience. 39. Only half (of) the students take part in sports competitions. 40. The patient feels worse than usual. 41. The woman who let rooms to students was hostile to me. 42. I used to practise playing the violin every day. 43. His advice is clever as usual. 44. I do not like to listen/listening to such radio programmes either. 45. There are two pens in the box. Which may I take? – Either. 46. Did she agree to your proposal then? 47. This soup tastes really wonderful. 48. Is the station far from here? – Yes, a long way. 49. Why not go hunting? 50. I'll be in the lab from 9 o'clock. 51. It's the first time I have seen you here.

Вспомогательные глаголы 127.

1. When we lived in the village, we used **to grow** our own vegetables. 2. **Maybe** you do not remember me. 3. I can't afford **to stay** at the Ritz. 4. I suggest **(that) you (should) use** a better dictionary. 5. I'm afraid that I have **made** a mistake. 6. It was the third time I **had seen** the film. 7. Have you finished **cooking** dinner? 8. Come round to my house tonight and **bring** a friend with you if you like. 9. She isn't used to **doing** the washing up. 10. We'd like to congratulate you **on** getting engaged. 11. Please, stop **making** that noise, it's driving me mad. 12. The artist **said** that he thought the picture was going very well. 13. I met an old friend, **who** told me all about the book he had just read. 14. They made him **believe** he was in England. 15. You look **beautiful**. 16. What **lovely weather**! 17. The teacher explained **to** us how to correct mistakes. 18. It's **such** an awful day! 19. I'm not feeling well, **either**. 20. I have a **six-year** old daughter. 21. The training department is **a long way** from here. 22. He always **says** the same thing! 23. I totally **agree** with you. 24. **I don't think John is coming**. – **Neither do I**. 25. The directions are easy **to follow**. 26. I didn't hear you **come in**. 27. He had a chance to **get acquainted** with the girl. 28. I **told** Dan to send them a telegram. 29. It was **good luck** that I was there. 30. He can't have failed **to wish her a happy birthday**. 31. Why not **join** them? 32. The police **haven't** caught the murderer yet. 33. I am tired after **two hours'** examination./ I am tired after a **two-hour** examination. 34. There was **not** any hope to get a better job. 35. Every game has **its** rules. 36. **There** was a meeting yesterday. 37. The teacher asks you **where you live**. 38. **Did you have** to see the doctor? 39. **What** do you call it? 40. I am sure that something has happened **to** him. 41. Don't you want to go **skating**? 42. You'll see her in **half an hour**. 43. I felt **happy that day**. 44. This task is **much** easier than that one. 45. My sister dreams **of marrying** a rich man. 46. We caught the 7.30 train **as usual**. 47. Our **History** Museum is not far from the centre. 48. **At first** I wanted to tell him the truth, but **then** I changed my mind. 49. You

can't have **left** your report in the cafe. 50. When I was in the second **year I used** to work in the library. 51. She was always kind **to** me. 52. **Which** room may I choose – yours or your father's? 53. The people who **live** here are friendly. 54. Is that all **that** you want? 55. We all look forward to **going** to Italy. 56. I left early **so as** to get to the station on time. 57. Why didn't you follow my **advice**? 58. There **is** no money in the drawer. 59. The teacher was concerned about her pupils' **knowledge**. 60. What is the reason **for** his strange behaviour? 61. Fifty dollars **is** a large sum. 62. Were there many **people** in the meeting? 63. Eighty **per cent** of our students live in hall. 64. A large number of people **are** homeless now. 65. **Neither** of his two brothers speaks English. 66. I tried **opening** the window. But it was as stuffy outside as it was inside. 67. I stopped **smoking** after I had divorced her. 68. Who gave you **permission** to enter the room? 69. Which of the two books would you like to have? – **Either**. 70. Some people like it, **other** people hate it. 71. Why don't you allow **playing** with this ball? 72. I like this restaurant. **As for Mary**, she prefers takeaways. 73. She can't know English better **than** you. 74. He **lay** quietly. 75. Don't **raise** your hat. 76. Your son has made **good progress**. 77. How long has he been kept **in prison** for his theft? 78. What did you do **in** your last lesson? 79. She likes to spread **gossip** about her neighbours. 80. **At first** the driver didn't want to answer my questions, but **in the end** he became very talkative.

ДОДАТКИ

Додаток 1. ЯК ПРАВИЛЬНО ЧИТАТИ І ПИСАТИ ЧИСЛІВНИКИ

1. У британському варіанті англійської мови 0 звичайно читається **nought** (в американському варіанті – **zero**).

Коли мова йде про температуру, 0 читається **zero**:

It is ten degrees above zero.

Когда мова йде про футбол, 0 читається **nil** (в американському варіанті – **zero**):

Manchester United won 4–0 (four – nil).

У великому тенісі і настільному тенісі 0 читається **love**:

She leads 3–0 (three – love).

У телефонних номерах, банківських рахунках 0 читається “oh”:

My account number is 45306 (four five three oh six).

2. При читанні складених числівників у межах кожних трьох розрядів перед десятками (а якщо їх немає, то перед одиницями) вживається сполучник **and**:

326 three hundred and twenty-six

1609 one thousand, six hundred and nine

250,537 two hundred and fifty thousand, five hundred and thirty-seven

1,984,876 one million, nine hundred and eighty-four thousand, eight hundred and seventy-six

254,000,000 two hundred and fifty-four million

В американському варіанті англійської мови складені числівники звичайно читаються без сполучника **and**:

119 one hundred nineteen

9025 nine thousand twenty-five

3. При позначенні кількісних числівників від 9999 і вище за допомогою цифр кожні три розряди (справа наліво) відділяються комами або пробілами:

5,004,973 або *5 004 973*.

При позначенні за допомогою цифр кількісних числівників від 1000 до 9999 використовувати кому або пробіл не обов'язково:

1609 або *1,609* або *1 609*.

4. При написанні числівників від 21 до 29, від 31 до 39, від 41 до 49 словами, між десятками і наступними за ними одиницями ставиться дефіс:

I have twenty-five books by this author.

5. Числівники **hundred, thousand, million** в однині завжди вживаються з неозначеним артиклем **a** або числівником **one**. В тих випадках, коли числівники **hundred, thousand, million** виражають кругле число і коли після них стоїть сполучник **and**, вони можуть вживатися як з неозначеним артиклем **a**, так і з числівником **one**:

146 a/one hundred and forty-six

1000 a/one thousand

1048 a/one thousand and forty-eight

У неофіційних ситуаціях спілкування перевага надається неозначеному артиклю **a**, в офіційних ситуаціях спілкування вживається числівник **one**:

I have saved a million.

The expedition lasted one hundred days.

В інших випадках числівники **hundred, thousand, million** вживаються з числівником **one**:

1100 one thousand, one hundred

1146 one thousand, one hundred and forty-six.

6. Числівники **dozen, hundred, thousand, million** не мають закінчення **-s**, коли перед ними стоять кількісні числівники **two, three** тощо, а також слова **several, a few** тощо:

Could I have two dozen eggs?

The car costs two million dollars.

There were three thousand people in the square.

I have spent several hundred dollars so far.

Проте **dozen, hundred, thousand, million** приймають закінчення **-s** у тих випадках, коли вони виражають неозначену кількість сотен, тисяч, мільйонів і після них вживаються іменники з прийменником **of** (у цьому випадку **dozen, hundred, thousand, million** перетворюються в іменники):

They've got dozens of eggs.

I could see thousands of people in the street.

I've told you so hundreds of times.

7. Числівники від ста і вище можуть читатися різними способами:

360 { *three hundred and sixty*
three sixty
three six oh

8. Числівники 1100, 1200, 1300, 1400, 1500, 1600, 1700, 1800, 1900 часто читаються “eleven hundred”, “twelve hundred” тощо, замість “one thousand, one hundred”, “one thousand,

two hundred” тощо.

9. Прості дроби читаються таким чином:

$1/2$ – *a/one half*

$2/3$ – *two thirds*

$1/3$ – *a/one third*

$1\ 1/2$ – *one and a half*

$1/4$ – *a/one quarter*

$5\ 3/10$ – *five and three tenths*

$1/6$ – *a/one sixth*

Складні дроби читаються так:

$31/509$ – *thirty one over five hundred and nine*

$5/321$ – *five over three-two-one*

10. При позначенні десяткових дробів цифрами, ціла частина відділяється від дробової крапкою, а не комою: 58.9.

При читанні десяткових дробів кожна цифра читається окремо. Крапка, яка відділяє цілу частину від дробової, читається **point**. Нуль читається **nought** (в американському варіанті англійської мови – **zero**):

0.5 – *(nought) point five (AmE: zero point five)*

1.33 – *one point three three*

5.07 – *five point nought seven*

67.93 – *sixty-seven point nine three*

11. При читанні телефонних номерів кожна цифра називається окремо. Нуль читається “oh” (в американському варіанті англійської мови – **zero**). Коли одна й та сама цифра повторюється, вживається слово **double**:

13107 *one three one oh seven*

48355 *four eight three double five*

56642 *five double six four two/five six six four two*

12. При читанні імен королів, королев, царів і цариць вживаються порядкові числівники:

Catherine II *Catherine the Second*

Henry VIII *Henry the Eighth*

Peter I *Peter the First*

13. Міри довжини читаються таким чином:

My room is 3m x 4.5m (three metres by four and a half (metres)).

My kitchen is 3m x 3m (three metres by three metres/three metres square).

14. Грошові суми читаються таким чином:

1p *one penny* (у неофіційних ситуаціях спілкування “one p”)

5p *five pence* (у неофіційних ситуаціях спілкування “five p”)

<i>£3.75</i>	<i>three pounds seventy-five</i>
<i>1C</i>	<i>one cent</i>
<i>25C / \$.25</i>	<i>twenty-five cents</i>
<i>\$3.95</i>	<i>three dollars ninety-five</i>

Додаток 2. ЯК ПРАВИЛЬНО НАЗИВАТИ І ПИСАТИ ДАТИ

В англійській мові дати називаються і пишуться по-різному.

Є кілька способів написання дат:

1st September 1993

September 1st 1993

1st September, 1993

September 1st, 1993

Букви **-st**, **-nd**, **-rd**, **-th** після цифр, які означають день, можна опускати:

1 September 1993

September 1, 1993

1 September, 1993

September 1, 1993

Назви днів і місяців можуть скорочуватися:

Sunday – Sun.

January – Jan.

Monday – Mon.

February – Feb.

Tuesday – Tues.

March – Mar.

Wednesday – Wed.

April – Apr.

Thursday – Thurs.

August – Aug.

Friday – Fri.

September – Sept.

Saturday – Sat.

October – Oct.

November – Nov.

December – Dec.

При написанні дати звичайно дотримується така послідовність – “день, місяць, рік”. (Американці пишуть дату в іншій послідовності – “місяць, день, рік”).

Дата може бути повністю написана цифрами:

6.4.93 або *6/4/93* = *6 April 1993* (британський варіант англійської мови)

6.4.93 або *6/4/93* = *June 4, 1993* (американський варіант англійської мови)

Англійці читають дати двома способами:

The first of September, nineteen ninety-three.

September the first, nineteen ninety-three.

(Американці читають дати таким чином: *September first, nineteen ninety-three.*)

Зверніть увагу на те, що при написанні дати означений артикль **the** і прийменник **of** звичайно опускаються. Тобто, слід говорити: “*I came to Kyiv on the first of September*”, проте слід писати: “*I came to Kyiv on 1st September*”. Виняток складають ті випадки, коли опущено назву місяця:

Can we make a meeting on the 20th?

Роки читаються таким чином:

921 – nine hundred and twenty-one або *nine twenty-one*;

1900 – nineteen hundred;

1057 – ten hundred and fifty-seven або ten fifty-seven;

1909 – nineteen hundred and nine або nineteen nine або nineteen oh nine;

2000 – (the year) two thousand;

2009 – two thousand and nine.

При позначенні історичних дат можуть вживатися скорочення **AD** (після різдвя Христова) і **BC** (до різдвя Христова). Скорочення **AD** може стояти як перед позначенням року або століття, так і після нього: *1650 AD, AD 1653-57*. Скорочення **BC** завжди ставиться після позначення року або століття: *1500 BC*.

Додаток 3. ЯК ПРАВИЛЬНО НАЗИВАТИ ЧАС

Спитати, котра година, можна різними способами:

What time is it?

What's the time?

Can/Could you tell me the time?

Have you got the time?

Називати час також можна різними способами. Звичайно час називають таким чином:

06:00 або 18:00 *It's six (o'clock).*

06:07 або 18:07 *It's seven minutes past six.*

06:15 або 18:15 *It's (a) quarter past six.*

06:25 або 18:25 *It's twenty-five (minutes) past six.*

06:30 або 18:30 *It's half (past) six.*

06:45 або 18:45 *It's (a) quarter to seven.*

06:50 або 18:50 *It's ten (minutes) to seven.*

06:57 або 18:57 *It's three minutes to seven.*

Слово **minutes** у позначеннях часу може опускатися, якщо число, яке йому передує, ділиться на 5. **O'clock** вживається тільки в тих випадках, коли не вказані хвилини. В неофіційних ситуаціях спілкування **past** після **half** може опускатися.

В американському варіанті англійської мови замість **past** часто вживається **after**, а замість **to** – **of**:

AmE: It's five after six. (=BrE: It's five past six.)

AmE: It's five of seven. (=BrE: It's five to seven.)

Щоб уточнити, про який час доби йде мова, вживаються вирази **in the morning**, **in the afternoon**, **in the evening** тощо:

It's three o'clock in the morning.

It's three o'clock in the afternoon.

It's seven o'clock in the evening.

It's eleven o'clock at night.

It's twelve noon.

It's twelve o'clock at night.

It's midday.

It's midnight.

На письмі вживаються скорочення **A. M./a. m.** (між північчю і полуднем) і **P. M./p. m.** (між полуднем і північчю):

The meeting will be held at 2 p. m.

У позначеннях часу вживаються або скорочення **A.M./P.M.**, або **o'clock** :

The meeting will be held at 9 o'clock (in the morning).

The meeting will be held at 9 a. m.

The meeting will be held at 9:00 a. m.

Коли час зчитується з електронного годинника, спочатку називають години, а потім ХВИЛИНИ:

08:07 або 20:07 *It's eight oh seven.*

08:15 або 20:15 *It's eight fifteen.*

08:30 або 20:30 *It's eight thirty.*

08:57 або 20:57 *It's eight fifty-seven.*

В розкладах руху транспорту і оголошеннях час називається таким чином:

07:00 (oh) seven hundred hours

09:30 (oh) nine thirty

12:00 twelve hundred hours

15:15 fifteen fifteen

19:40 nineteen forty

23:06 twenty-three oh six

The plane arrives at 16:00 (sixteen hundred hours).

You may take the nineteen oh five flight.

Додаток 4. ЛЕКСИЧНІ РОЗБІЖНОСТІ МІЖ БРИТАНСЬКИМ І АМЕРИКАНСЬКИМ ВАРІАНТАМИ АНГЛІЙСЬКОЇ МОВИ

Британський варіант

abseil
aerial
accelerator
action replay
aeroplane
American football
anorak
anticlockwise
anywhere
apartment block
appointment book
aquaplane
assault course
athletics
aubergine
autumn
baking tray
banknote
bath
(to) bath
bedside table
bill
biscuit
bleeper
blind
blinkers
blood group
blowlamp
bonnet
bookshop
braces

Американський варіант

rappel
antenna
gas pedal
instant replay
airplane
football
parka
counterclockwise
anyplace
apartment house/building
diary
hydroplane
obstacle course
track and field
eggplant
fall
cookie sheet
bill
bathtub
(to) bathe
nightstand
check
cookie
beeper
(window) shade
blinders
blood type
blowtorch
hood
bookstore
suspenders

breakdown truck	towtruck
buggy	stroller
burgle	burglarize
cake tin	cake pan
callipers	braces
camp bed	cot
campsite	campground
canteen	cafeteria
car park	parking lot
caravan	trailer
carriage	car
cashier	teller
cat flap	pet door
catapult	slingshot
catwalk	runway
centenary	centennial
(to) change	(to) break
changing room	locker room
chat show	talk show
cheeky	sassy
chemist	pharmacist
chemist's	pharmacy, drugstore
chest of drawers	dresser, bureau
chimney stack	smokestack
chips	French fries
chiroprapist	podiatrist
chopping board	chopping block
cinema	movie theatre
clean one's teeth	brush one's teeth
clever	smart
clingfilm	plastic wrap
clip	punch
cloakroom	checkroom
clothes-peg	clothes-pin
compost heap	compost pile

conditioner	softener
conservatoire	conservatory
cooker	stove, range
cookery book	cookbook
corn	wheat
cot	crib
cotton	thread
cotton bud	Q-tip
courgette	zucchini
credit account	charge account
crisps	chips
cupboard	closet
current account	checking account
curriculum vitae, CV	resume
demist	defog
dialling code	area code
docker	longshoreman
draught	draft
draughts	checkers
drawing-pin	thumbtack
dressng gown	robe
drink driving	drunk driving
dual carriageway	divided highway
dummy	pacifier
dungarees	overalls
dustbin	garbage can
dustman	garbage collector
engaged	busy
estate agent	real estate agent, realtor
exclamation mark	exclamation point
extra time	overtime
film	movie
financial year	fiscal year
flat	apartment
flatmate	roommate

football	soccer
form	grade
fringe	bangs
full stop	period
garden	yard
gear stick	gear shift
greaseproof paper	waxed paper
grill	broil
gritter	salt truck
ground floor	first floor
guard	conductor
hair slide	barrette
hall (of residence)	dorm(itory)
handbag	purse
head master/mistress/teacher	principal
hen night	bridal shower
hire	rent
hire-purchase	installment plan
hoarding	billboard
holdall	carryall
holiday	vacation
holidaymaker	vacationer
hire	rent
identification parade	line-up
ill	sick
indicator	turn signal
in tray	inbox
interval	intermission
inverted comma	quotation mark
invigilator	proctor
jug	pitcher
jumble (sale)	rummage (sale)
jumper	sweater
kerb	curb
knickers	panties

ladder (in clothes)	run (in clothes)
ladybird	ladybug
lead	cord
let	rent ((out)
letterbox	mailbox
license plate	number plate
lift	elevator
litterbin	trash can
little finger	pinkie, pinky
loading bay	loading dock
local authority	local government
long-sighted	far-sighted
lorry	truck
lost property	lost and found
lucky dip	grab bag
main road	highway
maize	corn
mark	grade
market garden	truck garden
marrow	squash
marriage guidance	marriage counseling
maths	math
mean	stingy
merchant navy	merchant marine
mileometer, milometer	odometer
mince	ground beef
mincer	meat grinder
mixed	coed
mobile	cell
mobile home	trailer
mobile phone	cellular phone, cell phone
motorway	expressway, freeway
mum	mom
nappy	diaper
newsflash	news bulletin

newsreader	newscaster
nasty (of a person)	mean
night safe	night depository
nil	nothing
note	bill
notice board	bulletin board
noughts and crosses	tick-tack-toe
nowhere	noplace
number off	count off
number plate	license plate
off-licence	liquor store
off the peg	off the rack
old age pension	social security
open sandwich	open-faced sandwich
operating theatre	operating room
optician	optometrist
out tray	outbox
overalls	coveralls
packed lunch	box lunch
packet	package
paddle	wade
pants	underpants/shorts
patience	solitaire
paraffin	kerosene
parcel	package
part exchange	trade in
pavement	sidewalk
paying-in slip	deposit slip
pay packet	paycheck
pay rise	pay raise
pay slip	pay stub
peak	visor
pedestrian crossing	crosswalk
pedestrian precinct	pedestrian mall
peg	clothespin

pen friend	pen pal
people carrier	mini-van
pepper pot	pepper shaker
petrol	gas, gasoline
petrol station	gas station
physiotherapist	physical therapist
physiotherapy	physical therapy
pigsty	pigpen
pinafore	jumper
pip	seed
pitcher	jug
plait	braid
plaster	bandaid
playground	school yard
play truant	play hooky
plimsoll	sneaker
pneumatic drill	jack hammer
pocket money	allowance
polo neck	turtle neck
pony-trekking	pack trip
porridge	oatmeal
post	mail
postbox	mailbox
postcode	zip code
postman	mailman, letter carrier
power cut	power outage
power point	outlet
pram	baby-carriage, buggy
press-up	push-up
pressurize	pressure
primary (school)	elementary (school)
prise	pry
privy	outhouse
prompt	sharp
propelling pencil	mechanical pencil

provisional licence	learner's permit
pub	bar
pub crawl	bar hop
public toilet	restroom
public prosecutor	district attorney
pull-up	chin-up
punchbag	punching bag
puncture	flat
puppy fat	baby fat
purse	change purse, wallet
pushchair	stroller
quad bike	four wheeler
queue	line
queue up	line up
quieten (up)	quiet (up)
racecourse	racetrack
railway	railroad
ready, steady, go!	get ready, get set, go!
recorded delivery	certified mail
redundancy pay	severance pay
reef knot	square knot
refectory	cafeteria
return (ticket)	round-trip (ticket)
reverse	back up
reverse the charges	call someone collect
revise	review, study
rick	wrench
(to) ring up	(to) call (up)
ring-pull	pull tab
ring road	beltway
rock pool	tide pool
roof-rack	luggage rack
round	around
roundabout	traffic circle
rowing boat	rowboat

rubber	eraser
rubbish	garbage, trash
rucksack	backpack
sachet	packet
safety catch	safety
sailing boat	sailboat
saloon (car)	sedan
salt cellar	salt shaker
sandpit	sandbox
sawmill	lumbermill
S-bend	S-curve
seesaw	teeter-totter
self-raising flour	self-rising flour
shareholder	stockholder
shop	store
shop assistant	sales clerk
shorthand typist	stenographer
shortsighted	nearsighted
side light	parking light
silencer	muffler
single (ticket)	one-way (ticket)
slip road	ramp, off-ramp, on-ramp
skimmed milk	skim milk
skipping rope	jump rope
sleeping partner	silent partner
snigger	snicker
Sod's law	Murphy's law
soft toy	stuffed toy
somewhere	someplace
soya	soy
spatula	tongue depressor
speciality	specialty
spring onion	scallion, green onion
stag night	bachelor party
standard lamp	floor lamp

stock cube	bouillon cube
sump	oil pan
supply teacher	substitute teacher
surgical spirit	rubbing alcohol
surname	last name, family name
sweet	dessert
sweet	candy
swing door	swinging door
takeaway	takeout
tap	faucet
tarmac	blacktop
taxi rank	cabstand
teaching practice	student teaching
tea-towel	dish-towel
telegraph pole	telephone pole
telltale	tattletale
terraced house	row house
tick	check
tights	pantyhose
till	cash register
timetable	schedule
tin, tin can	can
tin	pan
titbit	tidbit
toilet	bathroom, rest room
top table	head table
torch	flashlight
toss (a coin)	flip (a coin)
tout	scalp
tower block	high-rise
town centre	downtown
trade union	labor union
trainers	sneakers
tram	streetcar
trolley	cart

trousers	pants
tights	pantyhose, pantihose
truncheon	nightstick
underground	subway
underpants	shorts
undertaker	mortician
unit trust	mutual fund
veranda	porch
vest	undershirt
vet, veterinary surgeon	veterinarian
waistcoat	vest
wastepaper basket	wastebasket
weatherboard	clapboard
wheel clamp	boot
wholemeal bread/flour	whole wheat bread/flour
windscreen	windshield
wing mirror	side-view mirror
zebra crossing	crosswalk
zip	zipper

Додаток 5. ПУНКТУАЦІЯ ПРИ ПРЯМІЙ МОВІ

Пряма мова береться з обох боків у двійні або одинарні лапки. Проте, на відміну від української мови, лапки ставляться на лінії верхнього зрізу рядка як перед початком, так і після завершення прямої мови:

The man shouted, ‘The road is closed.’ / The man shouted, “The road is closed.”

На відміну від української мови, в лапки беруться не тільки знак питання, знак оклику і трикрапка, але також кома і крапка:

‘Couldn’t you work for Labour in another constituency?’ says Helen. (D. Lodge)

‘Stop chattering!’ cried Frodo. (J.R.R. Tolkien)

‘Well, I could ...’ Laetitia says, drawling the last word. (D. Lodge)

‘Like, and yet unlike,’ muttered Gimli. (J.R.R. Tolkien)

‘Hello,’ he says. ‘Come and get another drink.’

На відміну від української мови, після слів, які вводять пряму мову, звичайно ставиться кома. Проте перед довгим текстом прямої мови може стояти, як і в українській мові, двокрапка:

On impulse I said, ‘Janit? Say spearmint.’ (M. Amis)

You say to yourself: “Who am I that I should bother my head about this, that, and the other? Perhaps it’s only because I’m a conceited prig. Wouldn’t it be better to follow the beaten track and let what’s coming to you come?” (W. S. Maugham)

ЛІТЕРАТУРА

1. Aarts, B. (2011). *Oxford Modern English Grammar*. Oxford University Press.
2. Arbekova, T. I. (1990). *Correct English for Everyday Use* (2nd ed.). Vysshaya Shkola.
3. Azar, B. S., & Hagan, S. A. (2011). *Fundamentals of English Grammar* (4th ed.). Pearson.
4. Benson, M., Benson, E., & Ilson R. (1990). *The BBI Combinatory Dictionary of English: Special Edition*. Russkiy Yazyk.
5. Butterfield, J. (Ed.) (2016) *Fowler's Concise Dictionary of Modern English Usage* (3rd ed.). Oxford University Press.
6. Chalker, S. (1984). *Current English Grammar*. Macmillan Publishers Ltd.
7. Greenbaum, S. (1996). *The Oxford English Grammar*. Clarendon Press.
8. Gupta, S. M. (2019). *Current English Grammar and Usage*. PHI Learning Private Limited.
9. *Longman Collocations Dictionary and Thesaurus* (6th ed.). (2013). Pearson Education.
10. *Longman Dictionary of American English* (5th ed.). (2014). Pearson ELT.
11. *Longman Dictionary of Contemporary English* (5th ed.). (2014). Pearson ELT.
10. McIntosh, C., Francis, B., & Poole R. (2009). *Oxford Collocations Dictionary: for students of English* (2nd ed.). Oxford University Press.
11. *Oxford Advanced Learner's Dictionary* (9th ed.). (2015). Oxford University Press.
12. Povey, J. (2008). *Get It Right*. Anthology Publishers.
13. Povey, J., & Walshe, I. (1982). *An English Teacher's Handbook of Educational Terms* (2nd ed.). Vysshaya Shkola.
14. Swan, M. (2005). *Practical English Usage* (3rd ed.). Oxford: Oxford University Press.
15. Turton, N. B., & Heaton J. B. (1996). *Longman Dictionary of Common Errors* (2nd ed.). Pearson.

ЗМІСТ

ПЕРЕДМОВА	3
Перевірте себе	5
ЛЕКСИЧНІ ПОМИЛКИ	10
<i>ADVICE</i> ЧИ <i>ADVISE</i> ? <i>PRACTICE</i> ЧИ <i>PRACTISE</i> ?	10
<i>AGO</i> ЧИ <i>BEFORE</i> ?	10
<i>ALONE</i> ЧИ <i>LONELY</i> ?	11
<i>AMONG</i> ЧИ <i>BETWEEN</i> ?	12
<i>AT, IN</i> ЧИ <i>ON</i> ? (у просторовому значенні)	12
<i>AT, IN</i> ЧИ <i>ON</i> ? (у часовому значенні)	15
<i>AT THE END</i> ЧИ <i>IN THE END</i> ?	17
<i>BESIDE</i> ЧИ <i>BESIDES</i> ?	18
<i>BESIDES</i> ЧИ <i>EXCEPT</i> ?	18
<i>BORROW</i> ЧИ <i>LEND</i> ?	19
<i>BRING</i> ЧИ <i>TAKE</i> ?	20
<i>BY</i> ЧИ <i>UNTIL</i> ?	20
<i>COME</i> ЧИ <i>GO</i> ?	21
<i>CONGRATULATE</i> І <i>CONGRATULATIONS</i>	22
<i>COOK</i> ЧИ <i>COOKER</i> ?	23
<i>COURSE</i> ЧИ <i>YEAR</i> ?	23
<i>DO</i> ЧИ <i>MAKE</i> ?	24
<i>DURING, FOR, FROM</i> ЧИ <i>SINCE</i> ?	26
<i>FAR</i> ЧИ <i>A LONG WAY</i> ?	28
<i>FIRST</i> ЧИ <i>AT FIRST</i> ?	29
<i>FORGET</i> ЧИ <i>LEAVE</i> ?	29
<i>HEAR</i> ЧИ <i>LISTEN</i> ?	30
<i>HISTORIC, HISTORICAL</i> ЧИ <i>HISTORY</i> ?	30
<i>ILL</i> ЧИ <i>SICK</i> ?	31
<i>KNOW, LEARN, FIND OUT</i> ЧИ <i>GET TO KNOW</i> ?	32
<i>LAY</i> ЧИ <i>LIE</i> ? <i>RAISE</i> ЧИ <i>RISE</i> ?	33
<i>LOOK AT, SEE</i> ЧИ <i>WATCH</i> ?	33
<i>LOOK HERE!</i>	34
<i>MADE FROM</i> ЧИ <i>MADE OF</i> ?	35
<i>PASS</i> ЧИ <i>TAKE</i> ?	36

<i>PERSONS</i> ЧИ <i>PEOPLE</i> ?	36
<i>PLAY</i> ЧИ <i>ACT</i> ?	37
<i>PLEASE</i>	37
<i>SHADE</i> ЧИ <i>SHADOW</i> ?	38
<i>SPECTATORS</i> ЧИ <i>AUDIENCE</i> ?	38
<i>SPORT</i> ЧИ <i>SPORTS</i> ?	39
<i>TERRIFIC</i>	40
<i>THAN</i> ЧИ <i>THEN</i> ?	40
<i>THEATRE</i> ЧИ <i>COMPANY</i> ?	41
<i>USUAL</i> ЧИ <i>USUALLY</i> ?	41
<i>VERY</i> ЧИ <i>TOO</i> ?	42
<i>WHAT ABOUT</i> ЧИ <i>AS FOR</i> ?	42
<i>WHAT IS HE LIKE? WHAT DOES HE LOOK LIKE? HOW DOES HE LOOK?</i>	43
ЛЕКСИКО-ГРАМАТИЧНІ ПОМИЛКИ	45
АРТИКЛІ	45
ВЖИВАННЯ <i>PRESENT CONTINUOUS</i> З <i>ALWAYS</i>	47
ГЕРУНДІЙ ЧИ ІНФІНІТИВ?	48
ГЕРУНДІЙ ПІСЛЯ <i>TO</i>	51
ДІЄСЛОВО <i>ACQUAINT</i> І ПРИКМЕТНИК <i>ACQUAINTED</i>	52
ДІЄСЛОВО <i>AGREE</i>	53
ДІЄСЛОВО <i>ALLOW</i>	54
ДІЄСЛОВО <i>BEHAVE</i>	54
ДІЄСЛОВО <i>DREAM</i>	55
ДІЄСЛОВО <i>FEEL</i>	55
ДІЄСЛОВО <i>HAPPEN</i>	56
ДІЄСЛОВО <i>HAVE</i>	56
ДІЄСЛОВО <i>HAVE</i> + ОБ'ЄКТНИЙ ДІЄПРИКМЕТНИКОВИЙ КОМПЛЕКС	57
ДІЄСЛОВО <i>HAVE</i> + <i>TO</i> + ІНФІНІТИВ	58
ДІЄСЛОВО <i>USED</i> І ПРИКМЕТНИК <i>USED</i>	59
ДІЄСЛОВО <i>WANT</i>	59
ДІЄСЛОВА <i>OFFER, SUGGEST</i> І <i>PROPOSE</i>	60
ДІЄСЛОВА <i>SAY</i> І <i>TELL</i>	61
ЗАЙМЕННИК <i>ALL</i>	63
ЗАЙМЕННИК <i>ITS</i> І СКОРОЧЕННЯ <i>IT'S</i>	64
ЗАЙМЕННИК <i>SUCH</i> І ПРИСЛІВНИК <i>SO</i>	64

ЗАЙМЕННИКИ <i>ANOTHER</i> І <i>OTHER</i>	65
ЗАЙМЕННИКИ <i>ANY</i> І <i>EITHER</i>	67
ЗАЙМЕННИКИ <i>FEW, A FEW, LITTLE</i> І <i>A LITTLE</i>	67
ЗАЙМЕННИКИ <i>LESS</i> І <i>FEWER</i>	69
ЗАЙМЕННИКИ <i>MANY</i> І <i>MUCH</i>	69
ЗАЙМЕННИКИ <i>NONE</i> І <i>NEITHER</i>	70
ЗАЙМЕННИКИ НА <i>-BODY</i> І <i>-ONE</i>	71
ЗАПЕРЕЧНИЙ ЗАЙМЕННИК <i>NO</i>	72
ЗВОРОТ <i>IT IS ... THAT</i>	72
ЗВОРОТНІ ЗАЙМЕННИКИ.....	73
ІМЕННИК <i>HALF</i>	73
ІМЕННИК <i>PER CENT</i>	74
ІМЕННИК <i>REASON</i>	75
ІНВЕРСІЯ.....	76
ІНФІНІТИВ БЕЗ ЧАСТКИ <i>TO</i>	77
ІНФІНІТИВ ПІСЛЯ <i>TOO</i> І <i>ENOUGH</i>	78
КОНСТРУКЦІЇ <i>GO + -ING</i> І <i>GO FOR A ...</i>	78
КОНСТРУКЦІЇ ТИПУ <i>SO DO I</i> І <i>NEITHER DO I</i>	79
КОНСТРУКЦІЯ <i>IT/THIS IS THE FIRST TIME</i>	80
КОНСТРУКЦІЯ <i>ONE OF</i> + ІМЕННИК.....	81
КОНСТРУКЦІЯ <i>WHY (NOT)</i> + ІНФІНІТИВ.....	81
МІСЦЕ ЧАСТКИ <i>NOT</i> У ЗАПЕРЕЧНИХ РЕЧЕННЯХ.....	82
НЕПРЯМИЙ ДОДАТОК З ПРИЙМЕННИКОМ <i>TO</i>	83
НЕПРЯМІ ПИТАННЯ.....	84
ПІДМЕТИ <i>IT</i> І <i>THERE</i>	85
ПИТАЛЬНІ ЗАЙМЕННИКИ <i>WHAT</i> І <i>WHICH</i>	86
ПИТАЛЬНІ ЗАЙМЕННИКИ <i>WHO</i> І <i>WHICH</i>	87
ПИТАЛЬНІ СЛОВА <i>HOW</i> І <i>WHAT</i>	88
ПОРІВНЯЛЬНИЙ СТУПІНЬ ПРИКМЕТНИКІВ.....	88
ПОРЯДОК СЛІВ У ПИТАЛЬНО-ЗАПЕРЕЧНИХ РЕЧЕННЯХ.....	89
ПРИЙМЕННИКИ <i>WITH</i> І <i>TO</i> ПІСЛЯ ПРИКМЕТНИКІВ.....	90
ПРИКМЕТНИКИ І ПРИСЛІВНИКИ ПІСЛЯ ДІЄСЛІВ.....	91
ПРИКМЕТНИКИ НА <i>-ED</i> І <i>-ING</i>	92
ПРИСЛІВНИК <i>MAYBE</i>	92
ПРИСЛІВНИКИ <i>ALREADY</i> І <i>YET</i>	93

ПРИСЛІВНИКИ <i>JUST</i> І <i>JUST NOW</i>	94
ПРИСЛІВНИКИ <i>TOO</i> І <i>EITHER</i>	94
СКЛАДНІ ПРИКМЕТНИКИ.....	95
СПОЛУЧЕННЯ <i>A NUMBER OF</i> І <i>THE NUMBER OF</i>	96
СПОЛУЧНІ ЗАЙМЕННИКИ <i>WHAT</i> І <i>THAT</i>	97
СПОЛУЧНІ ЗАЙМЕННИКИ <i>WHICH</i> І <i>WHO</i>	97
СПОЛУЧНИКИ <i>SO AS</i> І <i>SO THAT</i>	98
УЗГОДЖЕННЯ ПРИСУДКА З ПІДМЕТОМ.....	99
ЧАСТКИ <i>NO</i> І <i>YES</i>	100
ЧИСЛО ІМЕННИКІВ	101
ОГЛЯДОВІ ВПРАВИ	103
КЛЮЧІ ДО ВПРАВ	106
ДОДАТКИ.....	123
Додаток 1. ЯК ПРАВИЛЬНО ЧИТАТИ І ПИСАТИ ЧИСЛІВНИКИ	123
Додаток 2. ЯК ПРАВИЛЬНО НАЗИВАТИ І ПИСАТИ ДАТИ	127
Додаток 3. ЯК ПРАВИЛЬНО НАЗИВАТИ ЧАС	129
Додаток 4. ЛЕКСИЧНІ РОЗБІЖНОСТІ МІЖ БРИТАНСЬКИМ І АМЕРИКАНСЬКИМ ВАРІАНТАМИ АНГЛІЙСЬКОЇ МОВИ.....	131
Додаток 5. ПУНКТУАЦІЯ ПРИ ПРЯМІЙ МОВІ	142
ЛІТЕРАТУРА.....	143

Навчальне видання

Коломієць Валентина Олексіївна

**ТИПОВІ ПОМИЛКИ ПРИ ВИВЧЕННІ
АНГЛІЙСЬКОЇ МОВИ**
навчальний посібник для студентів немовних спеціальностей
закладів вищої освіти

Друге видання, перероблене і доповнене

Підп. до поширення через мережу Інтернет 03.03.2020 р. Формат 60x84 1/8
Гарнітура Times New Roman
Умовн. друк. арк. 6,44 Обл.-вид. арк. 6,55

Видавничий центр КНЛУ

Свідоцтво: серія ДК 1596 від 08.12.2003 р.